

Adere šafit

WWW

Adere txeL tyez

Свободный черкес.

(НА АДЫГЕЙСКОМ ЯЗЫКЕ)
ИСПОЛНЕНО ПО ЗАКАЗУ В.Ц.К. Н.Т.А.

АДЫГЕЙСКОЕ ОБЛАСТНОЕ
НАЦИОНАЛЬНОЕ ИЗД-ВО
«АДЫГПЕЧАТЬ»
КРАСНОДАР :: 1929

Adəře šhAfit.

Adəře xekum i txəL tyezen
hofxer zəhe iL
„Adəře txəL tyez“
kresnodar 1929

Свободный черкес.

(на адыгейском языке)
исполнено по заказу В.Ц.К. Н.Т.А.

АДЫГЕЙСКОЕ ОБЛАСТНОЕ
НАЦИОНАЛЬНОЕ ИЗД-ВО
«АДЫГПЕЧАТЬ»
КРАСНОДАР :: 1929

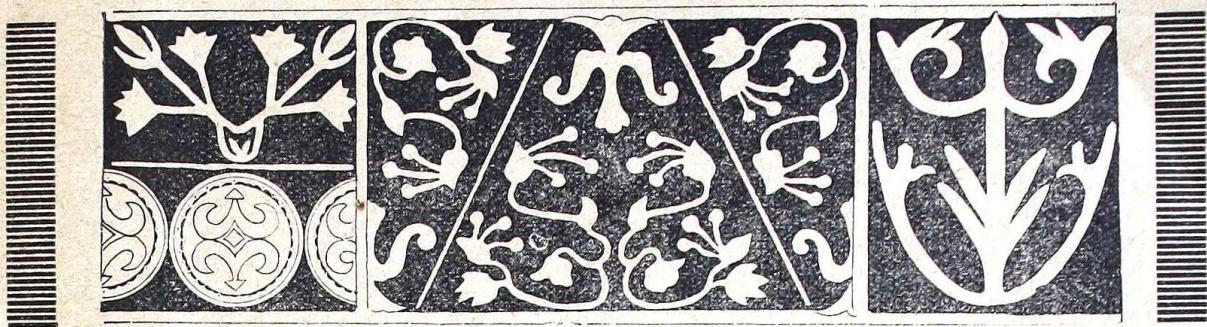
guſehAP.

Adəře կեleyegAROXEME AdəřAVZEM mehianev ihen fayer zexezə-
žəkəgev, bzem xīgaxome չoirov axetər ve AdəřAVZEKE mədeyev,
gur aгедијов, txexev hofəm yeguruxev, mərşəхев, yemzejəхев
əuј itəx axer; xebzezev, heyev, gəre zemanəm qyeməruјев
ʃəhexer çəfxeme axeməLət aһoігov, axem ya heагere, ya һayneragere
nafev çəfme afaһev, gə zexetəkev çəfme yahen fayer aragaһeme
aһoігov arə aکele txəLxexxer zətyeguʃəhexer; ryewolucem qəge-
uʃəгexev, gə гуәреру-гуерерораг neməhev txeke-yedaҝe zaһaгer,
txəLəm рәјаге жүрехев. txəL řezyet amərotəme gumeкəхев, zeʃə-
хев məmaҝev çəf ti qvagem ades. txəLxeme qaҝeuրdexev,
txəLme afayexev axer bere qəteutekə.

A uсурвиtur-tiқalexem adəřAVZEKE derov txexere qəzaraxa-
kəremre, axem atxərem afayexev, av amərotov cəfəve zereʃətəm
ray-mə txəLər qəkədedgekərer; neһre mər jurnalev mezisəm ze
qədedgekev dresən thogage; av aʃke aneh ziһvare qeronke
təzʃəgurəgexer гəмаfem qalem zerdeməsəxem iуаге qəteкəgev
jurnaləm ədəре mər, txəre zaule uroigev qədetegexə. jurnalər
zerdresənəm, ti կեleyegAGOXEV qalem de-
məsxemi Aʃ reməkre һһархеме Aʃyegexer Armi, xekum isxer
Armi-a psteum adəřAVZEM əuј itəxem, adəřAVZEKE txexerem atxə-
rexer zertəuroinəm, axer jurnaləm zerxetſetxem əuј titəst.

çəfəvəm jurnaləm hof jaһenev ayestev zədrəpsəšukə jurnaləm
LAPSE ihe xust, qədedgekən tLeкəst; psteum təzeryA Lehurer atxərer
qətfarAGAһinev, yašərquev jurnaləm hof zerjaһen.

mər APERE txəL tə təbzeke txəre, zetəmzekegev qədedgekərer;
arəš, qətyeguʃaliхeme, ʃəkarev iher qətahome, jurnaləm det
aһoigor qətfatxeme tigorest.

stalin hi.

(iLes 1924, yenwarəm i 28 kryemlowksi kursantxeme yazehuķe guşahew sihvareger).

lyeninəm fej.

zezəzəkəger: ՃՎԱԶ մ.

sitewarisixer! ԲԿԵՒԱՌԻ լիենինամ շուտեցսիհենև շուշեհսկար, այ զատեցսիհայտամ սեր շունեվքե սախէնւրեսւագեն զասահար. լիենինամ իտառ, իհօֆիարեմ չելըրպետ սազտեցսիհամ մախսնեվ շուշիօյրեմկե շվիժէկագեր. լիենինամ լիզբորեր իհօֆիակեր զավիհամատ ֆակտ լաւ շվաշոմե սե նահ սիոտեր. Ա ֆակտի շուներքար, շուրամատախ յատոնկ տախ, ան լիենինամ թի թիօրոմ, շուշերիէկանամ սիայմե. այ իւագ զերօյտը. սած յատոն ա շափշահար նեհան պկենաշի շօշոն սլեկտը.

qušhe vgaħxo.

ԱՐ լիենինամ նեհան շափշահար իԼես 1903 ար. շարզ, ա նեհօսեր տէշեհսկե նեհան տէշեֆշուր յատոն, — տէզերմա-Լերօ, տէզեֆատ նեհան տէշեֆշուր յատոն նահ. Ա Ա նյուր նես սկամերսիհել, Լեհ սաց իհօտիհար յատ. Ա յար սաբար սերագեյար սայիհար. 90¹⁾ իԼեսք այլ իԼեսք, ան այ նեհ իԼես 1901 „hiskrer“²⁾ զազդեկ օսյ լիենինամ րայուլուս թայ հօֆ թիհամ նեհան սազեֆշում լիենինամ շուշիօյր, թոմակ ֆետ շուտիմահ սիօշ խուրագ. Ա յար լիենինամ թարմ իթէյօդի ար թիհամ զազերց թիհօտեր — թարմ շուտիրս, թարմ ի մեհան իթէկար թարմ անահ շուտիրս սլերստեր. Ա ծար թայ թիթար իհամ — թիթանօնամ, մարտօնամ, հեքսիլրօնամ, այ պարմակ սազարլէկ աք լիենինամ զար յաչսւլ եխ, լիենինամ շունեվքե աք ախտօդի յատոն, աք անհ նեհ թայ թիհամ, քաշի թիթար, յատոն յատոն շուտիրս, յատոն իկար թարմ րայուլուս թիթար թարմ տարի ար ար այ թիթար — զազիօյ շուտիրս.

¹⁾ 90 իԼես շափշահար — 1890-1900 այ թիթար ար.

²⁾ „hiskre“ — թարմ իթիր կամ զազեր թիթար.

զահեկէկ, ար այերում himiřracəm յահաց սինեբեց վլագե-
գօրեմ տքը լունին մ իլդերսէկ սէկսութք ֆեսմետխեմ տախ-
ուն չաց. լավ տայիաց սէբար սայաց սայիշեվ — ար շախուր
իլ 1903-ը մ ակ ար սինեբեց փեշքեմ լունին մ Լե-
հեվ զայտչով զամարիշեր. յել լունին մ կակո նմահեմ իտը

միհանեհխ իհեվ տքը զամարիշեր — սինեբեց տքալև փեշքեր
լունին մ րիդերուց յեւնան սիւլեց. տքալև լունին մ զա-
տաղեր կարՎԱՐ նմահեմ պարտմ հօֆիաց չառ, չերգոնարշեվի
իհեմէ աշխամաս, աչեր նաֆ զայէշ տարէկ պարտմ թիւ
ֆայէքմ կէկ զայէցնահեվ իտը. լունին մ բամէկ այ ֆեծ
չէխէյէկ գօջոն, նաֆ, կէկ, բչահ, ցայի բերձ մացնահե-զո-
դի յա, յամ ֆեծ չէֆէրէզակ յեօվ այ ֆեծ հօֆ չէխէլ չէլ-
այէ ցայի իշտան իւթք նի-նի Լեհեվ լունին մ տիպարտ
չէր իւթք վլահչով չէր սիօշ արշուր. ուոր նէս չէ-
ֆէրէցնարէր ա տքը կէկօշը լունին մ այ բամէկ տքալես աֆեծ
չէր չէր ա տքը այ բամէկ տքալես աֆեծ չէր չէր ա տքը այ

այ յարէլաց լունին մ նիւսա սէթշուր.

zgeçərunər.

APE lyeninəm səzhiukager tammerforsə (finlyandem) iLes 1905 belħewikme zehuķev jəryahagħer arə. se səzeregurejtəger politikem imzaqov, ərqək i nev, tipartə iqušhe bgaħxo ļəħxov slerun sħoħej, — səda phome, lyeninər ļainev ərqək i ityepħe kli ħażix adre qəzerzgurahostəger. sədev səkergotżera, sədev səgvi qvejhara adre qəfme aqed nemħevel, zekki qaxeməsev, terv qəruhovkij iyeninər zəseħerum qəzķekem...

Xabzev fət „Ləħxor“ zehuķeme psteum auj zəqəriġanев qyervaliev, adre qyeroħaqem agv səsev ajs iqeron yejjexev: qaro zəxxuķe: — „tss... SAMBƏR... qARO“ — ahov zeušəixev. Ajs feder seri sigħarev, sħomlajev fət-er — səda phome, arestev zədyezyerorem gur fejarev, neħi bieħarrev meħxi. Av səd fedev səkergotżera lyeninər dyelyeřattem ape zehuķem qervarev, qorvgorem qohēstħarev dyelyeřatċerume u amprečeket axehħestħaġev adegujżehev zəseħejem. səvšeñi, ajs səgv yehiġer.

yetvani nħeħer aħenər, azərgęcərunəger, adre qəfme zaqixim-riż ħougonər, zaxixerojenəger, tyetəgoħxov ihem əməgerrejjenəger lyeninər qəfmaçeme, qəf anħi yegħezarev, adeg detteme uara jez-zeħej henev ihem zerajsi.

gupħəsem ipətar.

Reħiegħonəgħex a zehuķem lyeninəm gusħeħitov qəjihogħagħex: AVAXtem izerjettre, dəgv hofemre, ugv qyemon pLejkastep axer PSAOV qəzermənāgħex. kenfyeryencer zerpsaoz zeķiġepħaiev əregu ġoġi əgv zeke yetarev qəhvag lyeninəm agusħeħit. əħorier patev pħoš zerigexur, da o zəxxuķe əħorier zexeb-ekgrava ġoġi, gusħe keraķere, gusħe l-leyere əħorem zeraxem-ħajnej adre təzes-sarev fət-tarġi „Parlamenti“ gusħeħekem lyeninəm igusħeħek veke ana ħaġi həjja st-ġarr.

AV AREP se anħeiev ajsrum lyeninəm səzeryexopsarer i gusħeħev qəħorier terv rušahov fət-tarġi, av tiek — maķeze qyedehur-xerem agvrirahome, agv riġeh-ħaġżeże axer ajsi fim-təl-kien zə-żerhekkiv batev, igusħeħek pSAOV, zem zər yepxox, patev, zerəuu-tən umLejkanev əgv il-ler zerihotejtəger arə, ana ħeiev se səzeryexopsarere. dyelyeřattem ajsrum ahostər: „lyeninəm igusħeħ i pətar, ipsaurere val-hekkien pLejkastep, uzhekkav batejt: ye or orev zyegħev batejt, ye vihof ad-ħarġem zerjixrodejt ziegħi“.

se zeresħoħarem kieku gusħeħem ipətar lyeninəm igusħeħ a neħi vase qyeżżeġev, ana li zəħejja st-ġarr.

ԹԵՐԱՎԱՐ.

yetvane lyeninəm səzhuķagər iLes 1906 stokřolmə¹⁾) tipartə zehuķev ſərihagər arə. A zehuķem belħewikxer neħmaķe xvi myenħywixker qəzeratyerogagexer šoħe. Lyeninəm qətyervarexex Aħəgħur arə ape zəslerurer. qəztyeroxekə zəgvrodev għenagħe pafexem zəkki lyeninər afedagħer. HAV, qəzertyervarexem lyeninər iporem neħi—neħi išərqə rərigeħi ħaġi, iż-żusexer zeķiġerla ħie, zevaķexemre, ipiyme zeratyero l-jeftem reż zəfireħazerev fyel-lyeninəm qətyervarex shvare. Av səd fedev qətyervarexa? stokřolm zehuķem ipiyev qəstyervarexem—plyexanowəm, martowəm, heksyelrodəm, ajs u-ġuuseme—vyaplən feyagħ: qətyervarex pho zəkki pħenyeq axer; səda phome myenħywixxem yadao zexxum, qəfme u-ħna kav, dəjje p-sav qatrinagħer lyeninəm. Belħewik lauze dyelyeħatev zehuķem ū-ħaġexem tħestər tħomħejv lyeninər qetev-cvabħegħev təzzyeरu p-djeftəger qeseħejt.

Pšeri zəgv rodəri dyelyeħatme axetəg. „šumərənār, təzeratyerostər nafe-te thorer šərqəs“ əhvi qəzerariħoħagħer lyeninəm thawsxexexere dyelyeħatteme qəzaħekem-qeseħejt. Għenerere hintyell-riżentixer tħelu zeremexun fayer, truadha təzerfiegurit tħażżeż fayer, təzeratyeron fayer-axer arə lyeninəm Aħəgħum qətiħo stərexer. Belħewikme qəzeratyerarexex ħixxev blekken zerfayer, yeżi belħewikxer zeratyero l-jaġid fayexer bemħejn-arə təgv qərīgħ-həstħa jstəger Aħəgħum lyeninəm.

„qəstyervarex phoqे umgrənengenər“ aħenər arə lyeninəm hofev zəfyeqaqər pətev zəħošx ġixxev, ake qeucv zimħehe partər irom əvgojn yezrelekkəstəger.

ZƏJOMƏHŻEJ.

Ajs əujje zehuķev iLes 1907 londone ū-ħaġiem belħewikxer atyervar. Aħəgħum ape lyeninər ipiime atyervarev s-ġeruge. Remex pafexem aš-ħe meunaze, zeroķə, zaħoħejleq, paġġev tiegħi x-ġarbi-xeme zatyerroxek; gujixxev apek qinev ū-ħeġra aħżejjieq. Av ajs fede pafexem lyeninər zəkki afedagħer. Pəim zətyero əu j-neħpre saqev xeħġarem neħi neħi saqev, pəim yequererulev lyeninər ū-ħeġra. qeseħejt, aħəgħum dyelyeħatme agħi rireħ-həstħa ħoġi ov lyeninəm zeri-hoštəger: „APERER—SATYERVAR phov ugużi, pəim vuferiekk, zə-ħoħejleq u-fuq məl-ġewwa; YATONERER—A UZERATYERVAREG pəte zerepj-ħen; YAŞNERER—Pəim utyervare ū-ħaġiem, pəiż zeremex u-ħeġra kəri

¹⁾ stokřolm—finly andye qerālərom iqleħxv.

zerepsaur zexerjəkənəš—zereuvxənəm əuј vitən faye“. „կ է myen-
hyewikme yahof təuxəre“ zəhov gujostərəxə dyelyeřatəmə
lyeninər aqənaķestər, adəhəsxstər. myenhyewikme kərərom azfagv
LAPSE կ əri zeryaher, RVADEV viher zəbəomgabev aʃ fedeqabzev aʃ
nehev կ է pəim ərvadər zəbəomgamatəkəv-axem terezev vyavənən
zerfayer, axer arə lyeninəm aʃərum təoš əreçxustərər.

„sətyervar phov zərbəoməbələn“—aħenər arə lyeninəm pəim
RVADEV iher terezev zexezħəkəti tiPART qəučumen yezreLkəstərər.

Principihelnar.

PARTƏM İPAJEXEM YET PARTƏM İNEHƏBE HOFGOREM RİPESREM
VASE RAMƏTƏN ALEKƏREP. NEHƏVER-AR PARTƏM İPAŞEME MEHANE ZERI-
MƏTƏ MƏÇXUST KODEHXV. ADRE PARTƏM İPAŞEME ANEH MƏDEYEV
LYENİNƏM AR ZEXİJƏKƏSTƏR. AV NEHƏVEM ƏHVAG ƏHOQE YEGƏJEM LY-
İNƏM Aʃ AHVAGER ƏOMTEREZƏME, „PRINCİPHELNE“¹⁾) LAPSE İMƏHERE-
ME—Aʃ YEVCAŁESTƏRƏP, YADEHUŞTƏRƏP. TiPARTƏ İTƏRƏCƏ YEJƏX
VAXTEXER. NAHƏVEM HOFƏR QƏZERGURƏHOŞTƏREMRE ANAÇTE—ZAQO-
MKƏ PARTƏM İFYEDERE PRELYETARIHETƏM İFEDEXEV PARTƏR ZƏUJƏ İ
TƏMRE ZETYEMƏHİXEV, ZEGOKƏXEV. Aʃ Fede VAXTEM LYENİNƏM İSƏ-
RQEVE PARTƏM İNEHƏBE REUCUŞTƏR, HOFƏM PRINCİPHELNAREV XƏLƏR
QƏVXUMEV. Aʃ NEHI NEHƏB—Aʃ Fede ZƏÇXÜKE LYENİNƏR İZAQOV
PSTEUM APEUCUŞTƏNEV ŞƏNEŞTƏRƏP, GUŞƏHEV BERE „PRINCİPHELNE PELI-
TİKƏR PSTEUM ANEH TEREZ“ ZƏFIHOSTƏREM ŞƏGUDEV.

AR ANAHİEV QEZRƏŞƏRQEDEXER MƏ FAKTITUR ARƏ:

APERE FAKTƏR. 1909-1911 İLESXER, PARTEV Aʃ ƏREKE KONTR-RYE-
WOLYUCER QƏZTYERVÄRER ZEBŘRƏZƏSTƏR. PARTƏR AHOŞƏ ZƏMƏÇXULSTƏRE
VAXTEV, (HINTYELİRYENTƏME) RESAREME YAMƏZAQOV KƏRƏROXERİ PARTƏM
XEĐƏYXEV, ŠEFHOF ZYEHANƏR AHOЛИYEV, AHOМTEREZEV, PARTƏR
ZƏSZEВŘRƏZSTƏRE VAXTER ARƏ. MYENHYEWIKME YAMZAQOV, BELHEWIKXE-
RI AŞƏRUM FRAKCE PƏDƏREV GOŞƏREXEV ŞƏTƏREX. AŞƏRUR ARƏ ŞEFEV
RYEWOLYUCE HOF PARTƏM ZERİMƏHENƏM KƏDEVEXEV, PARTƏM İHOFJEN-
XER NAFEXEV, REPSƏKEV İHERİ ZƏXOKƏGEV ƏGENƏŠ STOLIPƏNƏM²⁾ QYE-
RUNEV LIBYERALNE PARTEV REPSƏLƏGENƏM FAYEXEV PARTƏM ŞƏF ÇƏFXER
QƏZYEŁAGER.

LYENİN ZAQOR ARƏ AŞƏRUM AXEM AHOREM YEMƏUCVALEV, PARTI-
NAGEM İBRAQ PƏTEV ZƏHƏREV, ZEBŘRAFƏRE İTEQUHƏRE XURE PARTƏM
ŞƏŞXER MƏRŞEV, YEMZESEV ZƏNGOIŞTƏRER; PARTƏM İROGV TYEKƏREXEM
YADAOV, YABANEV, PARTINAGER LEVLANEV, PƏTEV QƏVXUMEV ŞƏTƏRER.
PSTEUMI AHE AHOFƏMKİ LYENİNƏR ZERXIYAGERI, ZERATYERVÄRERI.

¹⁾ PRINCİPHALNE ƏHOME QIÇƏRER—ANAHİ HOF LAPSER, PƏTEV, RENEFAREV ZEGOREM TYETEV.

²⁾ STOLIPIN ZƏFAHORER—PƏDƏHİM İ MINISTRAR.

yatōnere faktor. himpyerihielist zaom iplerstōrev secihal-dyemokrat, secihel¹⁾) partōme yet ūhag iqeralero zaratyeronām ruse fejuxi yavauxeme hof Afahē zəxure 1914-1917 iləsxem yavaaxt. ANAxtar arəge ya ll hintyernacihonaləm ibraqxer kapitaləm əpaşhe zərilhagar, Plyexanow, kahutskiy, ūyed axem apeməkxeri yetxeme yaçəflepqəme yavaume yaſyedexem akədevxev zəxurer. imzeqo-dedageme ber aʃərum lyeninəm, secihel-howinizməmre secihel-pacifizməmre iſərəqev, pxaħev ya benev, kahutski, ūyed zəfephostəxeme yaqumaləge qərevneſev, „ryewolyucihonyer nəqome“ yaħeyuperage naħe əħe zəxum lyeninəm zexiħəkəstər partəm inəħmaķe naħi ruse zeriməher, av aʃ qəraştəgerki qəreucuštəgerki: səda phome, pelitəke psteume hintyernacihonalizmem²⁾ ipelitike aneh terez zeresħtər əħejtər.

Psteume aħe, a hintyernacihonaləkemkə lyeninəm əhojtəgexer šərəqev qəzerkekəgexer, yet lyeninəri zeratyervagar ipiyme.

„Principiħelne pelitiker-pelitike psteum aneh terez“—Agusħəher arə lyeninəm ziġnare qyekev, għanes ġeferiqun əmLejkəstəre dəpexer ryewolyucihon marksizməm³⁾ proyetarihetəm neħħejov xetxer fis-saħħeja yezraħttestər.

ċəfme cəħe afeżżeñər.

ċəfme yatarix zəħexev, ryewolyuceme yatarix qəzjyeħaqiemre zəjəuscużżeġemre azfagħ yezbərə zəħere pařexev, tyehoryetik-xev⁴⁾ partōme uħaxexem uzheyegore axel ħażi. A uzəm ċev iher-ċəfme yaħek cəħe afemħənər, ċəfme aħżejnenər. Aʃ qəxeķek-ke ċəfxev, ryewolyuceme yatarixxem aħemgħażżev, av zər zəqu-tien ķev dunair zgras-sen fayexeme APAħexer uaregoķxev tħalli. Aċċexxer qebərsərənxeš, yetxeme uamdeħuxev, yetixer zəfayem blekkenxeš „laye baże aquten“ zeraħoħev, aʃ zerjeżżeñexer, yetixer aċċem āħorem yemdeħuxev, axex yet yatħelqərva kəm kien zeraħareron zeraħoigor arə aperjenərem Lapsev iher.

Aʃ fed ġadha partōm lyeninər zəkki yaħikkər. Lyeninəm fedev proyetarihetəm rvađev ihem əlejkəstəmre iklass hinstinktəre əħoš ġixx, fedev axem cəħe aħiħəstər ɻemexx ryewolyucihonyer se sħer. „ryewolyucem ixebzenəħħagħere“, ċəfme bzegħarev zexaħħeħfreme“ APAYE qaċċestərexem lyeninəm fedev ašħaməsev

¹⁾ qarə kərāromex yāpartev sociħalizmem p-Elxət rexem ċev uħaġar.

²⁾ hintyernacihonal—tadere ċəflepqi qəxeķek ġew uħaġexet tənər zəfiġi.

³⁾ marksizm—marks isħilim, aʃ-żon ġenarem kien əħor.

⁴⁾ tyehoritik—fil-ħażira horek għen-nafar zəreucure ċəfer ar-

axem fediz atrigexəkəgev s̄jerep se pemək ryewolyucihoner. qese-
yelə, ze təgusəhev təfəsəze taşəsgorem „ryewolyucem əuј xabze
terez reucuren faye“ əhvi qəzyehom lyeninər əʃ կեռակեv „tham-
kaγv, ryewolyucihonerə xuxə zəhöiro qəfme ryewolyucem ixabze
psteum əneh terezev zeresətər zeraʃəgurħerer“ əhvi zerihog-
təgər.

Əʃ qəxekəke, lyeninəm əleruxe xüftəger çəfxeme yarę-
kəxev, txəl̄ke axer zyezəʃenev gureʃtəgexer. Əʃ qəxekəke, mərşev
lyeninəm bere əhoştər:—qəfme zyaləgas, axer zəfayem, ahorem
aqəl qəxex, aħerer zexəħək, vyemzeʃev axer zerbanerer
zergħej.

çəfme arvadē əlekkəstər əħoš zereħxuštəger - aħenər arə lyen-
inəm çəfxer zəfayexer zexyezgeħəkəv, proletar ryewolyucem i
regu axer tariżen yezrelekkəstəger.

ryewolyucem iřyeniy¹⁾

lyeninər qəzfeħxigagħer ryewolyucer arə: fedē umərotənev ryewolyucem izyeʃaķe feħażev, ryewolyuce qereonəm fequlayev jətəg. aħaħev lyeninər zəguħov, kifev zəjətəstəger ryewolyucem dunair zetriresəsaħħe zəxuķe arəge.

ryewolyucem iqereon psteuri, ryewolyuce psteuri lyeninəm si-
dərvi, sed fedē aħaċċtem dunair jətəmi agotəstəgev arep qas-
ħo sħoigor. ħav, adre vaxtem aħnej nħi leħev ryewolyuce qe-
reonəm lyeninər aħnej kħeġi, aħnej psao v ple xüftəgev arə nħepr
əʃ qizrekkare. ryewolyucem kie hofxem zaraže zəxuķe lyeninər
uməħejlənev xüftər, əhegu il-ħam fedev klasseme zədarezejtəxem-
re, ryewolyucem iegv honi-santev ihestxemre qəħexev, əreke
kħeġi plev, xemħaqov jətəg. „pcezżayer psəm zersyesərem fedev
hili k ryewolyucem ix-xiżżeq“ lyeninəm paye arə yazgħa hoštəger.

əʃ qəxekəke „geħżeġonev“ psteumki zexexhaġvaħov partem
zyerviakəv aħaċċtem iħen fayem il-ħozun tħixxemre,²⁾ „šħar əgev-
nezenəm“ nesev məjżanev ryewolyucem feħejen fayexer qəgenafe-
stəgħex lyeninəm.

ar aħnejv qəvħiataev faktitv səgv qekələ.

apere faktar. hoktyabre ryewolyucer zəxuarem apere vaxtev,
milu p-dalek keraħorre meqv-mejħejre selatəre frontemkə³⁾ ak-
biki ugezəgħexev zeresħtəm paye zaor zerauxxənəmre, šħafitnəge

¹⁾ Ŧyeni əħome qikrer—çafev ȝenareħxore aqəlħixore amalħixore adre çəfme yal-
yarev ziher arə.

²⁾ kiekk vaxtem anaħi hofħixev jəher honər.

³⁾ zem ħażżeq.

zeragotənəmre կեծուք զայտօր ար: „ըստ առաջին տեղության“ ահու ներականության, բարյած ահու մասունքը պահպանության մեջ է գտնվում: Առաջին տեղության մեջ ահու մասունքը պահպանության մեջ է գտնվում: Առաջին տեղության մեջ ահու մասունքը պահպանության մեջ է գտնվում: Առաջին տեղության մեջ ահու մասունքը պահպանության մեջ է գտնվում:

Այս պահպանության մեջ ահու մասունքը պահպանության մեջ է գտնվում: Այս պահպանության մեջ ահու մասունքը պահպանության մեջ է գտնվում: Այս պահպանության մեջ ահու մասունքը պահպանության մեջ է գտնվում: Այս պահպանության մեջ ահու մասունքը պահպանության մեջ է գտնվում: Այս պահպանության մեջ ահու մասունքը պահպանության մեջ է գտնվում:

Այս պահպանության մեջ ահու մասունքը պահպանության մեջ է գտնվում: Այս պահպանության մեջ ահու մասունքը պահպանության մեջ է գտնվում: Այս պահպանության մեջ ահու մասունքը պահպանության մեջ է գտնվում: Այս պահպանության մեջ ահու մասունքը պահպանության մեջ է գտնվում: Այս պահպանության մեջ ահու մասունքը պահպանության մեջ է գտնվում: Այս պահպանության մեջ ահու մասունքը պահպանության մեջ է գտնվում: Այս պահպանության մեջ ահու մասունքը պահպանության մեջ է գտնվում:

Այս պահպանության մեջ ահու մասունքը պահպանության մեջ է գտնվում: Այս պահպանության մեջ ահու մասունքը պահպանության մեջ է գտնվում:

Այս պահպանության մեջ ահու մասունքը պահպանության մեջ է գտնվում: Այս պահպանության մեջ ահու մասունքը պահպանության մեջ է գտնվում: Այս պահպանության մեջ ահու մասունքը պահպանության մեջ է գտնվում: Այս պահպանության մեջ ահու մասունքը պահպանության մեջ է գտնվում: Այս պահպանության մեջ ահու մասունքը պահպանության մեջ է գտնվում: Այս պահպանության մեջ ահու մասունքը պահպանության մեջ է գտնվում:

1) տեղօնարք այս պահպանության մեջ գտնվում է:

2) duxonin—ineralkemre, այս պահպանության մեջ գտնվում է:

3) stawker—աշխատավոր պահպանության մեջ գտնվում է:

4) radiostanc—radio guseharp.

хедреկев սնաշո տհօնեš, krəlyenker այ զերե զեր օհե itLհանէ իցրիանեš, heficerxeme tademəguʃahēv selatame tyageſt—ineral-xer ավետենեվ, zaor արեհելենեվ, hewstre-nemce selat ահւկենք զերայստեխմ օսյ իհանքев“—օհնար լինինոմ.

Ար զեգար սադարքը սմեյև ծովկամ սյարկենոր ար. ԱՎ լինինոր այ ֆեդ բկենոմ յայնեհնոր չերեկ—իցրաք բերութեր այ ֆեդ յանագոմ, սադա բհում-դրով թիւնելու, զեր բամ յեխու զերեջօրօր, ակ զիւգե զերոժ բերու զգուզե զերեյստեր: թիւնելու այ ֆեդ սրասս զեմ զերիգալեկ հերում-նյոմ սեղամ ար ախենանեš, front բերում ահւքը զար զերարեհելենոմ օսյ զերիգայտեր.

Այս լինինոմ օհութեր բերու օսյ յամ բերեկագ զերաջուր շօյե.

Զեցա՞ օմելեկնեվ կելե զերպելեյտեր, բանկե տերեվ հով զեշանքեր յամեհան զերչեխեյտեր—ցա ինոր ար լինինոմ զիյվար զեւկե, րյալուս յայեր զարեզարում այ բեր զերտիւն բայր յերգայտեր.

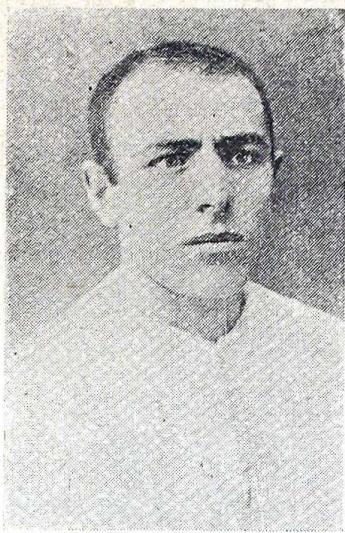

q e s e y

(oķepjēye qəjəxure hof).

xetxer:

	iLes.
1. zahiret —hofər qəzexułagər	19.
2. dariçan —zahiretəm ipšešerv	17.
3. bələməh —zahiretəm əħ	23.
4. ləçv — " yat	60.
5. cacəv — " yane nepos	55.
6. ħanešv —cacəv əħ, zahiretə yaneħ	40.
7. aləyquy —zahiret zəratəger	38.
8. fatimet —zahiret deme yarunerv	15.
9. qesey —zahiret zəfeyəger	20.
10. morat —qesey išeorgv	21.
11. hishaq —qesey išeorgv	20.
12. ħan-gvaʃ —lerune is pšaš	20.
13. halyeksandər —doktor	40.
14. meylekħan —ħsuzhaż	70.
15. gankərəy —yefendə	59.
16. hismyel —telmes	22.
17. hibrahim —qešvarv	20.
18. ħapat —ləjəʃələbəl	35.

tharqvaxo h. c.

q e s e y

(oķepjāye qājēxure hof).

APERE YEZƏRV.

(hofər qəzəfəxure zəhiretə iun. ar zererəpsəreftər: zə peror zehuxər, stol, stol tyexə tyelev, Aş rung, pudərexere tyetev, styli tumi—fəmi itəx. nehərlik rəqəməyem pələr, zəhiret perorəm isev, dariçan „adərə pseuķer“ əhərev stoləm կcləs xəpəleşə. gəstev rehurxor qəzehvaxə).

✓ dariçan — (zəhiret fyeraze) məde qyedehol, zəhiret, zəgejəeronəgore qəxezgrəfər.

✓ zəhiret — (qetegə qyervalə) da oy qəxevgrəfər, qyegel dariçan.

dariçan — (qyegə) „ti bzəlfərəmə qyaxułere“.

„maim i 10-m iLes 1926 ti qvagə fəjəv Laneməqome yarxv, məməy iusəfə əqo Arıgefər, sowyetski wlastər zəfəhar iLesi 9 meçu, Aş fedexer gəri ti qvageme qadexuñax“. qəzdeçuhər (hebeneñabl) zətxəger (zəlerure).“

✓ zəhiret — ye o-oy! Aş fedexer o ucułəfəkə, bev psəqapsə psəvə dedəngüs (ar qəhoze, stoləm qyeroğə, tyexor qyehatə, pismər qəkyexə, yerlə) mov qyegel dariçan. (ryetə, metəsə).

✓ dariçan — (hyexə) „zəhiret nərv! ti hof zərərə unev, o zəgorem uratənev zexesxərə. segumekə qətexcičeſter səherəpəşə. A hofər qyezəñələrəv, zyezəñərə vyanə neposəmre, Aş əh neşumre arə. axer zərərəlev uzəratəſtri ori ojeſtən. av Aş o vyafyeuco-łener se səgu qıñarep. amal ihame səqeroşvme səqeron. qestxəger zəmi yemərəlerv. (qesey).“

✓✓ **zahiret**—(qetegə) uqyegerəxə, məde qəfi (qəhyexətə, yərl կենածev, dariçan-nəm əkəv qəfyəgəzə).

✓✓ **dariçan**—(qetegə yervalə, ətame tyehəvə, yərlə) da, ade, qəoxułagər, sədev hayev pšo zeroğər?

✓✓ **zahiret**—səd qəseçülenə, zi qəseçülagər, (ənegv qyerezečə).

✓✓ **dariçan**—ħav' məfedev pšo ītəger, sħagħem, səqyegeħxenye p zahiret. qəsaħova ugu qyeore, oleħha, qəf yesəməħonke.

✓✓ **zahiret**—qəoshojt, o osəməħore, xetə yeshon, av... mov qetəs (əħape yeubwətəzə perorem yetəshħax) se zəgu iċċek, səneq q izgagov, šo zəġegur oħoħ, av... se uzereseLeħure qəf yeməgejjenke, syane neroxev, peste ħalel sezəməġeħxarem, yeməħonke seri useleħu, alaħeri, pyegħembarxeri osereLeħu.

✓✓ **dariçan**—(guxek fexxov) da, zahiret, aʃ fedegore qəf yeshvarev sədiġo zexerxələġa!

✓✓ **zahiret**—ħav, aʃ o ar yarolən shov arep, ar ugu queməgaν, se qəshakħenavər nəħħar, ar guməżerem qəxeķķe.

✓✓ **dariçan**—ro, xun, ar hoħep, qahō quevgejlagħar.

✓✓ **zahiret**—(qetegə zyərləħia, pħer ryerase).

✓✓ **dariçan**—(yərlə) da, xetə zexixənke użżeñere, zahiret?

✓✓ **zahiret**—xetə əħżeże, pħena, dariçan zexezxəxster. (stoləm қeretəshħa)

✓✓ qetəs. (dariçan me vəsa) mə pismen, (ryerelru) għe uqəzegħagħer, qyaz-riħəger qesey. sefedeme saxħa zəxuremre għare qazfagu, səne ķeməķev, səgħum izgħek kien, sħo zeżżefer kien, ar. ✓ għare nesfe tadej tħaqom, sədmi, səne żarore əl-egħov, zəs-lex-xuķe, səgu qədiżayev, dekċətħem, ķeleċċərom dej, yane u kmete zer-lexxuħarem fedev, səgu qəsħuħav, ar səzżetme qyasə-tħarradha, sħo iż-żorr, qənesfe qeshħer, (aʃ-dejhem qesey qyehha, zahiret qəżżeletəz ķefev perogħi, dariçan qetegə, yərl, zahiret qesey əha qyebvətə).

✓✓ **zahiret**—mo tħasba, qesey. (metəsa).

✓✓ **qesey**—ade, švi zeqoddedev šużesi.

✓✓ **zahiret**—xeta, ade (ipaho fuexx, əħħia əha tryelħe) qədiżiñke uzefayer, se səzżefayer orati, uqervar. (dariçan qyapħi).

✓✓ **dariçan**—mov səronə, səqerotən, zahiret.

✓✓ **zahiret**—(dariçan dej yerval, sermeqov ryeho) da, dariçan, viġestara qesei. (mejxha).

✓✓ **dariçan**—da səzkir fest-tər, ħay (yete).

✓✓ **zahiret**—bere uqemət, dariçan, xunəva. (qyerezeż, qesey dej hoħha, əħħia hasyef).

✓✓ **zahiret**—mov qetəsba, qesey. (perorom ryeretəshħa, aʃ-yel əleqo tyetəshħa). da, ade, qesey si dərgo səpħejta.

✓✓ **qesey**—dev, ade, u fegumekre, zahiret, šu tħażżeżeLeruz ғrenfaren.

✓ **zahiret**—(qetegə zyereguse stoləm qyervale) se səzeregumeķrem fedev o ugumeķrep, se յu uzerelərov o səqerlerurep.

✓ **qesey**—(qetegə ətame tyehatbe) səda zahiret Ade təstər.

✓ **zahiret**—səda! səj gə dedem.

✓ **qesey**—zahiret! da adl ukeleçərvə, məfəsegərov uqeronan! ~~PA~~ler neuşəməkəzə təqeronə uqədikən.

✓ **zahiret**—nyeuʃ, nyeuʃəmək poze hofər vətexun vihi SAPER. OħAΡe bənəm səzəratənev zərələr, o қəħħa-lħa zyebgeħżeze, ti hof auqonkə ~~sejħenəħi~~ se. (yerlex)

✓ **qesey**—zəmi ēqutener, tham home, uməgumeķ (ətame tyehaz) SƏRO-
tən se Aħərum (yeħel).

✓ **zahiret**—qesey! (qereucu) bənəm se straġexxekre oħAΡe; səqerost
gədedem.

✓ **qesey**—zahiret! sədev pħəna Ade; gədedem, se səħħazerep.

✓ **zahiret**—umħażer xelħla, səpjenep oħo nħi. (metəsə).

✓ **qesey**—zahiret, neuʃəməkə netəməresev təqeronki mexu, zi A
nesfe qənajener Aħi, uməgumeķ, səqerostkə thaməpsə (yeħel).

✓ **zahiret**—qesey! Aħərum zəzreħażżejt se xunəva?

✓ **qesey**—zəzreħażżeż, te təqerost, tham home. (yeħel, zahiret dervate qey-
reżejt, per yeretereżət, rixenkarċor qyeħi tiegħi, tħallix, yeuxha, metəsət, rungem yeħle
dariżżeq qyeħedek).

✓ **dariżżeq**—mode, zahiret, ħəvitugore qədeħha (zahiret mifegħ, yeħle).

✓ **zahiret**—A, sinasəp qesey zerikətəger. Xeta gə mənešum qədi-
Leħvarer. (dariżżeq maple).

✓ **dariżżeq**—məʃ qerox, zahiret, axer! se sərołən Aħərum (yeħel).

✓ **zahiret**—ze qeucv, dariżżeq! o məʃ qinegv, xunəva, se mov siķe-
tēgu. (yeħek, dariżżeq stoltyexxor yeretereżət, hanexvre Aliyquye qyehax, dari-
żżeq, yereħesex).

✓ **ħanešv**—təs, qepe quy. (metəsə, tutən qaħte, yeħox). AREP, Aliyquy, USEP-
Leme, qəfəme VAXEMƏHHA VAXEMƏKĘP, uqəzyeham, mə Pšeše-
təyem ēħaṛe ubətəgħem, PHARE PIKEŃKE vyeneguyestəga. (dariżżeq
məʃ xarċe).

✓ **aliyquy**—oleħha, ħanešv, ħaraməgħek qesəməgenegħax, ay hizwye-
nyayvs! (metegħ, ēħaṛe yeubetə).

✓ **ħanešv**—təde RVARE, seho, zahiret? roL, dariżżeq, qyeđejel. (dariżżeq
yeħek).

✓ **aliyquy**—AREP, mə səqəzəfervareg ziegħeb-LƏGA, hauri dreftaga?

✓ **ħanešv**—ziegħeb-LƏGEV AR ZEDERON JƏHAP, AR TE RVAREMI qedrot-
tən, AR hofer. hofer zəkji uqyedreħten zertəməLeħkerer ar-
nħi.

aliyquy—uqyedreħten zer təməLek̑rer arə naħi ye hval! da məħ-
te qəfme sajsejha se?

ħanešv—ro, aʃ vaʃeməʃəmi, zaħiret+hiħnaķek̑e vaʃejev meċċu.

aliyquy—(qetege). mə qapore šərpqa, ħauri ser meqeva?

ħanešv—ser meqev məʃ fede hoħebħome axaplha xuna! ser me-
queuxer.

aliyquy—heużeli qəsfeməuyahev, (metesel).

ħanešv—ro, hużwel nyehuyelmi sə fayep yeho.

aliyquy—arep, ze udeguʃħanев se raķe oshogagева? udeguʃ-
ħaga, udeməgħuʃħaġħaxha?

ħanešv—(ħaute yeħa). ze paro si, pli qədeguʃħaġ aʃ, av zi guʃħa-
ħaġżeq qəpəsxen sLeķegħer naħi.

aliyquy—da, qəsfeməye šərpqev yeho, havri yeł qəsfayev, uavən-
ixer qəsfaməraуев ara!

ħanešv—(metxepaq). yeł qərfayep naħi, uavənixem zeret hore yasho-
kəreti, səzeraxepħaġiem kęe qyegħiġurna ye xuſtxep, egi qeħu-
għagħex. shomi uzgarçer.

aliyquy—uavənixer astev jətmi, hoferħev. av da, ade, zaħiretəm
reov əvbətren nemek gore īu əlerov jeta. ħauri deməroxen-
ner i morada?

ħanešv—yeħeru zarəba rogu qətezəmətre.

aliyquy—(qetege). xeta?

ħanešv—ar zəpələm urəguʃħa xun ħoħenah pħer. o. šome-
ləme hoħa iune kethus il-lex, iżau udapħeme, ugu qyegħerod, ar
aħe zarəba bənəmi aħen yażemtəra,

aliyquy—(qyerval). ħanešv, ade, qepostme qaprov, mər zəʃejser seb-
raħe xuſtba, zəgħore yesħen pħejja!

ħanešv—ħav, aʃ o zəgħore yepħen shov arep, ašev, ħawexum qo-
qesei jaċekur arə.

aliyquy—(metx). mode, mode mor, a qeħoro Lepqez qəkcur ara għ-
qəxixiġżejjer, aʃ səd iż-żerza. (ħaute yeħa, metesel). arep, zaħiretəm
ħuddej yel-lexva, ħauri se səqəzeriLerov pħażżei səzerpim-
ħarem fedenaħi jematev jeta.

ħanešv—(metx). qaħi te məde tyegħa (qyeħi te, yeħox). oseħoba gi tħum
anaħi īu zereħerov se sliegur, zənə qəlfəri sədi. Adäreri zə
qasərvan mərəzə... (ħaute yeħa).

aliyquy—(Leħev yegħiġi, xejjet kien qetegħ, tyəzekuha). ala ħanešv, syegħi pħ-
sələġe ħaġġek, mə qapoxherem kęe mə hoħer qədexiġurna ye xu-
təm. yeħvan iġżeu dunayem məlkvi vihaġi uz-feyerpsteuri qəb-
demexxu l-istep. għi mə təzəpħel hoħem fedexer arə, anasen
ipore dunayer zəfżejhaġer, ye o oy! arə guże te qitxek. səd
hof pħagħemi thamatem ətħakume vyēhušešem, xigħżeġ.

gərə neməhame kuşem xəlmi xəbzer aħe, uzeragħa be-
kətəxexter. wojer zətyeləm fedev ipom paħej tħażżelexer aħ-
rəx. tibzelfərev, unem qiməkjestərexer, prawlyenme zarekere-
zəha, zə fayer ahon fit xürexešə; tha shon, həre hof go-
rem uxarebuti, pše zepaməkjestəme. (tekv baxev). Av səd qase-
xulestmi, səmərotev xuſtep. (metəsətə)

ħanešv — A zəfapore šərpqə. ipore dunayem fedexem kę te
qirxətəna, rotətərnay; xəkəvəm urona? aʃ uməron vrotə-
təxexter. Av aʃ naħi məħemi, gəri ugu vixerodəpenev jəter.

uavənixer zəfaporer arə neməhame, qyešuštəx, ēgi yago-
peni faye. qin xuſt, av aʃ naħi məħemi, ugu qeməgerod; ar
se qezrepstət.

aliyquy — səgu rodəxer, av uavənxiem aʃ tramubəteragħem, aʃ
anaħi se tekv gengeħi sezreħev, səqezroster ġyenhotdyel,
komso mol ahov detixer arə.

ħanešv — (qetegħ) A zəqe qyerwaxexer sədxa! axem səd bzəlfərem
yahofev axeħer, uavənme atraxəsta? əħore səd, aleħha harəħav
uaməħanex.

aliyquy — atraxənər arep, aʃ fedev femøyev, yegħixek pħaż-
zaħerem, ro, uzuxem ākċel l-iaż użexha zejt, qerjejtəra
(apəsħeze) teħtemeqvay; sud zətraħħiha għażżeexer, bjašom ikup.

ħanešv — ola... aliyquy, səzerepxaplerem kę, tekv uqestagħem, av zə-
qeməra st. (metəsətə) uavənixer zəfaporer arə neməhame, axer mə
hofem xegħex, axer se qyezreħu; caccav alaħħam yegħix,
psaume, adere komsal, ġenhatal zəfapoxere, (haut ēż-ze qyeho)
səd axer, yetani penetqavay; zerjebza għexer fedev məj-
jəbzagħex ħoja? axer hofep, məde o ħu oħerume qahol.

aliyquy — aʃ sejk xel-ħala! ro, mədore shore psteuri səgu məgo,
məzägerem, qəsirehva genaħi.

ħanešv — aħżeġum hofep, għe ugu gengeħi qyeməra. għe auijər qe-
rem tədegu sħaha l-ġen, qəħoror zexetxāme, tħester tħen.

aliyquy — ro, aħżeġum smotri, ħanešv, hofep orə zəpśedafere; Ade-
rem kę se səqəjedehater.

ħanešv — bere zəqfyereħa zera, ade məj, aliyquy. (maple)

aliyquy — zəqyeħa zera, šərpqə, aʃ zəbeleħha emħażżeġ.

ħanešv — (metegħ), se qezreron ar, unem caccav sədi iserħa... (yek)

aliyquy — (qetegħ tħalli), ola, reħerongħ, qeməsex ħażżeġ mə neħsum
mər qatirej, ade məj... av pħażi, pħażi, qebzeħaq... məj ħekk
qəħżepp soħo gəri; ade səqəzeri, ġiżżejjex, afedev, məj, qəs-
piżżejvarer sħerif naħi (zəpħiġi) (zahiret aħrej itev, dariżżejjen zahiret,
qeyħiha tħallix, ħaġnejha awbata, aġ-żejt).

aliyquy—(мәтәсәлә) тәсба, да узқәжетәр, тәс.

zahiret—хун сәжетми.

aliyquy—ајәгүм seri сәжет (qetegәnev fyеlе, zahiret metәsә). te kvarę haneš?

zahiret—qeroqəst mov unem it. (haneš qyefialә metәs əaliyqui irunerov).

hanešv—аде, ziy yeporepiy, Aliyquy (Aliyquy qәкекеһуо quir qемәһв qәriгекөв) yehv tәqəzfekvareg tegujo.

aliyquy—арә teguzo. ro qaho zahiret, tәqaroze tyezejər, uqəzde-rojme sәqekvarg gәri (zahiret yegurhəsә, jəs).

hanešv—zәgore yehova mә! uzyetyenarev ujəs naħ.

zahiret—uqekvareme deruba, av deron hofəmкe ori hoshvare, mә viłero hanešvimi səgu o filer qyeshogar.

aliyquy—a qyeporagam zәki utyemәkәtәnev ugu tyeta, hauri ze ugu sađelkә qebzәtәnev, gәdedem qәsemәhošov Ara?

zahiret—si ho zaho naħ se, կesLešułәnev shorep (hanešu əshħa yere-səsə, Aliyquy tutən qyešte, yešo).

aliyqny—Значит, категорический отказ сә qeoħe, arəba? ху-геве ade.

ro aјәгүм te gujo, ugu iħer tham qəvduyegexx.

hanešv—(qetegə) ro aјәгүм tegujo, Aliy; ar hofep; ar zә gorev xun He wajhno. (Aliyquy qetegə).

zahiret—šuʃesba devħejxev švyelətəga. (yekələx, adəkvatex, qarezelə metəsələ zahiret).

zahiret—(yegurħəsə; darixan razyetəm xepļe). ga lədaxer arә zəzdəgəro-nev zəpəlxer, darixan! (qetegə, xejetəkə). ye, qesey narg, aјә guje ti hof qərəgekənke sədugħaxerep, garəgu se səzķegumekre. [rehurxor zefaqətə].

ya II yezərv.

(hofər qəzerəxuħiare qesey iħiaqej. zerererpərer: zəporor, pħablere, zә šħansere il-lev pħen-tekv қħha it. morat pħen-təkum tyes qaməħa yedələz, qesey pərorəm tyes yegurħəs morat yepļo. qəzehnaxa reupħor).

qesey—qetegə, šħanġurqdem hofa yepļ qyegżejtə qeyho mә se qəsaħenev məxeme zxalere... ayanaasən.

morat—(dener syeretə). səd, seħo, qəvaħen aħekjətər? ħu uqyeleruzə renefare, uqəməleru stəremme zəgore naħ.

qesey—ye o oy! aħ ħu səqəzeriħvre beħħare zəħħere; av məde utənev raxxəremre qinev räxelemremre arənaħi səfeməjħħare. tərvase səsħħaġe-ti ar švaro zereħxurer ozreħerurot qəstyere xxi, səfeməjħħa ħarġi səqikələg.

morat—ade, sədev pħena! av uməjt, aħ zi qəvaħenev.

✓ **qesey**—morat! ojeba o aʃ qinev rəgelerurəm se səkexixəre. Aguſe
aʃ yeməonxekə serehi, səne qaplezə səo tryazgexənpəguſ (metəsələ).

✓ **morat**—ye qesey, qesey, aʃ fedı mexu. ugu vğerodəxuna? uqexu
petev, qinev rəgeleruri aʃ əhotełən, ar qaplezə VAROKƏ isev,
əneçəkuxer qərtyugəpedəgəv qəopləxəv, əyriyecəkuxer tər-
gołev, VAROKƏ isə zəxurem, aʃ PAYE məʃ fədizev zərħə-
xuna?

✓ **qesey**—(qategə kəfev). A qaporem ze səhufələftəmə, aʃərum genetəm
syefəba, a çəkur, morat, SAROKƏ isev... a... yay guſ... (zətəryezi)

✓ **morat**—aʃ ſek xeməlhiāl, ar, təpsaumə, qəbdedreçun. ALAHAM
qəbdyegəxv.

✓ **desey**—ade, arə (metəsələ) qəzderəxvi, dunaye məlkumi səxekətən
(yegupşəsə tekv ſesə). AV ar qəzdeçinə səgurərəp, zi məlkv
kuum dixənke neguyago (metegə tyezyekuhə).

✓ **morat**—xeta, seho, məʃ fedizev uqezgraſtev, məʃ pəler aliyquy pe-
məkəv.

✓ **qesey**—(metəsə) RO o udesəgerşə, կev qətxexuhagexemə vaʃəmə rə-
zenki mexu. Arəſə mov qedəhv. mə zaſiretəm nevřəris se səryaſev
PƏL. Pشاſer se qəſfay, bənər zəfayer məlkv. Adere qərəlxem
məlkukə səzəraķeməhiastər ojə. ti bzəlfəgexer bənəm gəri
zerefayexev zeraħəxere vinerəLerv. yegupħəs gə, qəzdeçinə,
qəzdeməxuna? (qategə).

✓ **morat**—(yegupşəsə). qəbdəxunki mexu, yħexenəp.

✓ **qesey**—qəzdeçust, səzəlaxere zənaħi.

✓ **morat**—səda uzəlaxere qesey? qəsaħova!

✓ **qesey!** zənə təqəlfəgəp šħaķe, zənə qəlfərexem anaħi, anaħ
ju təzereLerov, tələixer zefeuzzxev, arə təzerzeffjəter. o vimor-
rad qəbdəzəməgeçov, məʃ fedizev uzreuleure qəsefon sħo-
ħənaħi sijerep. qesey! məlkume, siham səxekətə neməħam
orəme zəfesħestər, alahamərs, qəxekətəstke. qəsaħv, qesey,
qəseməħome, inev səgu qəfxekəst.

✓ **qesey**—a, morat, ar zeke qəzersfepħejstər səməħev jəter.

✓ **morat**—qaho, qaho!

✓ **qesey**—məlkuməgor ARƏBA (metəsə).

✓ **morat**—ade, aʃ PAYE ugu vğerədə xuna? ar zegorev xun. məde
qəsaħv, aliyquy, neməkəv aʃ PƏL!

✓ **qesey**—aʃ neməkəvi zəjefarogore qədqokəg, yet kəlem jəsev.

✓ **morat**—qesey! gə məqaphoxereməkə məhofəm guqaoķe xerħə-
ħiałən jəməħħav arə səzereXAPLere. bələmər torře zeraħev zera-
poremkə zaſiret aħər. zibe qyezəħħeliev, zilżżeq qəħarem

dixənev mexu. Arəşə, gə dedem təkvərəmi zəhiretər qəzeri-
diqəstəm sekkələlər. hishəqədəxər qesənəşə məhofəm ke
fetən faye.

mode pələx, məlkv zəfərəper arənemheme, məlkov ti-
hem təxekələ nəməhemi, a haoterər pədrətequn faye (yelə).
qesey — moze qeucv (zyerləhə), nyepkəhə qəzdiqənev pələ qəsitər.
hishəq nyere okepjəye kvərəv sətəş, qebər şərpə qəhələst
iqtələgo xüre.

morat — da zəgorekə kilişələnə vyeneguya?

qesey — həv, ar qəsfəməyev, kilişələn shov arep. ro, oğla vənəm
zəgorekə rəgezəv, arastev, a pəkəhə dedem qədiməkəşunər
qisərek nəh. (haneş qyehə).

qesey — (yel, yel) səda uzərəler?

haneş — da! səqekvərəva.

qesey — səda uqəzəkəkvarə, iki! zəsemərələrv.

haneş — mədyelem zəgore əhəst gə.

qesey — zeri əstər pəstərəmə lajərə uzyezəfərə? iki viqəstme,
viməkəstme useo (zəqohəvətə).

haneş — ro, səqihə muxustme siğən. qəoxulərə səherə se?

qesey — qəsexulərə uməhəv səta, gaur neşv, haqlar ponev ti
uğə zyeofe. iki useməov (haneş yekə, qesey yel, yeştme əməhəv). ga
neşur arə zeke zərp qıqəger.

morat — məri, mə neşurə, mov sığek; qitləşənəşə, itəukəhəst uqə-
kayev (yelə).

qesey — ze qeucv, seri səuğən səlekəstər ar, zəgəvəyəv, qebarev
hishəq qəhəre təhəmə, təstər təhən.

morat — (metəsə) arep qesey! zə təzvərə. sejə se, mə haneş vən-
xem inəv uqarəste. Arəşə, o əoiromə arənah, vyezrezərep;
mə hofər xəvze hofə tərəjə. məlrov a ugu zəməretənəkəri,
haneş yeşvarı zəxaxunəst.

qesey — alahə moratsəlestmi zəzrəlest nəh, ar xəvze hofə səfe-
məjəst.

morat — o uməhəşusətmə, ro se sərəjəva.

qesey — həv, morat! hofər as neməsev tham home, qədəxun.

morat — da uzrəstərə seho, orəkə zernahəşur!

qesey — ar zernah psənəkəgor sejə. xəvze hofə zətəkə, vəsetə-
məretənev xəst. vəsi umətərev ar xəvzeke qərəjərəv areyi
yefendəxər are zeritev hətanəuze udahəhan, geurə xüre
ahələnəşə, qərəgəv səhər qəvahvaləze.

morat — zəpari ahəner tərəjə gaştev.

qesey—yane səqyev aʃ ahostme. geryero kelemet qom xabzeke
✓ qəzeysem, aʃ səd fediz tərəgexəkər, iLesəm ryena aʃ nañ
hof məfət pdehum uLəger.

✓ gaurə xure, išuz serigat suzer Lemi zrehəLəstər əhov
yefendər APE zeritər. gəre rərunə aʃəgirdəger. қaler heta-
nəuzə aħənəm nəgesəgar.

✓ morat—(qefegə) qesey! thav zigurhanə qəyxər avstev təhəme derov
psənkağov xüstəke.

✓ qesey—psənkağov derov zereçustər sehe, şəv, av məde təzəxe-
məkələst homeqeməgor arə nañ. (yegupsəsə) həv, morat, austevi
qədəxurn arə.

✓ morat—arev gurapə vihame xigeva, ade, av mədərer psənkağe.
(his häq qyeħaq).

✓ qesey—səd qebər, thamhome, hishäq?

✓ hishäq—qebər guħorodede ċehar. bənəm zaħiret aubəti, uķəkayev
auķər (qesey metəsa, yerħax, guqao ċəxov).

✓ morat—(maķev ryeho) ade hishäq uzəfayer məf qədəgek nañ zərazen
visarəxer; aʃ fedizev məf qyeməhōme xüstəgeva? (morat yərv-
alé qesey deñ) RO, xun ar əhotełən, yetəne, hishäq?

✓ hishäq—aʃənañ məħem, səqikəst šuqarv əhvi Lešev qəseLeħur.
morat—yeħi yadeł tyeroħeſta?

✓ hishäq—ħāv, yeħi zaħiretər psənəvem psəħħa qerost, aʃ te zətyed-
referenəš, gar irotəkəv drotəst neħi, bənər, uməuķəstme, qədəv-
agħejżepp. (qesey qetegħ, šħanġur qedem ohħa).

✓ morat—arep, o bənəm uqaməħev sədeſtev udegusħəħanев xura
ade?

✓ hishäq—ar zereçur, bənər ye o zexum (qesey deñke maple) məruo
ħsunja RUVARE (morat yeħu, qesey deñke maple, sambərev qahor qəriġek) kuo maqdem uqunerv šuzev derixanəm yane qyerug. ar
qayLeħvi zaħiretər yadeł qəjəg. ar se qəzsahom, darixan-
dexem adeł sərvi, səqədegusħəħag. qeseiy (qesey qeple) tərvase
sadeł ċehar, ar zeyprekələn, ħanešure, aliyqure qiblagħex
əhvi qəsiħo ləg axeri.

✓ qesey—ħanešv plerigheva?

✓ hishäq—ħanešv slerighep, av aliyquir oķərjəyə desev sehe.
adere məf qerotəgħev qəsaħħavag šħaķe, išerqapər sħerap.

✓ morat—ay, gaur neħv, ari, səd paye iteməgeu kəħha, qesey? ar
məf qəzyeham, oleħha, bev iżvagev tħagħem.

✓ hishäq—(metəsa), məf isərga ar, (ħapata qyeħha).

✓ ħapat—selamun Alyeykum (selam raxxel).

✓ morat—Alyeykum selam ħapat, qyebla!

hāpat — (metəsə) uqeuyvlagęke, r̄xenterume vayuməceqəstme pari itəxer. mov zəgorem syejvrašv ȳvhərəmə (morat qyehtə ryegəšo).

hisħaq — arep bleləre beded zəderxəre sħerep naħ, ušuzep uħalep syejvrašv oħo naħ, mov lə fedev qapštēv tyevgrašo xustba.

hāpat — o vyesəmərešvarori se icun zretərot (qesey yekə).

hāpat — dev mə iċ ċer kefənədä iqesen ȳvaʃa?

morat — da zexerxəre jħaha hāpat?

hāpat — zexesxəreħejargvi jemħarpr oħra omadeke zəgore stħarume qəriżegħe naħ.

hisħaq — da qəriżagħev zexerxəger.

hāpat — zexesxəger yaquve əqo qəfijsenev lətjəxer zerigerusi oker-
jaye rvarev, ade əqo dəiġeri a kəlem desev, ħanešur
aj ġəħagħem sħerep, qeroġi ga lət-zauler əjxagħev zexesxər.
(qesey qyeħiha).

morat — xun jəret. arep hāpat qemħexenər ugu il-a.

hisħaq — qəjeſtba gəzə naħ dax ċemmex qəfejle, bełeqom u-
rxuji.

morat — aj ugu tyeta hāpat, gəoleħia ar qəbdeməroxen, aj qər-
Lev se sħexerem kę.

hāpat — qəbdeməroxen yehva? qesken sereħvi, oleħia Layeze
qəzderonəm, a rəlxeri rəzgħequnəm, yeħi qəsfeħeba səzihak
səqəriġeketlərep, zagħoġ pseħħia syegħaro av, qəsfeħe.

morat — hāpat! yeməru imħażu, mov zəgore thoxtəš viķagħem.

hāpat — ȳħoba ade se səqyedehuxenep (əkəb qafu ergaze).

morat — hāv, mov viķagħem, ar təżżeftyar (tutən ryetə).

hāpat — (metəgħa) sədmi morat, rxuji ġoror sevgerotən faye.

morat — aj səd iquerot qərfel-ħešeħ hazer (ħāpari yekət).

qesey — da məj qejn-ħeħvareg gə?

morat — səd mə tħaməkem quv breħona. arep ade təzeusejtəm
tyeġi reuseba hisħaq.

hisħaq — ħaneħvi məj ġəħagħev, adħire Aliquyri, adħire kəlem desə-
remi aj ȳu agħi iLe, teri mostev təżexes kien meħħane qikəst, zəgorem
tyeġi reuse naħ.

qesey — ade sədev tħejt, PALer nyeup kəħi.

morat — səd nyeup kəħi, seħo, użżeppnagar o, gədedem tərvareġ
ħazer, zə ġenefare. hisħaq xebze hof tətejx, seħo sħħak
qesei, adħer, xebze hof tħejme, beki pseħenkago xust. gəde-
dem qererul-milicexer zedherusev tərrome, zeke zeb-ħarrat-fenex,
qetjien təqerol.

qesey — aš-aw, tħejt, homaqem tədiri, ləħiast, zivnago begon, av
stevi qetkien ar PALem tyero, lenex.

✓ **his häq** — хевзеhofə p̄həme, p̄sənka go, av qesey i hvaķev, yefendəxer ape zeritev, homaqem uragereleſt, varareugeruſt. AV, qesey, nyeus zyfaporem, qikən ſəhap, gədedem təroſt, təqau-
kən, təukənəx, qetkenəs, təqerotəſt. səd yerpvalere aſ o, morat.

morat — deruba, təroſt gədedem; aſ məh səh xeləter.

✓ **qesey** — təroſtəke təron, AV.

✓ **morat** — aur səda, ade ufekeſba? shonep shvare əšaķe, aſ gə uzəməroķe xevgoteļən ſəhap. Arəſə AV, mov xeləter aſ, nyero, his häq, təqereħes. təqəzdyereroſt, aſ nesf zərehazer o (yekə)
qesey — (zyereħazerə) tero... deruba ade (yekə).
(peurxor zefaljətə).

ya III yezərv.

(hofər qəzəfəxure zaħiretədexem adeł, unem iġersəkəſtər: p̄xe PEROR zehuxər, kubran, legen, p̄lər nemazləq, neħħarlek, mete qərv ſərən dələn, hudene mastexer ilev it. p̄xen tərv qəruħev 3-4-mi it. cacəv — bəsəmqvəſer p̄xen tərvçərum tyesev, mater ərok itev, ronke gə gore yedələ, gaſ tyetev qəzehvaxə).

✓ **cacəv** — (deze master əħape xeo) laje tyefmi (kyezə metegə yerpvalər əħape) haře qəsfenäger; zəzfəzgħalexere qeslfəgħeketeme tħaqəoſtāg. auffər-
qerem umelikətə zereħov ħam fedev urażeləſteř (lačv qyeħajra).

ləxv — da gə uzəferum mətəməv qəoħixiħaġer? (i-PALtev zəjyexha ryele mətəsə).

cacəv — uzəferum mətəmən maķa. deħənəm haře qəsfirēnäger.

ləxv — qərenenep ade, masteķe uħaſeme.

cacəv — yarebiy, ori səqeməgera goti! ade səzgapereme yaləyagħev
(larek matev yeo, PEROR qiegħem қyel, p̄xenqərixer qyeħte, p̄xenqev yeuco).

ləxv — da gə mər qesəra umərħen kəmət məxuñev.

cacəv — (əħħa qyeħata) da, yahalaħi, gaſejgu si uzeriġapere! vi hof zəxe-
məlme vi belaġe axepse zepretelev (ryerejta).

ləxv — ro, aſ p̄ħia derenagħem, məxuſtmi p̄sə tyeutx, səd mi se
shore uməħaxexe ugaħżej qerħiġ.

eacəv — sħena, xungore qemħov.

ləxv — ro, xun zaķer zəħjerer orəme deru!

cacəv — (p̄xankeze ləxv deħi qesər) mov rvate, səgerxen kə (qəħorotə) zəgo-
rem iune viħame p̄ħia raķen kęe vyeneguya seħo! o mafe qesmi
qeolešu xeš-zeb-leċeļ īləx məj.

ləxv — (jxepqəze) o vaneshu siķeme se te səronat? aħżeġum da o məj
vizķesəſter?

cacəv — da se məj sisme se saneshu viķe məxuñev ſəta.

ləxv — (mejxə) Ade visən, sisən shvi arə naħi udżżeķekāġer, səd peħġere.

cacəv — (qucu) Arə sisķe, Lešev syetxəħha, nepi məkperi neħi zetye.

zerv si ferep. pqə si hałep lə styeləter.

ləxv — oleħa, kejere seʃ naħi naħe derov əgi naħiħberi odøyem; o uləxer se sələme anaħi odəxexer naħi mərjerme. ro utħa-usəxelənyer zə nəse haħšiħugore qəfażagħem zəvgersefələni.

cacəv — (għibżeġ) arə qo dher p-xudher vihaš Lešeñ var-ġixxu nev ma-rə zaħiret m̄ Penetekkaye zənaħi thamkē demas i-bejjex ġerum aħjudem ħażżeġ məxunev u cureż ħet. Aderemi ga jiddeku kum-ka ī-begorem qəxekkaregħore qəjenəš ro utxeme s-lerun. (išha tyexha yeretereż-żgħiex).

ləxv — qapore səd, seho! xeta zəderonev zətyeuvarer gaur himan-cəzər.

cacəv — ašəv ħabexxum ġaqome aħżejv, qesey aħoša ķelejx ġeru.

ləxv — məs qarost ġejra seho.

cacəv — gar, ga bələm ġħiha qəl-erojt ġejx ķelepnej ġerur arə.

ləxv — ola məs qəxig ġejger. dunayem aħi naħiħek xi trivat test-geva, məkxel aušerem fedek.

cacəv — (kefev zəħviż-żgħiex) aħi nem ġeġen, zə unagħov desme aħżejv penetekkaye jəs gore qərbel šħaċek, aħdar orep, ar ori p-ġenki tħixu, yaqubenešu qo al-ley, baix seho! gar qodəyer zexiż-ķer, qaneħure bələm ġħare da ġeronev yaśer qed pəl-lex šħaċek, aħdar orep. (bələm ġħare faneħvre qyeħiex).

bələm ġħiha — (ləxv yatem ryeho) mode penetekkaye l-żebex qervagħexex zə qəodex l-żebex meteg, yeke, ipal-ley zətāryezeš, bələm ġħihi dyek.

cacəv — da haneħv, zaħiret qeuzvugħahor għad?

haneħv — ašəv, aħi qəfi hoji jəħabar ali qqu əneġu ķer-ġen i-həsarr, ġerdi znaji sħejre. (etame yeha t-tieba)

cacəv — aħi qəriġeż-ġagħem... (zaħiret qyeħiż-żgħiex) xeta aħi isixer?

zaħiret — sħejre, tate ik əħvi səqarriġe kiegħi.

haneħv — zaħiret! ga l-żebex ja kien fəl-ħebha r-ġebla, gar u ipprejha xiuster (zaħiret a-eyppl).

cacəv — ade umareu k-żebeva, haneħv (bələm ġħiha qyeħiż-żgħiex, zaħiret yervale).

bələm ġħiha — mox rvat! p-ħiha ħoq u zemməres aġħid o dyeler, o naħiħ zem ġoq qahorem vyem-dehlu tħanu aq-ħelħix viha umexx-rem.

zaħiret — da syam-deu lev sħarier.

bələm ġħiha — qeho, ševo (zaħiret yere) zəgħore, yet-ħani zexi-leħvar exer əm-ħeġien, məkxel a qəzdekkar zəħus-səmər-ġieħi (qetegħ, ar zaħiret qyeħiġi yeqle məd-Dejja Lebana iċ-ċarev yeu bata, yeo rem fedek ma qid yerehu, zaħiret meruo haneħvre cacċure yeqek, haneħv bələm ġħiha fuu bata qeryejżejt).

haneħv — bələm ġħiha, ro mə zerogurem zi yem-ħi tham paye, mo isħem kien hawni. (cacəv qyeħiż-żgħiex).

bələm ġħiha — tervare a hayer.

cacəv—mov daričan dəxem adəl rvagego nəhər.

✓ bələməhi—a daričanri ھor qyegəgəz (yelə).

hanešv—bələməhi! ro rvageme qəroqənva mər rodəna (metəsəx). ✓

bələməhi—qebər pħereba hanešv!

hanešv—da səd qebara sħejtər.

bələməhi—mə səzešuməgeore pšeše qabzəm PAle qeseim ritəgəva
PKƏHİAŞHA diķənev.

cacəv—(əhagusvitv zetryegə) PKƏHİAŞHA dedi.

hanešv—PAle zerritəger sħejtər, av PKƏHİAŞHA dedev sħaġer naħ,
se nyepkəħav zexesxegar.

bələməhi—ade arəba se səgu mašo ķezrenarer. Arəsə mə daričan deł sero zəhvarem zebeləħha əħenəš ļəzi ļəki haupare
ti ħənke neguago (hanešvi qetegə) a daričanri ھor cacəv. urov
ķele qərugore yevgħej le rvageme deruri, zəgorekə yelteme,
yelbetev maqie qatireħunev.

hanešv—oleħha arev məħejre məxuſt, roL cacəv, ade uzereuleuge-
me yaləyate xułqnej ar (cacəv psənkev yekə).

bələməhi—garəsə hofer zə tyetər, gədedem zəgore xeməħəħaġe
xuſter. gədedem šo šuhazerəna?

hanešv—te sidəgoķi tħażżerba (cacəv qyeħiżże, itxem yaməpli v qeho).

cacəv—auķarem fed gaurəjəcərur plegureba moř zexilər
gaur mədeho-mərasem.

hanešv—səd, seho o pore cacəv?

cacəv (zəqafyegaze) mode zexilərixer sħoġeħejonev, arə nəħħar se,
šo švihon sħvho.

hanešv—aj hofer tyetme mə ļəzəzauler tħarrfżelənəš, aliqqu deł,
ħaṛataeqoxer ibəsəməš, səronə yeshon hofer zətyetər.

bələməhi—aj uronəm əreke dedamemi, xetmi qisi hofer zətyetər
yehv' ēgi psənkaħov yerejtənħev ħe.

cacəv—aj ġerum məħażer xeħela, av zəmi yešuməga, se seronə
zahiret qeskejten (yekə).

hanešv—ro, sero aj ġerum se (yelə).

bələməhi—moze qeucv (qyereucu) gə hofer zi məgerpsə xemelətēv,
arə səzeryer lere, aderemkə šo švadejķe qaneremkə...

hanešv—ar hofer šəv. ajke šugu qešuməgerod, gədedem qəz des—
ħenki meħu.

bələməhi—qeseymi, nemək qoremi, şere šenəqore, šitv qəzeratəstə-
rer aliqqu yehja, yemħja?

hanešv—əmħej xuna! yehje aj anaħħebaho, yet qəzeritən fayeri
ajke šu məgħid, ar se zeħozgrikən. (yekə).

(вələməhə qyene tyezeruħa) (zə tərv һarev cəcəv, zahiret қirov, qyefiatə).
cacəv—Ləzəxer yelətərex.

вələməhə—yelətərex yeho! Aʃərum, zehiret rvi gə dedem zəqəfəp
vi həpexeri reterezəx.

zahiret—(şətarev) də! te sərofta!

вələməhə—(qətyeruo) uzderostər uməhev şəta o! ro zəhoqe, ro.
Pəstəri ade, PAle ptən zəxum? zəgore qəponəşə visənəkəhan,
seri zəsənəkətən (zahiret yerləxə).

cacəv—(zahiretə yervalə) zi qəvhiner, əgi yeponep, ro si pšaš ro aʃ
uzəjərodən dəpe urıgefener, ar qozəhore vane qəlfəre zaqv
(bələməhə yekə).

zahiret—(zəqəhəpyeute) ye-o-oy aʃ fede nədeL zihem thar yevəg.
səd guʃa se şohvəger mə unem si məfələnev. zəzəfəyeguſer
səd paye se şumərajere, səd paye syezvrezəguſi (perorəm yetshə).

cacəv—sədestev zəpəjəra, seho, ade həynapi, ro mode zəfəp.

zahiret—(qetegə) həynape šo, he guʃa šo, bələm naħəre naħe zer-
şviməħaguer, veħaqe zəħeguſere ħħak, sədev. zə sħəna, av
seħaqe bələməv zvrotərem bai šurəxume sħerun. šo qəsešu-
məħere zəparəmi qəsiħerep, aguſe səd paye səguķe qabəlev
sħəger sešumərajere, sədev yerezəgvaye səxvi se.

cacəv—ro uməruy, bələməhə qihənəşə gəri qəoon.

zahiret—(qəħoze yekə) alħam ħukekixətənke syeLehu šo šo skexe-
švxare (yekəx) (scyener tərv neħərev ləxx qyefiatə).

ləxx—te rvərəxha məʃ isərixer šohva (yegəkə) o, nəv! (terv һarev
qyefia cacəv) Ade, uməucuxev qəoxuħaġer sħejrep se, zi sħxən
ʃəħħab! Ħaġħeme zəgore qafya bərħen shoze bere səqerlaġ.
ro, seri zi oshvarepti, zəuušefev uħesər. (metəsətə).

cacəv—səmərjerəħħaʃme zi refaizerəre siħap, sərjerəħħani sħek-
təger, əgi sħek-ħester.

ləxx—da, šuz zehuķem gujəħaro urogħaq!

cacəv—səd šuz zehuķ, seho, xevrezəħħaġer, aʃ xeta pələrət mək-
tħester tħejrep, haleba ləqəħxō iċxuħaġez.

ləxx—səd haleba ləqv iċxuħaġeri.

cacəv—zə uj timəkere, mezitv xurešə, zahiret i hof ba. gə mə-
rərə dunayer yegħże, bələməhi Leħev fətyerka, əgi xevat
av steze gəri aliż zeryetərem fejķe, səfayep, yehošə mekəi!

ləxx—višədgħe seho! (qetegə)

cacəv—si šərpę, ade uzgerçena (maħeq ryeho) pħəħħašhem fejķe a
qeseyev zəfeshorārem dikənev PAle ritəreti...

ləxx—yezətərer! zahireta!

- CAC&EV**—ade xetəsta arə naħ. ar hanešvre bələməħamre aħagħetiy għe dedem aliim ratnēv aħxər. av terv zədgħevəyaun. o PAKE, aħi yetemħa ho tħeffex ħażżeġ aħvareti se moħstev yashħar. zaħiret yaquber ali darome, o zi zerxem ħażuha sẗev uzerefayer. arati għe dedem ratnēv aħxər.
- ləxxv**—derov pħajge ar aħtev zerya jvargħev, avstevi zeryav gej-żiegħi. mæ Ləżen, is-egħexeri, a hofər ar qəzżeferogħagħex. aħi yate yaquberi axetər. qəzķel-ħeħi għażżeż zaħiret i hofni, ro seri qystən shvi zgrero tħegħix.
- CAC&EV**—aħi PAYE yate qervarek oleħha, bev tħadherum, aħżeġum ari fekef me, hofər deru xigħeva.
- ləxxv**—fekef zəfaprore səd beħeħABA (terv ħażżeġ) av məd̈are himan-cəzəm ola mos zexilagħex, ħaġna re siġi petər. ay għaur məgħas, ari teħha ar għi, mov səgħar, sərġeun għi għi (yedle).
- CAC&EV**—(qugeeu cu) RO, xun iqun aħi PAYE umegħeru oħra xigħaxem PAYE, (yeke, ləxxv quġien).
- ləxxv**—(metse ċha pħażżeġ dyef-fayex) GAC&E XURE AMDEZ SSEN (legen quvroner qugeervata). (CAC&EV quglek).
- CAC&EV**—RO, ALAHAM daxek ze fyeħiex, zaħireti RAJEJTAG.
- ləxxv**—deru ALAHAM xycarke zefyeħiex, tħam blere mafe tħeffex (CAC&EV yepl).
- CAC&EV**—HANEŠV qero, qəzkarore sħejher naħi (hanešv quġia).
- HANEŠV** RO għe ləxxv, hofər tħuxxagħek teħlət. ALAHAM blereze fe mafe šuze fyeħiex (egħebi u qaryex) MA ləxxv mər VASER ARE, (ryetə) some fəl-šíj, CAC&EV! mər ħugħiAPKE some fəl-šíj.
- ləxxv**—THA vyegħepsav, ade of zi qəxevgek kergħi.
- HANEŠV**—aħi seri aħħanadde səx-xiex kien, umegħidu, ro, se kur qəsezeš... (yeke tħad).
- (CAC&EV aħxa kien yepl ċegħi, lexi yel-ħab, ies-saqqi, yel-ħab, ies-saqqi, metse tħad).
- ləxxv**—(Amdeż ġeħżeże) YA, ALAH, O ZI QUQEGRU INN, ALAH, BE REHEK REHEK HAVER O ħejx mə zerih il-kerit, hamin ho CAC&EV ori.
- tumi**—h a m i n (ahaxer anegħi qərażżeże qah).
[Reħiur xor zefha]

YA IV YEŻƏRN.

- (hofər qəzżej-żżejre zaħiret i lerun. ar zerer-żerpreżżeż: zə stol, tyexx tħielev. Ajjud, kartxexem tħixx-żżej, kartxer, ostər, rungħ, nemexx-żżej, tyelx, legen-quvran, pxejn ter-LEJ-3-4 it, nemaz-laqgħ pħall, neħap-lex, paltev axx-pħall, peror zehuxx-żżej it. zaħiret stol-ħam əš-ħaġa tħielev ja ġej kien. i zaqqi. gaħ-żejt qəzżej-żżej)
- zaħiret**—(terure ja ġej, xejet-żżej, qetegħ ʃ-hanġu r-đem yervalle, quġi) YE, QESEY!, QESEY! gaġegu se zəfesh-żżej hofər huċċar, gaġi se

✓ səzqeguhastəger (perorəm yetəshə). (haneşv, gankerəy, aliyquy qyeħax, zahiret qetegə qorum quoco, mədərijsər zereretəsə).

✓ haneşv — mov qervat zahiret uməukət.

gankerəy — tetxa?

✓ haneşv — txə Ade (gankerəye txələpere kerendaħħre qyeħte).

gankerəy — ēçer səd?

haneşv — ēçer zahiret.

gankerəy — (qəhoze yetxə) Aliyquy, zahiret.

✓ aliyquy — yefendə, a quir pəməgeusokoči, aʃ fehvarej ſəħaqer nha! (ixəpjəze) səquixep, šəv, mər qəzkəsaħore sħererpnaħ.

✓ haneşv — ro, aʃ yarezi qeronep. da ar pətme zahiret qoməzeġ-tənke utyejənəħha (aliyquy meiukət, əne fyereħħayek hanešu) seri sənešuxep, haneşv qəzkəsaħore sħererp naħi. aʃ zi yemərv xelop, xun ade.

✓ gankerəy — ro, aʃ fehvarej ſəħaq, ptxərakhem vyeqoollənev pçelelə-nər seritatəm əmədev jət. fehvarej ſəħaq aʃ.

✓ aliyquy — ro, šo zeraħvhv.

✓ gankerəy — (zahiret dekē maple) ħu pLerov uqədervaraj mə Aliim (zahi-ret zi qħorep).

✓ haneşv — qaħova Ade, zəgore, mə qəouṛdəre yefendər ari.

✓ zahiret — ye tha qəsav šħaķe, ħu səməlerure seleru shonə yefendər zrepċena (haneşv əħħia yeresəs) AV... səməlerumi, sədev sħəna gə səqəżəxekəġtem, zreżżeġev saxheħa lķe daxi saxexxha ləna.

✓ gankerəy — ali, o ħu pLerov qerħaġa mər?

✓ aliyquy — səməleru xuna? seleru Ade; yeləri gaʃ fedeqabz, ro məde meiukəteme sħererp naħi.

✓ gankerəy — (haneşv ryeho) Ade, sədestev stxəjt? Pšašem səfayep yeho mədərem səfay yeho.

✓ haneşv — (yegurħəsə tħerure) yefendə, zəkə useuṛdəjt. zefayex phov ptxəme, seritatər qutenev jəta? ar qesezgħahore, zəre məf fedek qabzev hoħegħorem lačv jəqva ye tħażżejha l-aġġeb, yefendev tħaxxetərem, zi qərimiġek, zefayex əħbi, etxi yelqəgħa ari. yetvani ar zə yefendev desme aʃ-żi. ro tħam paye, ratəgar, ħu kaġay...

✓ gankerəy — ha, aʃ-żi seritatər uqonev jəter, ro məde...

✓ haneşv — ade, məuqostme, txi, yelqəlva, bənəxer zefayex, mədəreri məroġġenev yeho...

✓ gankerəy — (qəhoze) zefayex, ħu zereħerux tħuri.

✓ haneşv — (yepħeħ) Ba! xure!

✓ gankerəy — ar xure. gə tħażżeñesər nekkha VASER ari. o qeposta hauri yel pšašem qyedrehost?

hanešv—(zahiret dełke maple, aderem zi qəməho zəxum yet qyeho). nekəñiamkę
yet unervituri zezerərev fətəşə, aʃ bedede qıvgəkəv upələnər
ləyərev fət. ro, serigatəmķe umətxə məxunəv aʃ deməreñia-
me xüstepeşə, txə some 600. (gankərəye yetxə).

gankərəy—təuxəre. tham naspehō švyej.

aliyquy—(qetegə) tħa vyegerpsev. (metəsələ, əgəve qəryexəcker ryetə). ma
mər viuleupkə zəhəmərgemək (hyex xeple, əgəv ryelħa).

gankərəy—tħa vyegerpsev, tham bəgaħe vyej, tħumi šyej (qetegə)
sərołən. (nəsedis xangvaſer qyehiələ hanešv aliyquy qetegə).

hanešv—xangvaſ, məkalev hutme gegv tħerif, zahireti
yemərezej.

xan-gvaſ—sədev yezeſev, tħən gegvi. (yekələx gankərəy, hanešv, aliyquy).
xan-gvaſe adervate zahiret metəsə ſes, ziyy eməhov, xangvaſe qyehiələ).

xan-gvaſ—da, nəsə dəš, vyezeſa? gə dedem gegv yazgeħejt ti
runerv pħašexer qaſenev zgervarexeš, qaſexeme.

zahiret—deruba...

(xan-gvaſe stoləm qyervalə aliyquy i kart qyehi).

xan-gvaſ—(ryehiələ) yepleš nəsedəš qeoħeħla mər?

zahiret—(əħha qəhyerrotə metegə) sħererp əgi səfayep sħenki.

xan-gvaſ—(yeple) da oy! mər Aliy i karti, pħetdereva, nəsedəš, xe-
mepi (yervalə).

zahiret—Ade, sitər səgu zeməfeķəva (metəsələ. morat qyehi, zahiret mete-
gə qorūm qoucətə).

morat—Ade, švizeqo dedev ūfəsi.

xan-gvaſ—təs morat (metəsə) gegv tħerif sħen səħiſap (karter yereħələtə),
yemərv uməħejtəme, mov pħašeme Aləzgervareš, sərof,
qegużox, qaħżeże sħererp naħ. ro, zətəreñazərə aħoš, ſesex.

morat—aʃ yazereterezən bev pħel. ro, ro yemərv sħena gegur?
arə seri səqəzķervareg (yekə).

morat—(mervate) zahiret! səd, thamhom, bħajxere? mov qervati,
qetəs uməuķət (zahiret zyepħeħa qervate, metəsə).

zahiret—(xejetekə) səd zrexa, səfəs.

morat—ade, sədev švaro uċċura, uśemad?

zahiret—səsəmegħax, səzķexur sħererp naħ!

morat—ušvaru ugu qyeore fəħame sħererp naħ?

zahiret ga għaqom simħejrem, pħe użże sħaxixer għarġiemorat!
zəkka useupdəst.

morat—qaħoba...

zahiret—uzereseu pħażże... (jeyeretə)

morat—qaħoba, zahiret, pari məf isəxeri.

zahiret—(zyepħeħa) qesey səd əgħażżev fəħ, inew əgv qəsħxekəġejtən...

morat—qesey ʃəh. əgv qəfxeçəgəkə, səd xərjəhialəna, o pari
zerəviməlałer yeğe aʃ.

Zahiret—arə... se mə hofəməkə zi məsare zədesLerułəter, bələmər
žovzərem rasałev, şeżəyer ətəqən ʃvareledefe, dunayem ze-
ryexələstər əhəreñ. Agusə, səd fedizre yeshvər, a qesey mə
hofər կəhia-ləhia uməhə, ti hofəguşə aqutest shoze, shoze
gurv səfyemərełəze, ńu təzereLeruzə, genefare əhoze auijər-
qere keşev, səqidiķən zəfəshore dedem, bənəm qəbi, bələmər
řořəze zeredaLeşurem fedev, səgořəze səqəratər, sədeştev
SAPƏriqunya se məʃ.

əhore psteuri xun shoze... desəməħteme əgu xekən
shoze arə səzəxetərər. aʃ se, gə səreməseke... ro yel ar i
hof, av səməsemi, səxiyemi se gə a dunayem sətyemətçəhia-
lənki məxu se mə unagom bələm fyede yeqher qəzereseplev
sə zeriməxuħastər zədesəjełə, av... (merə ənare pəlatəkuğe yeləkə).
morat—zahiret! qeseim o zəparekə viməgeməseke, thav zi keş
xyar, serəşə, nəbdegev ihamə aʃəjər, naħəvəmki syečəi yel-
seho, əgi ori məser sehoşə, ar yeləmi məseke zekəmə
zyełəteł naħ o zəki mə hofəməkə viməgeməseke, əgv qora
pome, inəv qoru.

Zahiret—gə qeshołķe, səd ke feхułən. av se aʃke skexaxəger
zəməhə okepşəye qərvı ini desəp. ar ńu səməLerov
ʃətəremə ori oħe arə guşə šħaķe ti ńu Lerunəre bev zepəkə-
lə aħər. aħəremi ar gəri səməgrotəv, dunayem sətyetən zə-
səməlekejstər səfyerotlənke uselehu (merə).

morat—aʃke... zahiret, oħon sħerep, gə aʃ...

Zahiret—seħegus ar gə... av sədev sħəna, nəsərənədem dəgur i
rvařeħə aʃ se sərołən (merə).

morat—zahiret! iqun, auſtev zəməhə xərjəhialən ʃəħar, uzereded-
xenəm pəl naħ, neħsə quevgxəlķe, ar breterezələn hofər.

Zahiret—ar neħsəke zərsəməreterezələstər seħe. sədeştev zəde-
reħxen sħekəna morat səfeməyev səne qəkaorem, thar qəsavi
šħaķe sədeştev sədisən: morat! ro məxuſtmı ənare səkəgep-
Leji, dunay-aħxretki səferaz se aʃ naħħebe səfejħħaħələstər.

morat—zahiret, mostev zəməhə alaħam uqəgeħəgħem.

Zahiret—ħav morat! uselehu ze ənegu səkəvberlēnke, blekħem
sehoš mə unem səqəziħaġemre gərere azfagħ mə šħanġur-
dem shu ugezħaħħələgev shut.

morat—aħərum, zahiret, gegur zaublerem, mov mə šħanġur-
dem təqəħħuħast, o qaple gar i Leriķev pleruſt naħ, ar mə unem
qəfiħastər.

zahiret—da qəsfəməyələxev ARA...? (ənəgv ryerezəx mərə).

morat—(medaho) RO xun zahiret thampaye fəgetəl qerotəx, guaf qətfyaməgeh (zahiret ənəgv yeləkələ metegə qoucołə, xangvəse pšeši 2-3 ķigov qyeħiałə, pšašexer zahiret yervalę, degużħax, ķeleċərvxer pdehum hutəx, halebaləq aħżeġev).

ħan-gvaſ—zəterehħazərə ahoze, gegur қase tħvaħej. ✓

rabirat—(qervate rungem yepļe) da oy! ħaċxexer qeronti teħu, terv zeməralev nəse, leħune uro xuna oħoħe xangvaſ.

ħan-gvaſ—xun yedreżen қalexeri qerok (zahiret dej hoħia ənəgv ryexx yereterez).

morat—yeżvrgałə!, qaħte, xangvaſ, pʃəner (pʃəner qyeħte, ħanešv qyeħia).

ħanešv—ade, xangvaſ, zvreguzvare gegur, għateuble īvhox, kejser zvregvar. Rabirat bev ħaqgħar-neru zərħej, av aħke қalexer osəmərgegħdyelen k-eż-żebha. qiegħa ho l-xangos zəgħore, be ġaġe səqəzyem ħejx-żebha (morat hupħe fyebhe yepļe, xangvaſ ġejnej pʃenem qyeo, kele zaule qyeħia. ħanešv qyeħie).

ħanešv—(tyekkət) RO šuġegv səšvixeketən se (yekkət. gegur rägħejiet qešox morat terure fəs-sor, yekkət).

ħan-gvaſ—(pʃəner jixeret) ade maķe qervar (yepļe)

hibrahim—ade ajs naħi be yepħester, məkkelome afejxun si zaqovi qesšunba, qiegħahv məde (rägħejiet megegx, qešox, zahiret yepļi zə zaule tyebħarev zahiret p'erorom yetəħha merol, xangvaſ ġejnej tyebħane yepļi).

ħan-gvaſ—(itxem qvapļe) mo ze šviġgo, RO tha švyegħepsev, da, ade, qəoxiħar er nəsedəs (pšešezayexer qyeplax).

rabirat—RO, tham iħiak tħerotən ħan-gvaſ te (yekkət).

ħan-gvaſ—da ade, qəoxiħar er, nəse dəš, tha qəsav, mo, zəse-retek, ro, gupsef. (zahiret zi qəħorep zires-səsarep ədə, xan-gvaſ ī-fərqu xuxer fuexha yergo, morat, qeseyre qyaħha zi amħaxerem fedev)

morat da ade, xan-gvaſ, qəfħejher għid-dedem pseuri, (qesey yepļi, morat əħħia tyebħabe) mode pse qiegħi, xan-gvaſ, dokteri qasjenet pħażżeġ ġejnej, deri (xangvaſ yekk. qesey ķeħha, yepļi, zyepļi).

qesey—zahiret, a zahiret, RO, uqəsfeməyelmi, vi, gużeħha maqze ze xesegħexx-żewha.

morat—qesey ade u kieleċ-ċərvme sħerrep se, mə fəl-żəller, zeremexx-żebha, i aqəl zerej-żavagħi, p-leġureba.

məf fediz razzab-ħix mə tħam-kaeċ-ċərur xeuzenər inew femfər, nyere, xabzev fəħar fəħav, vashoze, guru vyem-ħeb, ħaġna, homaq, yefendek poze mər qəz-żeb-ġej. ajs għid-o qəfaħeri, mə fəl-żəller tħam-kaem qəfaħeri p-leġur. utyem-ħej, ajs għid-xer-ħiħiż fəħar.

qesey—agħiże, ħaram-ġekeq qiegħi-nexx-xegħiż, yane səqyev, ajs vyadheku k-żejt uzerem-ħoħiġi sħaġġi.

morat — ar zərjən feyəger vəjəge, nyero.

qesey — tufanəqoxemre, yaqviveqoxemre qurmen aferexut ar, si-
kəstər xu əoirodeder orexu. (yetəsələ).

morat — keleçərur gə mə rjənev uzərəhəager, nyero. (qəzşyeləşv) nyer-
ro, şəv həunapə mər.

qesey — həunaper qəsxəzəgətənev səted se. Ade sədev səbst morat!
(qetegə, xan-gvəse qyehi).

morat — Ade bere uqetər xangvaſ. qav psəkə ənegv tħačə. xu-
lən tħam home. gəgum təqervar, thozə, sədev iżvage oħvi.

xan-gvəſ — (syefə) sħerepšəv məj qyexułagər tħiħxəħarvi səməhev
arə mə mefe zaulem zerejħətəger (yeħeləx). nəse dəš a nəsedəš
səda, ade qəoħułagər.

(Pdem aliqqu yatere, yanere qəħofia, xangvase hoħia qyeho).

xan-gvəſ — xel zi qəħorep. myelekxañ məj fedexemkə haxe
ahħar, quavgejägħem dervi... (rvarex, qyeho) degħiba Ade (maple)
məratx myelekxañ qaże (terure sətərev, adegużżeħav) RO xun Ade
yeħane qerħen ar diġor (myelekxañ qyeha kereħa zaħiret).

myelekxañ — da si SAS vilajer? (yepħe qyehabżebħa) tfv, tfv. tħam urħa
xu lən, (qetegə) i laje ħago sħħar pkegħubaor arə nħħar qyeo-
ħaq. marķa xan-gvəſ?

xan-gvəſ — (maple pdemkə, yel) pkegħev zexexxəgħax, yefendər qyeje
yaqvib.

myelekxañ — səroġen se, (yefend qanķerəye qyeha qyerval, yepħe ħa əšha tryelha).

ganķerəy — tħam iħaġ, bev əšha mepli (tyehab) i leje ħago sħħar
sumest. zəgħore qfestxənəš, gaſ yezvgraš, psəm xezvgeruhi
(meteħə yetxə) tħerġi ħeme yezvgraš, onteruhov zəgħore tħeqvra
(yellet, pdem żonex qyeho) ħav i leje xat sħħar sumest.
(myelekxañ yellet, xan-gvəſ adervata, qyerezejt).

xan-gvəſ — (palteur qəryex, tħeryegħo, zaħiret qəzətəryejə). yefendəm tyegħav
əħħar, nəse dəš. (tryelha, aderem qəzətəryex, hux əħov haute qyeż, palteur
pyel). sədev użżeġta, nəse dəš. (doktor, qyeha hismyel i rusev, trubker
qyeħte yervala, yedheu, yepħi, yelani yedheu, əšha yeresəsə).

haljeksandər — Спроси ее, она давно лежит в постели?

hismyel — ве ħaġe, zəgoġərev, zəjżel.

xan-gvəſ — gərə nħħar.

hismyel — Сейчас, говорит, легла.

haljeksandər — У нее нервные расстройства. Ее надо отправить
сейчас-же в больницу.

hismyel — məj iuz guru uzə yeho, arəšə səmegejəm qażeen fay
yeho ħexxev.

xan-gvəſ — da, tħa qəsavi, zəxixəgħejtər, yashoġiem bənəm (helyek-
sandər stoləm jaġketəm psev itəm txel txərev xel xel xel qyeho).

helyeksandør—А это что такое? (hApe fyεɔ̄).

hismyel—(yerl) mər səda xan-gvaf?

xan-gvaf—ar qankeraye yefendəm qəfitxəre deuñar arə. skəgir-
dətəgəg, yezgeşon faye Aʃ (qyeñt aρeke zehyeze zahiretə ryehəle).

hismyel—Это лекарство. yefendə написал для больной. на-
поить ее.

helyeksandør—(xan-gvaf qyeubətə). Подожди, что ты делаешь. Скажи
ей (hismyele qəryeho) чтобы она сейчас же вылила; этим они
отравят ее. Черти, узнай, когда они позабудут эти ста-
рые дурацкие предрассудки.

hismyel—gədedem (helyeksandrə psəm txələper qəxyexə yerl meʃ xərcə zehyətə).
ikut yeho APSƏR. txələperəsəzəm yeşome uzə iməhəxəmi əge-
lənba yeho. (helyeksandr, zahiret deł yekvalə eʃia tyehave.)

xan-gvaf—Ade, iżke qərəkvəgəv txələr gə zəxetəzələna.

hismyel—Aʃ fede çərəgəv txəlxer zəmi kəmi zəxədrezətən faye
arəşə, ikut.

helyeksandr—(yelətə) Скажи еще раз, чтобы отправили завтра
в больницу:

hismyel—nyeuʃə səmegeʃəm qeşuməʃə xüsteř yeho.

xan-gvaf—xun, yasholən. (yekələx, adekvate, qyegəzətə, zahiret yekvalə, ryeho)

zohiret—(maķev). PSə (qyeñte zyergašo). si tər, zəke useLəhuſt.

xan-gvaf—qaho nəsedəš!

zahiret—vənəm sarağeʃələnev yahv, si tər! mov naħeħuho se-
xufe səqetənev, xunva?

xan-gvaf—xun, bev yashon, av zəgore pšxəna, nəsedəš, tekv īxə,
naħeħv (yekə zahiret meʃehu, tekv ħarev, xan-gvaf, lərem iLev fixəngore qəfyexə).

xan-gvaf—yashvar, nəsedəš, nyeuʃə varəgeʃələnev ahvar, av mo
xeh tekv gorem (feyrekvate aderem eʃia yeresəsə).

Ade, tha qəsavi, əgi uməħixov vyeməšome uħenba, si nəsedəš.

zahiret—(yenev qyeho). Arəmərəmi Aʃ... (penurxor zefabə).

ya V yezərv.

(qəzəjəxure hofər, zahiret yatebənəm adej, yel zahiret zerəsəre unededer arə. itərexeri
zəke pudre xemətev, itəx. Aʃ dariçan, cacəv, fatimet dexer ishev, cacəv, dariçan jəs
yegurħəsəx, fatimet jət gaštəv rehixxor qəzehvaxə).

cacəv—da dariçan o zexerxəger zahiret parke?

dariçan—səmegeħħox vənəmi aħen amħejv, yel zahiretri zəqa-
riġeʃələnke yaleħov, arə zerzexesxəger.

cacəv—mo ogurcəzev nasaṛnədej qəkum moʃ fede unago inasəp
qəubətənyə, zəxeķəgħeme Aʃfedeq ABZ (meteg, għibżeże u yekətə).

fatimet—da oy il-aħnej thayevi, unego ħargvi zədekvarer.

daričan—da fatimet unero ხარი შჩაკე, ან უმალერუმ დელ
visen pLekevna.

fatimet—da ან უმალეროვ დეკვარა?

daričan—ye-o-oy! ას გუსე გა, ი კერა პორემკე, zahiret ihof zə-
pari xerjəkərəp. (fatimet yepLə).

fatimet—mode kugore qədəhiaq daričan! (metegə daričan turi mapLe).

daričan—qasələr, qasələr; nyero, fatimet (yekəx, uner tekure nekərev dari-
čan qyeledətə per zehvuyexə, arogokə. vələməhia zahiret əhərev qəryeħiaqə yelerolə
yekələ).

daričan—(yekələ yepLə). sədev zi qəseməhore ade zahiret, zəqər-

betreba? (zahiret qyepl ha qəsyefə əshia yeresəsə).

zahiret—(məkən qyeho). qəoshołən bov səh; siqarəv qəvbəfələstme
şyerepnaħ (morat qyeha daričan metegə metəsələ, fatimet pxeimbekur qəfy-
rekvate).

morat—dev uşəta, zahiret, (vələməhia qyeha).

vələməhia—daričan! zahiret dev səta?

daričan—oLeruba zereʃəter (morat inev vələməhiam qyeplə, qyekvalə vələməhiam
əshia tyeuha əha yeresəsə pari iməlev qəriğekə qəkəleqə yepLə).

morat—zi psə nemək zeriməter oħra ას, mostev vane del pšərpçv
zaqor pħener vələm nemohaķe, inev zeregegołarer oħra
uməħja? ar seho შჩაკე, ას gułete fiuhageme vyane del zaqor
vələm pħerjənya. ahomē tħadher p naħi ti bzəlfərexemkē qəta-
hore psteuri ti fešvaħ. gaś fedexer qətyazgħahore of fede
qapexer, of fede vələm nepe naħi zi məħav cedarexer arə.
zepeħev oxu zahiret (yekələ).

vələməhia—(Leħev yegurħes għaqeoħx yebħa). ას fede guże xun hov sħa-
rem, sħenya. შჩamərom iməħlime, ləm i mərgnag... (cacəv qyeha)

cacəv—dev səta zahiret? daričan?

daričan—xeL, oleru (ħanešv psenķev qyeħad).

ħanešv—dev fata tham home? naħeħuħva? qebbar sħelten shvi sə-
qekvar, Leħev bəner megħu mekə.

vələməhia—Aħəġum qebbarəjv umħieħelēn kēf qeneħte, megħu mek-
xemi meħau ləyex, ას šori teri tħaxekkəlēn kēf negu yago.

ħanešv—ro, mħaġayem rəqqutekkəlēgħen poze pətəst o (yekvalə zahiret
əha tryelħha). una ħeġuħoba zahiret (zahiret ħanešu nha qəhvyeżerot
qetəsə xejetək qyapLə).

zahiret—psə (daričan, fatimet yegore qyeha yeħo) zeke šuqervar, arəba?
mov šuqedahv Aħəġum (zeke qyepləx) dunayem syemxekkəlēreν
sigħeqoterxer šoshołəstex mə daričanəm qəšvyezreħo lən-nə
simoradər, av šuqəz zehu kagħek ser serev šoshołən siqarəv
quwbətəm (zyegħepsefə).

✓ **вәләмәһиав „сәдәх“** орә se syane deLfev dunayem јәсиһагер.
(zyersefə) nәdeLfә zaqor some 300-кә zerepʃäger zexеhәк se
skexerxәгемре, skexerxәгемре nañ txaгo umәготев, готәки vi
mәһав alaham vihәner se sioset. (вәләмәһиев мерә), ko-ko vineps-
gerçәle sәqyemәгегаL se sәzerezәлерем ilәуагев ro SANehu iк
(вәләмәһиев yeкә).

✓ **CACәov** syane nejos, syane zәlәгемре gәrere qazfagv pestehalel
semehкev, vi hanake se siromalev, vasev somi 100
skexerxәгеш uzerekure slegun. si mәsme utxenev postәreшә
slegun a вәләм naрev tufanәqo lәxov syate daxem udat-
xeme. vilерun qәzdeplегигахешә, shasi qәsfemәhәl, sihadi
sipsevi uqәtyemәh, urәtiyehanki sәfayep. ro-ro SANehu iк.

✓ **CACәv** — av umәhoba sišeje çәrv.

✓ **ZAXiret** — uk, SANehu iк (CACәov yeкә).

✓ **ZAHiret** — psә (qahtе ratе). hanešuzetv syanešә „daxer“ oqevgehәагер
gә mәj fedе hanatev vi mәlkv хекәреš; ажке o quxek zәmi
fөvihästeP, av a hanater ze kәnагезәn, Laxi qeptәrl han,
qaur nešv. RO-RO SAshagә iк zәsemәreLerv. (merolәtә hanešv yeкә).

✓ **DARIХAN** — ZAHiret, a RAHiret ade zi se qәseроlәstva?

✓ **ZAHiret** — (mejehu, ёshia yeresәsә) mov psә qәsәt. (qәratе, qәzetyeteshia, yezо fati-
mete yePL).

✓ **DARIХAN** — fatimet qәkur arәba.

✓ **ZAHiret** — fatime ta! mov qervat. (fatimet mervate, apl qәryejeke, fatimet merә).

✓ **ZAHiret** — a si darәxan, o zәzaqor arә se dunayem sәzәferazev
qәtyesәneлre, o osәmәhon xetә yeshona? (xejetәкә). qeseim
uhukeme sәke әhәре sәfeuuвәtәlәn, si nәvdegu pšašeme
selam sәfyarxәlәner, oredev sәu sәrem zә yezәgo zaule
xeozgегeхotәnәr. gaxer arә o upse qiselhiaләre. sәd zerә-
lәkәger, ilelager, ahov, quzuuρdәхeke, gurguzәm sәzeriLәkәgev
qinev sагeхiurer zeke уаронке useLehu. Axer zyaρoкe, zexa-
hәkәn! te adәre bzәlfәгexem qinev tseкәхemre qәzerdyezye-
roxemre. (dariхan merә).

✓ **ZAHiret** — qyedehv uqyemәdehume zә desehәlә.

✓ **DARIХAN** — (rәnareze) qaho, a qaho, ZAHiret. (fatimet merә).

✓ **SAHiret** — inev xejetәкә (qәryegate, qyeho).

1) tufanәqo lәxugusera вәләмәнар a, naрe zimihaxegus
tәruз, yaquveš sә zvgeunexiugusuji (zәur que ho zepex әүкә шағеси).

2) oke pʃәye қaleme daxexer qәzelas, syafe qәjegakegus
si reuneхureш, a belefiaг tyefegusi gә.

3) qalem des қaleme гazyetәr xaut, skәsor ioutә shiaкem
sәgur iuufena вәләмәһав sәdәodaxegusi se.

4) usəməger ahoş doktorer qəsfəʃ, doktorev qəʃərəm
quruuzer qəsyehoş, dunayem syexətləguʃi se.

5) si dene ħarəfer, a sinerv rəoxv, nəvələrə xonələv system
qəsiħərər qəʃəsəne ləreguʃi se.

6) qurmenər qesme meləxer qəħvabz, system səqəħvibzi sə-
qərehħələr es ħadəroxē seroguʃi se (oredəler qəħoze qəħon fay zeke).

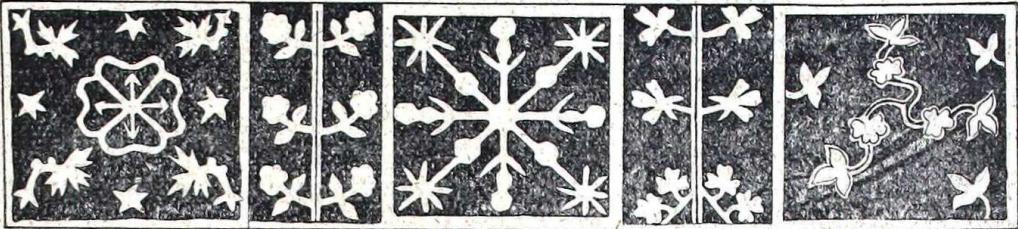
zahiret—a darixan spse hvyexə sħoħ (merolə).

darixan—(yePL, yePL) ROL fatimet, caccəv qyegel (yeħa).

zahiret—se šuməreleguʃ səfayev [ħaxer qyehato zyequdəi inev qyeho] qe-
sey, qesey. [zyegħejja darixan merə].

(peupxor zefhaħələ).

hi. Այստ.

hilyAS. guʃəhe zaul.

iLes թիւրմ նահեւ սանեալեգուր, իախօ սազիկելերւ,
Leհev սարշաց, զգի վայս սիրշուր ցոնցվանիմ սածուսէ, տան
հակեյմ հանը հա ահվի, հանեյերւ յատը սածը զարուար. բյե-
հև, ճահև, օչ տերվ զայշուր, բաշուր, զգի յանկուր յատը աշխամ սյատի-

se Leհev մայու սացն զադիյաւր, սիրւերելերւ, սլազո յա-
ւեւ տիրահարեք զատիտչալւ սայսատի, տան զահվար զազե-
սամ, մո ճահեմ սազերեհան ֆայր սացն զազեկամ, սկաշօ-
տերե. Այ Leհev սացուկ սազիցսայի, սլաշուեհի յաւեւ տիւլու
սայտչի, զազետիտչամ շար զադիտչի, սփոմայի յատի, սազեկուար.
զայսիհար ամահև տան զասըլը չախ, անըլերում սիրւակատի,
բլելը սանցն զազերէւր զայսիար.

ան յան-ձաւ զազհարահամելի, տան զազայսամերայսմե
սիօրու ներըրը վիժ ֆազ վլեկարարտն հահմեծ յերի, զա-
զահոմ.

ացայիտօն զահվարամք, տան հանը սամահի սիօրու, այ
բայ սազատիկու, ճառահակ հահմեծ յերի համար ֆազ յազգեհար,
սամահան սացն իմալեխեզ.

վլեկար զերէլ իհը. (տան աց չամարգեկան բայ հանը
սիմե սիօրնար), ան շիար շիօրախետի, սամահի զազտիտչավի,
սլազո նախ սաբազուր, սաբազուր սատեսէլեր, սացուկ չե զասէլեհ-
լամ սին շիվ.

չե զասէլեհլան սացուկ սազիրէկու սայսատի ճառահիզ, զա-
զահար սամահ բատմ զիար.—զայսիար սիհո, մա հանը սածու
իզնրէգուզօրա? ահվի զայրդար.

սեյ-բայ զենախար, հանը հազար չահան յահը նախ ահվար տան,
ահիւ արկան իտեւ.

չա մա յասամ իլալը? ահվի իտան զայրդար ճառահիզ, սե հապէ
զատիչազ.

տան զեհոր իսամարգաւ, սե չեկ զազհասրչու, մօտեւ
սալարչու, օլիսա հակեմ չախմահան շիար, սլազո սաբազուր սաբազուր.

„Alah-Alah o Լէ-զաբզէր Լայշ ու չերոնա այս աթէր օ
վերցէր զէցի համ խըրցէր, ու շարժ տիկին սիմէր հանկէ³
սէցուրվի.

tegərep gəri, կեռած պուրա, յանահ əhvi qəzəs-tyekuo, qəzeregbəjəger qesəg. av zezrejəpeme sboirv ponev sshe qesheti, ənegv səbəzəkəpem.

sleqo rušətərexer pdešħahum syebaqvi, pšəzəm zəxesereucos-xem, slexombe tvaķeme yeteçəne dəhexer qadifev, blexer qaderħex ponev zexum, skəšoc qetegi, dəheħe-vjəzer skəvəšo riðag.

Aj fediz gumeķəgo səzerexiżager, Leħev ġənəħeż zalmaġev fesLervi alexanem, aj səfəriqun sLeķonev səqidħenke sħagħemm zəre p-qedemħen jəħaġer-xtən. Av se səgv jəħerem pəməlev, u eż-egv iż-żer seruke əgħecqaq, haner siġehha. Alexanem naħiżem vyem-deħun pLeķestegħti, vyane zəqqiem-geiħen zereum mLeķestem fedev. Haġżejjev səzer-ħaġiem tutnəħ huxor p-żejt oħxom fedev itev, Ləzzev isəme oredəżev qahorem derqəixer qəgeřərzej, SAXAHI haner zgħieucvi, haPLeķev pəl-ġagħi qəpəsx, spše qyesəżek i-leġen ħażi, qub-ġanemri qesħtaġex. It-tnejn Ləzże — haġi tħalli yaxaże syero, Ləzze zyezgħiha kənevi, av aj tirunek Ləzże ħaġi fiż-żiegħ, ar ana ħiżżeġi jis-səsejja. Aj səzyerval, oreder siġeti, haġi leġen qub-ġanek qə-husez-żgħix-xetx qyepli: — da de zəżfem-ħaġi, zətħaġi! — qəri-hvar, haġi zətħaġi, zətħaġi zi siġħenep! Əhvi, aj tyetev səqy eroġż-żon, zyażżegħiha kien, hanem xurayev qyeħżeżeq.

խսյene սəd iʃəhaç gə, sədev qədeməkələxera. zədede
խրeme s̄herer nəfi, ahov zəm zer gaʃtev կeuրգելəze, aʃ nañre
xati aməhoze, ħixagex. ħixener zauxəm, əperem fedev nañəzəm
qəʃəkəzəgəv, nañəkəməkəsəkələze itvani zyażgħiakətli, haner
sñələge. alañiem məlfet yeqb pšaše qezəməlfəger shov səxvaneze
ħaķejəm itvani səroġər, dëxašor qesrħo kələnev. sihof zəsere-
cekaxemi səqiqələnke zeresħən s̄ħaġer zi seypemək unagom jəsi
jəməji կale itepiti. pqueużayer pətev səvbəti, sheLənəqo spkane
itev, sLeqoLənəqvi adre Lenəqom qətyezaġev səucur, səguķe
đənañəzəv, həme axetər ħaķejəm qīħaġħem se pətəm səroġən shvi.

Լէզէхeme zi qaməhov, terure ſəsəreñ, itvani tirunerv-Լէzəm
əmaqə qəleki moſtev qəhvər:—o šokuper, ſugv rodəremə ſhe-
rep nañ, dev zi qešuməhora? təgv rodəgaxer, tham əhōme zi

тəgv zəgerodən gəreke şəher, qethon təherep nəfi əhvi Ləz—həkintume yaxaze qəzyehom, mədrer Leñev lulem կeşvi huro korteñxo əje qəditurji „Aşərum zə xurer txəde BAHV“ ahvag, av se mə txədev əgi mə rħəsev ġuſəhe zaule qəšvfeshon əhvi qəritəqat:

вјехем зіхօղեր, կամեփ կէյ մեզագո, զօֆէքտ չեւյ ցար-
սեֆէղեր, հա-հազ մազ բամէկ զեմէհօվ, մազեվ զիւրեմ մեզ-
իշօր զօրեցել յէտէր մօզեզ հիլյաս իհ-վան զէտրիլի, զօֆ թմէիւ
յամ դէրօշի զիրօ զիւլըմ. հիլյաս կէլէ-նէցու, կէլէ—իժէր, օվր
բարօվ, զըլէհուք շնաբգօվ, զհարշէք լումեվ, զպէ տէրէզ զէրէյէր-
շօվ, զհոյիւ-բնակէք զէհոյէք զէկէխէք, սէշչեյ բալէբչէք զէլ-
դէխէվ, օնէ իշօնտիւմ յարլէր բշաշէք հիրէյէտէք, օշօ նէսօմէ
մատէկէ, լէր զիշօրէկէն բոնէ, բանէք զիրօվ, զաշօ չսմէ իշա-
կէ լէմ զէրիշէվ յէտէր.

іїкемәди һағаšом fedev iſәgev, һxohum yeo-zepeṭev, qaməſ ziLeгуке қеркев, vyeov әгү хевгекәме dəm ſəzyeməđev вәвәni ošvapʃem uxıhan ponev, đe xume әsekure, әкere тәррохәхев ԛам zerihexev, keſ šunkәм xaheme әшоκе ſəj xov, keſ mezагом nə-
вәqum fedev zyeroštəg.

hilyase yel qaregagam nañevem, ḥe-one zetyeməxev, añem-
re, hañemre nañre šefervi, šeorgvi, tade romi, iməhev, mez
hañdexemre, gexunexemre iunexev, uč ḥxvante-kərər idene
oñekurev vaner ipeshairev, қaror ityexonev garə hilyasə iñeg-
psəkestəger. iñere gebleñxo ihe zepətəstər, sədirokı ðəhem, fəbe-
mi zəxaferer əʃahəv mələgendəv şətəti, çəfəmə çerəho axexvəñ-
gar. yel mə Լegeo-Լeñev feqołəstəreti, pʃə-orqəxer Լəgemkə
queneqoquxev; av axer əpše əgəroxeñtərepti, aguķe querəiñtərext

Ахеме զեֆ զեհը զերայի հօդյելաց, ացուկ Լեհև ածինայի-
խ, ա Յ ար զեշքարմագիշեկ, կունկը Լե-ցսյահ յել ՊԱՅ ԶԱԳՈՐԵ
զահաշերեմ ուրիշ Արմատեվ, աթարում րիմերահեք յէտեր.

ķelev zədesəm des feqoł-рјēķexer hilyase riPAřexev, ar yagu-
yvarev, egi yanasepəstər. Axeme qablekəxere pſe-orqəmi səd fedizev
aubəmi, iləre qorum qvalfiān alekəstəger, „kan fiam qəlfəger“
ahostər.

həv-gegv səhev, hilyase, iкeməde tyesev, zaxańieke, pʃə-orqeve
qəħesərexer zeqoħiałexeti zererehuħəjtərex: amal iheme, šor ha-
ķetešuməraħi ahoti. Av aħvarer naħebet kęf afejre sekejek, hilyasə
šor qaxixəti, pʃə taLostenev zərċx dexezaķe iħatərkę (kəlem zə
naħidaxe deməsərem), ziġav cəf šo əħəxem ċeddihiestərem, məd-
rem blixəti, dexezaķe ķesener əħərev qəkeLəpLeze, uaqunegv
šuzabem i pšaše siħəjtər. hilyase afejdev šor zəfəblixərem, pʃə taLo-
stenə ərċx dexezaķe, əšo pəzərev unem iħaġati, gexašor

qərīrukəze sədev tħaməkago se səzəxetər, ȳu sħerure zaqom əgv qəsfilər sħerep, ȳu səqyeLerume, səda mə šor, se zblīxev, tirunerv šuzabem deł zəfiħərer, aʃ iċċaše ȳu yeLeru shonti iż-żorelf əħov ənepseħxər zarori qəketeqov, əhitv zerirevbətəgħev əħażu nambexer zeriķənem fedev əħvannejex, kæk kæk qarigahov, sħiħat fedize, iż-aqo gušaheze, əħejt təgħiż hilyasi dexezaķe ȳu əməLerov jətəger, av ar ȳvius-ħefejtəgħ dexezaķe.

hilyasə yateż pħaż-taLosten īatalaqev jətəti unervit or zexem-ħexev jətəger. hilyase zeqərum dexezaķedxem adi ro zepretek, dexezaķe pemekre gegurū imħeġ, dexezaķi hilyase pemekre ge-gurū imħeġ, zepreblage zepreħxex turi qəzedetegħegħex. Arati, tu-mi zdam ħejżeż, ȳu zereLerugħex. iL-lesprejħi aprobżejen zexxixem ȳuLerun nere għuL-ħexxer aġeme qyaLeħuxev qədekkaxxem aħo iġo, av-tumi uķattem qəxekkex zi zeraħon amħa kżżeż, iL-lesijs fediz rvagħi. A iL-lesijs dexezaķe iħuLerun nere naħi xexozepretek, əgi yel-ħeri naħi dax ġixi:

ənixer naġo, ənärcexer txəġiem fedexev, əre terez deqqu-egħa-šo, əshħac tħarruxx cundóm fedev ȳuqeb, qəzəriżi pħexxek, ərxek qəvlekev, ərqek iż-żiegħi, qodanev, kċaqnem fedev jənneħi əšo kie f'lejn jətəgħ. A iL-lesijs hilyasi īaqel naħi qervarġev əguķi zexok-ġegħi xixi:

pħaż-żem uż-żalma ġie yāpħad əLerov, pħaż-żexer urəsayev, ad-ħarruxx qyażżeorem, zeregva ħexxer zyeLerum, pħaż-żorr zafephos-tħam lu għidha a-fih. Apre hilyase uķateti, dexezaķe ȳu zeriLerurer šħaiħa fim-ħejjtare, għad uķater haġġabba xvi, aʃ-żafra Lepq-ħaror qiuċvar. Əgħi rihonki feyagħer, ȳu əLerġu l-ħanxi, əLejkem fey-ġiegħi dexezaķe pħaż-żorr zeriż-xum paye. A iL-lesijs ənnej hilyase naħi-rem bere dexezaķed iż-zerostħegħem fedev meroġien, zeroddedere hof iheme rov, əguķe zeneqqo qoqħi, ȳuLerun nereger əgv rifhem ħoiġov fuq-ġagħi. Av səd fedizev zeben nere, əgv əgehor əħejjem ħoiġov, dexezaķe əgv qəm-ġeġekkem ħoiġov pħaż-żorr, pħaż-żorr fa-le ļerem pħaż-żorr əgv qəzerekkem fedev ȳuLerun nere zeben zepretek, av zətyer on amħa kżżeż əgv qəjv-ġiekket tħarruxx dexezaķe. Lepq-ħaror ȳuLerun nere ġej hilyase əgv jəżżeben nħejt tħarruxx.

hilyasere, dexezaķere yaħuLerun nere, zəzepre pħexxek, dexezaķe iħuLerun nere naħi Leħġi, mädrimi aʃ-qaġiġekkem-ħanxi jəha-ġiegħi, av naħi fegu dħol, naħi zeneqqo qoqħi, əgv šħaflit-dedev əħejt tħarruxx.

* * *

zəm-afe-goremh il-lyasə naħi-ġiekk iż-żer-ħejt tħarruxx fedev, šor zəb-lyexem, dexezaķe haġġum det-taġi, qəzyeLerum, xebzeż-żanti unem iħalli għur-ħaġżev tħarruxx. terure əš-żej yeu-fexxegħ, ənixer u-riċ-ċagħej,

yeguphəsev Jəsi itane, də ilyasə səfərvətəxərər, Adremkə yeshon
yəzerər, yələri ȳu səqyelərən faye, qəsihonkə təməkətə stən
nañ, ȳu səqilərv zaqov serej, syani, syati dunaim səqezənbətən
tyetər əhvi, itəni yane-yateme yaguphəsev fyeletər. yane-yateme
hilyasə qələrumi ałekəv zeredamğerostəm qəregublərəv
qəzəfəxuştı, əhabəjəməti v zedelev əcexer hqəħqəħq əhov zerire-
ħxəze—aj ȳu səqilərev qədereki nañəbe səfayər, xet siħuLeru-
nərə ūħafitəge zəjən zəlekejster, mo bzəume afedev siħuLerunərə
ūħafitən faye—əhvəg ūħanġurđem ipl. bzəov gegureme haře
afiħəze, psəxov, zi hařeo-Lepao qəzəfeməxov, ūħafitev, ġerem
fedən faye, yeshost hilyasə zeuje qəzəroķe, yeshost əhvəg dəxa-
šom Laqoķe tyerķev Leħə—ħazərev kuoze.

Alexanəm dexəzaķe qarəuħxo iheke zəjəduguruzeti, hilyasə
yane-yateme arq qikəke demərōme, yələxemə zəfahore xan
pjəme afədemərōnev murad əji, mostev əhvəg:

siħuLerunərə rune iməb,
haħħəlev siheme ar yapsexex.
xəməv hilyasəm ar iqurmen,
nitov, aj iheme se saħħċoħ,
xan-pjə, zəfaħvhoreme saħeməyax.

ga—shvager zexeşvxərəvə? Aj sətyekəjter, zexeşumxəremi se
siləter, əhov, yane-yatev zdejəhe əməjəremi Leħev atyeguħxah-
rev, adegujəhe ȳoħżeze zeķe hilyasə ȳu səqiməLeruqome, səd sħejta?
əhvi əguķe zəzeuṛfələm, aj il-ġe qəkiuti, ķerażoķe qəzevarexem
fedev perorəm, rəze, ifaq. yekendənij xurev, təger təsəħħejtəre,
dexəzaķe, zigeġekərəv, ūħanġurđem əħbi qirejxəv, əħateruxer
ūħanġurđaħhem tyegħekarexev, əhitv azfagħ qəderLev, uraməm
qətyerLevh, ilyasə yeguphəsev, yeshost ȳu zereslerurer, yeshost əhov,
əgu, tər-tər maqev qərəħuķərem, ķedehużev, aji yehv qəryeho
ȳoħev, zəjetəm, hilyasə šor zəfiħəre yate—ħerxum deħi inəverxev,
šozebenəm jəzepatxərəxer, qəżżer yedejx əhoze qəjəgużnagħev, a
Lexandedev dexəzaķe ūħanġurđem zəħutərem uraməm qəriro-
təstər. dexəzaķe əhitov, əjjerqəmə akgereqvarexem, ənegu lev
tyelər qədaħħayarev, ajəmə ənexer zeżu qaħżeġev, əħbi əg-
uzərer pħażżej-ħeħeb tə—dħebħatarev qyepserem qərevdħaħatev, ar yel-
gvare jəkkov zeguphəsejħem yeguphəsev jətəze, zeķe hilyas qə-
qovi, bleķev zyeħerum, masteķe zəxheredagħem fedev qeħlati, yel-
qyeho əhov zdimmajżżeżev hilyas...ilya...a...as, mo ze qarо!—əhvi yedəg.
itəne ūħanġurđem qəħħuħuştı, əħarər yeləri terezev əməjēv, av
əguķe zə ħaġnejagħ-gore qəżżeryexuħaġer zdiżżeq fedev, neħsər
feməvbətələv, perottem zəriżagħi. hilyas qyedagħem deħi rojtəmē

✓✓✓ mərojtəmə əməhəv, tərure yegurhəsi, itəne „çəfər qəzənədəkə viu-
 ✓✓✓ kəstəmi, uron faye aho, av zəxuqə səron əhvi qətərirəzi, ūum
 ✓✓✓ dehər. unem qifli dexezaqə təv zyelerum, Lehəv ərejəagoze yeu-
 ✓✓✓ pəfər:—səda uzəferərer, ugv xezgəkərə fəha? əhvi dexezaqə hilyas
 ✓✓✓ əmaqə zəzexyexəm, perorəm qitəshfi, xəfətəkəzə, əhitv hilyasə de-
 ✓✓✓ ləkə qəfəyev qəzerişələmə əoirov pone, əne nekv-nepəxer qiro-
 ✓✓✓ təxəv hilyasə qyerləze hilyas! ilya...as, hilyas, yemərv qəsfəməh, ze-
 ✓✓✓ uje səgv deşvahərer qəfishotəkəst, sfehətəstər aʃ nəhəvərə, səgv
 ✓✓✓ qəfiłər səje qəşhvye, hilyas of phməkər qəf dunaim tyeter, txa-
 ✓✓✓ rore nəsəpre se ķerəzrotenev, arə se səgv mehəñxo qəfəzhatəger,
 ✓✓✓ orə se əu slərov dunaim tyeter. o əu səqərlərum, vijułerunərə
 ✓✓✓ səgv, retxərə tərem fedev, qərefebəst; əu səqələrv zaqvi, mañom
 ✓✓✓ upañemi səqəbdərəfən, dəme aqune uromi səqəbderon, səd fediz
 ✓✓✓ qin uxaləv pjañemi qəbdesəhenkə səhəzər, ugv qəsfilər qəsañv,
 ✓✓✓ qaho, qaho-ħexəv qaho-guñeve!.. əhvi, rəze, əşhe riufexi šhantem
 ✓✓✓ zətərivhubağ.

✓✓✓ hilyasə qəf psteumi əgv qaxixərə zaqov əu əlerurer mo fediz
 ✓✓✓ zətərişeyag aλεχανəm, av itəni zerixokələmə—səd yeshoxena
 ✓✓✓ məʃ? əhov uner qərirkəv, Lev կetər ucire əohev yegurhəsefəkə
 ✓✓✓ dexezaqə qyeməjələşən, qəzəfətəgəki,—səda ade, uzegurhəserə?
 ✓✓✓ zəguşəh neməhəmi qahova, məfedizəv səgv zəgomreutəba! qaho-
 ✓✓✓ guñeva, qaho-guñeva!.. əhov kuov qəzyələm, hilyasə əhoſtəri əməhəv
 ✓✓✓ hauťe dexezaqə fiğər məkuonev, av Adrem simərətəxe zəxum nañ
 ✓✓✓ blağev, yervalı, guñəhexer terezev qəfəməhov, əgv bərəsərəgeti
 ✓✓✓ əmaqə կezəzev, guñəhev qəhoxerəri əgekezezəxeze:—dexezaq mə-
 ✓✓✓ fedizəv uməkuova, zəmresəvəy, usavəiçər o gə, tərv zəjəh—əhvi
 ✓✓✓ dexezaqə qərimgrələrunə paye, uner qərirkə fedev əhi, əkəv fi-
 ✓✓✓ razı, yehi icəyeçəhuxer ritxi, ma mə cəyem կəhuxer sfidełəx,
 ✓✓✓ mo tərv sambərəli təs-əhvi xəfətəkəzə əretəsər. hilyas xeuqva-
 ✓✓✓ rəp cəyer zəryetəm, dexezaqə zeryeləhurer əmərcəcəkənə xüstepti
 ✓✓✓ nañ zehunełəge. hudene-masteme ar aλexufeke, hilyas qurhəsev
 ✓✓✓ səd yeshona? əhov fəsər.—əu uslerurep shov, məʃ sfyehoxener-
 ✓✓✓ aguñəher gə zəxixəmi, ħəbler qəzənələm fedev, əpse hukən ye
 ✓✓✓ əgv zəgoutən, əu usleru pənər nañ qehoroğv, yeqərki nañ zex-
 ✓✓✓ xəgoğv-əhov, qurhəsestər.

✓✓✓ əu uslerurep guñəher qəzəfihən isəpəm, əu uselerur, psəkəhüm
 ✓✓✓ təxur qəzəredesəyerem fedev, qəjudesəye zəxum, zi gərekə rimə-
 ✓✓✓ hoxenəv murad əhər. aʃərum se şəfətə sejə əguçə əhvi qəze-
 ✓✓✓ tegəm, dexezaqə cəyer əkoğ tyelev, meste-hudaneri əhərəxəv, av
 ✓✓✓ կəhuxer rimədełəv, yeqər qyerləv, fəsəv zyelerum, pəgək ritələmə

Յօրօն, զէզերեր թի,— ձեչակ, օ կահուք իծելցու սէ մէ սիհէ
ծէլ սօրօտ, սինօրխէ-գոր զէրտչէր տիօջան, սէգըլախէմ, տէ-
դէցէհեն-թիվ, սնէմ իկէր. կահուք րիծելթէքէ զի սամէհօն
սէյէսնէ զէրշան տիգըտի ուներխէվ, լալ շիմէհ, սիհար տի
ինժամ սէգէրագ տիամ, աց սօրօլում սէմ սիհար տիօն զի յէս-
մէհօն սէհակէլթոն թիվ, ինչ զէրիրսկէզ, բէկայու ցորիհէս
իտէր. իտան ցէրեմ սէյ իհօֆ թախէրեն զէյթիոնէմ: Թօ խո-
ցատէվ տիօն ունի ար-մէրմէ տիգըր թիվ, զէնցորիհէսէր էրէսէկ-
լուն, սնէմ զէրօլում, ձեչակ կահուք րիծախէչ, մէստ-հո-
ւան թիսրի զէտէզագէքէ թիհէրխէվ, սէյ սէյ տիւլէկահէվ յ-
տէվ զէլէրում, հանի զէհիխէլ զէսիլէլթ. ինչ էտէմ զէրիցուրէի-
լուն դէցէհար;— թալօտն տէդ յիհ, սէդիր զէրօլէտա?— թիվ
յէպրդէզ. զէզէրտիւրսահէլում թանաթ թիհ տիւլի- թօվ անասն,
սէծ ինյուր սէխնի, ճէրիհէլթէրագ, զէցօրմ սէմէրօ խութէր,
յէկէնդէմ ծէլ սէրօն ֆէյաց; աց մար կէյ խուր, հօֆէր զէցրան
խուն ամալ իհէր-թիվ ցուզօր տէրզէմ ֆէծ, ածրէր ցուհէրն
րիմէրաց, թօնկէվ զէրազի, զիկէլթ. յամ զէզէդէկէլում: ձեչակ յ-
տէվ յէսմէհինաչ զէրիցուր խուր, ավ զէխսկ սէ զէսիմհօստէկ յ-
տէվ զէցօրմ իս սէլէրուր, շոնի րիզրիհոն ֆայ թիվար. զէ յէլ րիհոմ
յօրօն աց զիհ, տիամ զէրիչօկէլթ, ձեչակ րէվ, ցուհ զիլէրսկ
ֆէմէյահէվ, իս զէրիլէրուր րիհում զէտէտահէլ, այ թայ բայէր յէ-
մէցորիհէսէլ, շօր զէֆիհէտէր իրշօրէլ թօսաշէմ ծէլ րվի մէֆ
շաւլ զէտէյէվ, ունի հասէլթ զէյէօյէր իս զէրիլէր թիվոն րի-
հոն թիյ. ցար կալէմ, թօսաշէմ յահօֆ զէտէտէր, ցէ աներ-
րիտ զայէիթէր զէշվիշուր թիվ, տիրուր լէզէմ մօտէվ
զէրիցուր թիվ:

Մաֆէմ ցէցուհի յիհէվ, բէցուր իրէտէր ցէցուչէ, ինսմ ց-
ցուր զազուտ շօ ահախ, յէզրէֆէլարէք. յահլէցում մէզօն ինակէմ
ֆէծ մայօր զէխէրացէք բէր զէցրէֆէկէրէք. արէծին ինիս
զէրտէւմ ար իտէխէվ, յիր շէդէրուն պէտ, այէյ-գոր ար իշն
թօմէլէկ մածէխէ ազֆաց ինս, ածր ինիտ շօր զէզէֆազ,
զէֆազ թէզէլթ, ինչ էրահէր, իտան զէրէշուր զէֆ թօմէյէվ, շօր զահա-
թօզ, զէշիհած ազֆաց ինս յիհէվ զէտէրիզի շօվ յէլէմ
յէվրուդի, յէհէվէխ, զէրշատ զէվէլթ. ին շաւլ թէրօդի տիամ, տիհէվ
աշլան զահարէկէլթ ֆէծ, թրզ զէյէրէր ինկօվ շէրէշուր զախէստի,
յէմ ֆէծ թէրօդ յէմ ինհար շէրէշուր, ինհար շէրէշուր ֆէլ բէբատէզ ինսմ
ար իտէվ զէս, թէշ կուր կէս զէդէրլէվ յէտէմ յէվրուդի շօր
զահիզար. իտան զէրէժէ կէտէս ֆէծ թօնկ ին յէրէքէխ, ի-
տէրուր չիլահի կէլէր-գոր ին տէրիցէտէհար— յէլ— թիվ. յէլ թիտէվ
թէկէբէկ յաշէխ տէկէ-մակ րօզէ, լէ կուր շէտէմ ախէիր.
կուր զէշէհամ թէյ—օրք աշէտէր չէմ անցում օշօյէխօր

✓ qatyehi, anarjexer zexervagexev, hilyasə nekareke qəfəderləxəze huroşələrex. adre qəhunageme, hilyasə sətxu guşəhexer qətrarxv-
✓ akeze, səfiatənəqo fedize zexetəxi, pşəne-o-maqə qehov zəzexaxəm,
✓ gegur zerezexehiələger ahi, aʃ yeruslərex, hilyasi zeraxetev. dexe-
zaķe hilyasə pşəxer əlev xurep ahov beķayere zexixə fyeləgeti
Leħev ar šərpeme zerigaħe ħoigoñ sətər.

Arəti gegum hilyase qaxehiələgev zyelexum, zexixəgexer əgv
qekətli, hilyasedxeme uagunev pšaşev qəgotəm qyeupdər: nyepere
✓ šor hilyasa, seho, zəfiher əhvi. pšaşev qəvgodetər qyepli, ar səda
afedizev o zəfevgeħaroror? gəre naħi šo əfiher əlegħi? əhvi
zepiġeuze, qyeupdər: al haw afediz-gore zəpše ifen çəfəme aʃej
əhov ines sħagħer əhvaġ dexezaķe. aʃərum uxuqostər o, moseqo
hilyase naħi īx-żer, əgi naħi ķeleqabze tħahaġoblagem husep
kekum, ītterezev qinejlərem, ar zələke aʃej, əhvi, pšaşem qəz-
yehom, dexezaķe olaħha aħkaler afedev sətev se zexeskere zauler
remek çəfəmi...

✓ zexaxəmə vev səgv qyeom əhvaġ iż-żer, paye vev pʃ...
✓ əhvi, pšaşem qəriġaj iż-żam zədeguż-aherer a pşəme zerażżej
qəzyeħejətəm, ħexev guşəhev qəħonķe zəfyeħegħagħer zerixokətli,
✓ pħażżeż əneġv xurev, tyeqəqħiħo, qəf qyerċire səh, axeme aʃej-
gorem ihaye əhov zexerxəgen faye naħi, aħem qəfzafe ħayeke
nəvħi tyegħiż-ħeneġ əhvaġ. pšaşem igużeħhaķe hilyase paye
zexixərem pçex zerexem ġħal-ġew, pħażżeż hilyase zereħum ġħal-ġew əħar
dexezaķe. aʃ əuġ dexezaķe, hilyasə yepżi zepretek, zeryepħiġi yel-
zdimiħejev zexum, pšaşev zədeguż-ħestərem guq-qeliti, jxərċeze
qyeupdər: arep, sədev mə қalem unexer tyeneqagħxa? əhvi.

✓ dexezaķe tħer, pħażżeż qəxvi, al sħerex seri, uqżejt-xuze səgv
yemrehuxem əhvaġ ziresemerqeušov, adrem fedev yel-żer, jxərċe
fedev ziżżeze. a mefe gegum dexezaķe qašo zəxuķe, zə se nem-
ħemi fizomgħek ġaq-qaħek, hilyase, zireħum ġħaliex əħar
xəreġ, zəne ħixontitħi qixxul-ħad, ziqemm ħapše patev zəħarev
sətərem, remekre. dexezaķe, ar guru səxurev, aʃ remekre tħam-
ķaġe iħaġer, ar yel-żer tħam-ħekgo ħix, sətəti, tħarru, naseri
dunaim sərjher az-żem ēgerod-ħad. gegur auxi, zəzeb-ħarek-ħad-
xem, dexezaķe roħ-żexum, qəsiż-ħeġer yel-żer, em-ħeġev, əgv Leħev
aʃ tħarr-ħarr maqev qər-ħu k-żem, pšaşem qəriħore guş-ħexem
əħħarume im-ħek, ma fhem ryene hilyase zerefem-vaġħer sħaġur
səxurev, aʃ yegħiż-ħa seze, yadej neset-ħeġġ. zeroġiem yane mestev
qyeupdər: da qər-ħeġer, sədev pħo pħaż-żgħira, əgi ukef-ħand?

✓ dexezaķe tħer ure əħon em-ħeġev sətəti, it-tane ssħa meuz - əhvaġ.
dexezaķe ənixer zəl-ħexu stərrejhev, əgv zehun fejere qəf surer tħeġi

ဃარე အဂတရეთ, txəLəpem däger ဃexev ʃəzeB̄ərəkəze zerirešokərem fedev, ုülerunərev hilyase fījərem အgv နahi အရေးက ဇာတေတာ်. — A nan! se unem səroni, sīserənxez esxokətən အgi zyezre kəstəs, uqəsagev səməregumek, — əhvi iune ရoլəredəyeme ုoirov. av dəyer qurkəsem ʂhaſifev, ჩəkemədem tyesev, ʂharxon fələr vəbatav ჩəhitəm fedev nyepere ჩəur အnegv կekəstəger.

✓ dəyen əməLekəxe xvi, qetegi, ostəger қirani, uner qəriku-
kəze, Lehev xejetəki, mostev əhvaг: — səda mə fedizev mə hilyase
səgv ဘaməkəm fedev zəfəxerkəger? səda məs ityeple sauj imə-
kəv, nəbələqum fedev zəfitər? səd guja səgv mehəñho qəfičihətəger?
siuñxvañhər ုva? uzəñxvañhəmi aʃəjeptən ar, av zəxuķe, ုudede
slerugen faye, — əhag rungem zyervalaм: əşo əbezarev အneçəruxer
qirotəxexe, zvagom fedev lədəstərexer, iğerotarexev, rosarexev
zyelerum, qəkigasti qəzeLatem — sədev səthiaməka, dev zəxokəre
səxura, sədev ုülerunəger fiaZABA, — əhvaг rungem qəkerəkətəze.
itane une guzegum ucvi əshē yeufexərev hilyasə ရaуe mafem
zexixəre gujəhexeme yaGuřhəsev fyelag: — slerq zəleru məxov se
səzənañhəderur səd ရaуe ုu sleruga, ုu səməlerun səfitəba? seri
sleru məxunki mexu — əhov. Aʃ tyetev ʃətəze, itane, zəgore qəze-
ceqərem fedev əhabəjəmitv pətev zedəlev dehəuyaгexev nerəmə-
Lerv pəim yeo phonev zivahiev, perorəmke əv, ənixer qirotəxexe
hav! hav! a feqol կelezer se ုu slerurep ုülerunəgeke aʃ sədəm
səniresəra, se ုu slerun fayexer pʃə-šaox, orq-ယaox, ုu slerukı
aʃ səderonep syane-syateme agv xezgekev!.. əhoze pse zərəmətəm
fedev perorəm ifag. terior ʃəLərev rənəm ətəqən ုiubətəki aʃ
ətxəgure ətemaňhəxemre qəgekezezəhev terior ʃəLi itane pəy
nerəməlerum အgv qəgerodər ponev, perorbar meqer pətev
əhərev ziqudəyev rənəm gujəhexer terezev qəriməgəhoxeze
ye... yeoyu pken... nədəke zəš... fayezrexər, hilyasə. ုüle-
runərev fesjərem səzekevətar, n...netə gujem iquvjañhərem
fedev səxur, səd tħaməkargva se səzəxefager, siułerunəge
rəmərom qeuji, ုu slerurem အgv qəsfilər xetguje əjera?
ədeł səronti, səbzəlfər, အgv sihanti səudep, ayaу əg səu... əhvi
ʂham qəhonev zəfyeləger rənər qəjəhi nañ Lehev qərigeuxərep.
Aʃ tyetev səhətənəqo fedize rev, psəxom riñətəger qureçərov
ərotərem zerketxorem fedev. ုülerunərem riñətəgeri կəxhenəm
yetxvi, pətededev əvge կivbəti, dunaye zezum xeki, duneye fayev
ķerodedev zəzjāgerpsəfrem xehag, əneme qakəkəre neşəm ujə-
xer zəfihəre negur derezəuyaгəv, ʂhanəgurđem qəriżere mazem
qərenefəze, dəyale.

Аկејdedem hilyas zəgorem qikələze, zə fiakəfəgorem Lehev qiguşehəkəxev zəzexyexəm, qaxexxahəger əməjəv, qeucvi zedahom, zəgorem mostov əhvərəv ətharume qəriżər:

oləhə,—biləhə idedəm qurhanər qəħti, tħa feshon moseqo hilyase Lere ih phoqe aʃ dexezaķe, pħeme, orqəme əgotev, əgv qyehov qədeməronke.

yatonerem mostev qəħavġ:—o, mə fedizev šuməkuv, zəgorem təqəzexixəme təzezao ħoħən.—oləhə šərqem—ahvi zeuże jəsəme zəm fedev yatonerem qədrareħtaġ. kipəm əhvərəv əgeceketəreti, hilyasə naħiħebe zexixələn əLeħəger.

řənər maħom qəzerzeķigānerem fedev, hilyas a zexixərem qəzeķigenagħev, tħerure uaqurħəsev jətəg, ar zətrahvaħəger, aħonevi zerexuġer əməjəv. A pedede agużżeħexer zəzexyexəm, fiakəjəm iħani, ar zəhvarem zəgore riħem ħoħrov əgv qətyeLedeġaġ, av ar əukəme fiuñapre zereċuštər əgv qəzeķəm, təvġem ošvapser zeretərifarem fedev tərifər. sədev səfeməyaxev mə gużeħexer zexxexxi sedehvalħeš, qeservahə ponev, əg zəgore sħaġreme, qəfəme aħożgħejnəyeva! səd paye məj uakup maqie səqireucvi, əhov, tħausxeze huķələg. a zexixərem pəmək yemegurħəsaxeze, yadej nesələg. fiakəjəm zyeħiżəm, haħev goħexer zəgvixi, fiżżejjek zite-kaħi, it-tane, goħelxem, ħexxev dəjen zerimLekqəstər zdyeżżejtəti, šħan-ruđer direħda, aʃ-əshie iż-żejt, psaxx daxev bledərem xapLeze guṛħəser qəħha jərənāg.

A zexixəre gużeħhem ikef qalgerodərev, yeħeri zafyegurħəserer əməjəv, zerzexixəger ħouķətarov, aʃ-riħolēn əməjəv yegurħəsejtər.

Kejser mezerodaxev, ošogur rungem fedev qabzev, mazemre, żogocəruxemre hilyas ənegure osepsev, uc ġħix-xebha-dexe-kərəme zaxexgħebəlħexer tələnəm fedev qalgenefev, nefəneħxov qaręķərem masteri virerotələnəm fedev jətəg.

qušħexeri zepbeleredexev, zeqotəxev, dunaye mamərər zeramreguttekən pħarġi tħalli tħalli zehušaśex phonev, yaalrergu ġħixvan tev atyexxvareg mazem pęcqəv jətəgħex.

qiegħi zemleu ġerome meħaħov qarixərem tħarr əgešoķev, a tħaħi v-ħabber zərjeķe, b'għem naħi ziushov, ha zəsaferem fedev għarapre jəxuštər. Kejser bzewçəruxev hilyasə qədeħiħxek pħəħonev ənekušħi zaxore atħamexer qənagħesəze blebba kəstgħexemre, psaxx ruqdərsev qəf əməgejjen zəgħażżev, pəmək əħen jəmħeġek għixx-imbieġi imħeġ, dunajim zəzeriġepsefəremi yemperlev, blem fedev zihvan teze, guzeżogu ħix xet pħonev yetu pħəġi, ġaġi tħalli tħalli qər-ħuķev dejstəremre zaxexgħek, zəmi maqie qər-ħemmha, b'ezu maqie qeħumi zexerxha fedev dunair mamərev jətəgħi.

gupkəser hilyasə šhajəzəfəger, bzəlfəre maqə psərgo-gorem
oredev qəhorər arə. A maqər qəzdihikəgerəməhev, hilyasə, ziPLA-
həze, nəvələqum fedev կAROR tyexvarev, neraqrunem tyetev çəf
gore, ored guqao-gore qəhov, əLerur. hilyase, Lehev ənixer qirotə-
xev əLerurer, հօրեիրոն, տerure յəsi, itane šhancupdəm qirki,
Leperçəyev roze, կevqogum qotəshia. Əguke mər zəjəfər zezre-
ben əhvi, tə qəməjətən, oredəm guşəhev. xeLəxer zexixəmə չoirov,
bere yedehvi šham, psəxom maqəvqərəhikərem bzəlfəre meqə
psəgom pəmək zexiurexəstəger. oreder qezəhoremi psəxom
pəmək zexərimərexəmə չoirov ponev, այ əgv ferezarev, neraqLařem
yepLəxev, psəm xAPLeze qyehot, guşəhev, əje qədeqəxer
neraqəm yefyexəxeti, psəm zəxafexək, kuoxeze əhəstəgerex ponev
jətər.

səhətənəqo fedize qəhvi, itane, oreder zəriməgeon, կAROR
qəzzətərixə fyelag. hilyasə ar zyeLerum, այ əgv xeLer əhi, qəzəfə-
xuştı, yetəpşərev neraqəm šhajətəməkə dəre. əneme Lə qatyeledar
phonev, zdədəreri terezev əməLerov, av sədev jətəmi gurnvazeke
maqər qəzdehureməkə dəze, mo psəm zəxizən əhvi əhexer qəzjə-
dihatayerem yedəli, əvər yetəvi, zeķivbəti, əhe-Lenəqo əLegondə
ufapeme qakigədi, կeleçərum fedev əhaṛi, iLev qəhvixətəze,
ənegov, mazem qəgenefərem, zəkərLem, dexəzaqə ejełəg. guşəheke
çəf yevgejən pLeqəsteP alextanəm hilyasə əgv jəhəger, av mo
psəusħe daxev fiaderum əhaṛi dəhemə qakitxətəger, feməhətə
xxvi, əgeucun zyehom, məucusov, mexərev qəzəfəkəm, us-qahicom
xirəgoLħag. yeqəri ənixer mənvərəxexev, əšo pədərev, əgv tər-tər
əhov, yeqəjəm zeryemənəvəri, zeryeməołənevi Lehev yeov, ʃtaremi,
guşvaremi əməjənev, jaqəl iməyeł ponev, əLeqvitv zeblezəgexev,
dexəzaqə yepLəze, zərortəre կelərəsər.

zərort tyejəger, ərvadə naħi qəzererotəli, naħi terezəho-
gorem yegurkəsen əlekkənev zəxum, qetegi, dexəzaqəv, mexərev
jəLər, zeķiuhari zəryehətem, mər təm yepətəmi əhənə fed,
mə psəusħe-dexe-deder əg qəməe aguni shən sħoħe naħi
sħerep—əhov, zəgorem tərīxətənəkə maſte ponev, əvge pətev
kivbəteze, psəxom riħəli, psə hvigatrov, ənapre sifeze, qəre-
nəxətəg. dexəzaqə qəzenexxələm, apē-dede zəxetər pħəħiżarek
guri, mo fedizev hilyas tyeguhaħev ha sifev zyeLerum, išehe-
nəre ħuLerunərem rvadə fəriməquləv, zəfemħajjejəv xxvi, əħiħv
pətev hilyasə əpše qərijeķi, əħiħej-ċəruxer qəħiukəxev, haLənəm
fedev zaħħaže, hilyasə əħiħejem dəom fedev aħekqagħex. ad-
pem hilyasə iħuLerunəre, naħiħerem femədev qəħiħi, meħo-
bzəim fedizəstərem, əg meħoħixov qəzeqenag. adħar em hilyas

✓ yeşvarem fedev, əheni, əhoni əheftəger pənə, qegusəhen əLekəgəmə
zeuje dexəzaqə rihostər; əulerunərem pəmək əməhələv, dexəzaqə
pəməki əməlerułev, dunair zeuje şəgurhələv, əməlerułev, əuler-
runərem ənitv əurəçəgəreti. dexəzaqə təkə-makəre zeuje qəsi-
şərəxər əgv qəzəkələm, pəkəhəra, nefara mə səzəxətər? — əhvi, qe-
şərədag: hilyasə nefarə pənə, pəkəhərəxər zyehom, dexəzaqə qəzəfə-
xuşvtənəkə yeqi şham, hilyasə ətərəfəger. əf səməucov, sətərəfəhov,
kuov, zərivtekələv fyeqı şham hilyasə psəm zəxizələnəkə tyestəhi,
zəhəkigəkəger. zerimətərəfəxəster zyehəm, dexəzaqə pənə qehe-
sej, rəze — sədəm təzəfihərə? — əhvi, qəşədag. qəzəkeurədagəm pə-
roq ritələmə əoigov tərure yegurhəsi, əje qəzəzətərixərem dexə-
zaqə qərimərəhov, hilyas, a hilyas... mə qərahvahəxərer şərpə?
şərpəmi, sədev reyəgonə ar, o pəşəxər zəkerəler məxurer səda? nə-
vli vyatezi, uyatepaşı qəzəkəzəgen, pəşəxər şvərəqəkə zvgerəigə-
xər, axeme afedə o uzəfəməxəsətəger səda? uqaləfəgəva? — əhvi
qyeurdər. hilyas agusəhəxər zəzəxyexəm zəgorem qəgədibjərə fe-
dev ənərəxər zəxirəoxi mətəxətəxəv, gusəhəmə atyehunķəzə, — ar
umərəhəgo, dunaim əf pənəre reyəgonxəri qətyəexənəhə, usəhəmə
ori ar vinerəlerun, se slerəqəkə səzəfəjəmə afedəv səzereməxu-
ger reyəgonər, pəken quimi bəzə tyetəv qyelfə — əhvər. dexəzaqə ri-
hon əməhəv şəsəze, hilyas qetəgi, mostev psənəgəm tədəsev tə-
şəsəna, nyero uroqəstəmə — əhvər. dexəzaqə zi əməhov əshə yeu-
fexərəv Leħev zəgorem yegurhəsəze, əuq qifər.

zev qəxesənərər, ar dexəzaqə qəusi psəm zərifəthalənev qe-
rvərəv zərəxurer arəş, — əhvi tırunərv Ləzəm, tərure yegurhəsi,
mostev qərīgeletər: — dexəzaqə zəsəhət pənəve dəyəgərəstən,
pədəm zəgore qyevi, qəzyəgəsəm. pəder zəhvyexəm, yərunərv pəsa-
şev, hilyas ipxorelfər, qifər. — a dexəzaq, sədev əxəv uqolətərə,
vixəbzaxəstərev, sədəv usvərə, usəməgəmə səherə pənə? — əhvi
qeyurdər pəsaşer. — sileqə əargvi şəher tərv səha meuzə pənə — rihvar.
arə neməhəmə, həfer, usxətən əhvi adrem, zi qəməhov təsərə.

ture yaxazi zi qəməhov şəsəxeze, dexəzaqə pənəre qegusəhi,
da, haminet uzəfəyəgore şəhə? qəhəvə? — əhvər. haminyet əshə
yəgezəxərəv iğenekoq yəyəxətəzə, — se hilyasə səqirəvər zəgore
qəoshələn faye, — əhvər. hilyasər dexəzaqə zəzəxyexəm ənəxər qif-
qəv əvərə əhitv tyelev haminet deşəkə zəqisəize səd... səd? qey-
hostər? qəhəvə? — əhvər. haminetə nusəhə zəgerüre zaulekə rihon
fayer rihome əoigvar, av dexəzaqə guhev zyelerum: se səgv sə-
fitəter, səgv zereshov xunəv şəter, ar zəxyerehək, əu slerurep
əhvər hilyasə, garə qəoshonev qəzerəsəleħiħagər? — əhvər haminetə.
dexəzaqə ar zəzəxyexəm əvərə yevərəx ponev rənə meqəħxo

✓ qərixər. zi əməhov, dəiрем fedev, səsəze haminetə—keş xıyar qəorv,
✓ dexəzaқ—əhvi qətegi, unem qikələr.

✓ unem izaqov dexəzaқe qəzyenem, səd siʃəhełA, sihañəlev ✓✓
✓ səqezəlfəremi Aləkəme, sijuLerunəre aгəfiuləyeʃt, xəm fedev, ta- ✓✓
✓ zFagv qiuconəxi, zefeşhafev hilyasəre serre taħəʃt... əhvi gurhəsem ✓✓
✓ xehəg. Aʃ tyetev keşer təm nesə səsər.—ħav, dunaiın sətyetən sLe- ✓✓
✓ kəʃter, ȳu sLerure zaqor qəzəsfeməyeke, səgv uħarev tyeler ve- ✓✓
✓ nəm iyeteçəneşəvəm əgekələʃtə naħi, Aʃ peməkred hażer v sə- ✓✓
✓ hep, syegurhəse šham, mofediz qin styelev səʃəhen nəhi, bənəm ✓✓
✓ hařl, səʃəməʃtev qəzeryezrejeke, naħəħv,—əhvi, qəzəʃəxušvti, ✓✓
✓ pħer rireti, uner qəLəxçur əpse xexxexun-gore ərotəme ȳoigov, ✓✓
✓ av zi haħe zəryemərvatəm, tərure yegurhəsi, šhamgurħemke, ✓✓
✓ maqə əmərehuxev, iki, dərev, hilyasə zəfiLerurem, qervag. Aʃ qəke- ✓✓
✓ Lərorer šoħe. Adre qenager nyeuʃ pħəħe, sərsaume, qəsvfeshote- ✓✓
✓ lən; haķexer rogv qərīrvarex, pħəġex, roħəħago xixi, roħəħe- ✓✓
✓ xeme aħoiron faye, əhvi, tirunerv ħażżeq roħəħo yeqbi, šham ķe- ✓✓
✓ leċərv zaulev, zyane qəbřənixerem fedev, səsəme zənevřərem fe- ✓✓
✓ dev zadrāħħtev qekuvarex:—oleħa, amal ihev ar, qəməuxev zəmi ✓✓✓✓
✓ utəmgeron,—ahvi, agetəsələr. Aʃ fedizev šo šufekfəme, se səb- ✓✓✓✓
✓ zieg zrepetreonər sħofħaLaxepħe, qesəuxxən,—əhvi, sħərċəze, qəriġe- ✓✓✓✓
✓ lələr.—Akejəm hilyas dexəzaқe yadeł zyejetəm, dexəzaқe, unem ✓✓✓✓
✓ imħieze, queucvi, mazem haře fiħeze, mə mazer se siħħat, ȳuLe- ✓✓✓✓
✓ runərev se qafesħəger xə--oye Leħanəm xər zerevalerem fedev ✓✓✓✓
✓ səgv səolezerətənke, haħderur qao, dunaim səryetəgoxafeke, əhnag. ✓✓✓✓
✓ hilyas, əhon əməħejv, dexəzaқe tərure yepħev jətər. ȳu zerilərurer ✓✓✓✓
✓ rihome ȳoigov bere zətəriħai šham, pħəme, yeqbixek kurmenə ✓✓✓✓
✓ zəzəfiħənke haħrer, urəsəyem qədəħařəħexex zereragħeħxer, tər- ✓✓✓✓
✓ kuyem raħeləgħexer sħenərem, haħderumre azFagv itħaxev, zeri- ✓✓✓✓
✓ kələgħexer, aujərperem əg, ȳu useħeru əhov rihome igużżehe əħxə- ✓✓✓✓
✓ lənev zerexurer əgv qəzeķəm, əsħie naħħařev qəħati, əniżv qi- ✓✓✓✓
✓ xulədəkev, dexəzaқe yepħli, Leħħařazərev,—ħav, orore, serore tə- ✓✓✓✓
✓ zerogogor, tinasərəxer zexelēr,—əhvi, pħənkev qərazi qəħukələr. ✓✓✓✓
✓ dexəzaқe ənxev, neħsər qəzəketequxereme, aħorodələfek qəke- ✓✓✓✓
✓ Ləpħeze, qeroħət. Roħəħ zexxum hilyas əsħie yeufexərev, dexəzaқe ✓✓✓✓
✓ yegurhəseti, yeqbiri zdiməħejlel iro qəjəkəv xixi. meke-mek
✓ dedev zə haġu-gorem blekħələze, ataqer qəzeħom qəkasti, bgeżəm ✓✓✓✓
✓ bzəv-ċəruxer zerezebřərifərem fedev, ataqem ikuo-maqə ziegħi- ✓✓✓✓
✓ ġħeġestħer zebřərifəre. gurhəser zəħħareum—pəv,—anasañ nef meši! ✓✓✓✓
✓ sədev taķev sərora,—əhvi, iro rigeħxur. šham itħani, əperem fedev, ✓✓✓✓
✓ qəzəjeħəm, sħərċi—sLaqome saħħelqodəye naħi səgv dexəzaқe ✓✓✓✓
✓ deħħek sequeqdəi,—əhvi, itħani iro rigeħxur. gaʃ tyetev hilyas pce-

zəyev pceqentfəm յօֆարեմ fedev, gurhəser շհարեօվ dexezakə zə-
jəsərurħerem iro rīgechov, itəni, əgv qəzəfəkətərem, iro qəfə-
kəze, յուլընəրəm ipceqentf haķekən əməlekev, kərəumə qəze-
tyeucoze yadeł qin xetev, qesələr.

reməfer bleki, bğəhie rərəner ədərə qiuçvəg. bğəhəmi zıxotlı,
kəməfer qesəfəkə hilyasə, əhəstər əməhəv, əgv ilər qəf əhən əmə-
Lekev, pconte yegətərem fedev kəlem desər. Apedizəm յուլընə-
remre, Lepqşhəromre əgv jəsəzevenəstərex. yeləri, tyerorem si-
riy əhov, avjətəmi Lepqşhərom dəhepəheze, vaxter əgarostər.
hilyas zəməxuğestəre Lexanər adəřexemre, urəsəyemre zezaoxev,
urəsəyem Lehev adəřexer qəregumekəxev, zərorti qəħti tərkuyem
rifərev, mədre qinəxeri nyere qəməħteme, nyeuʃ qəħtenəm
hofər tyetev, qəfəxer zaom yezejərexev, agv rodərev zəjətəre Le-
xanər arə.

mafe-gorem hilyas kəlem xetəze, urəsəme adərə kəle zaule
qaħti, qəfev desər dafər; auķəger auķər, kəlexeri aрестər ahov, xə-
bar zəzexyexəm, əgv qəzeķiġani tumə thə yel, յուլընəger aʃ
syegurħəseze, gənes səjəsər; mədəkə tixekv urəsəm imaqo
yestə, qəfev zəgv rodərexer qezretegənəx amal ineme, urəsəyem
qamzeqv qərv fediz naħi syenixuħem, tixekv qyerayev, qəziv-
cvahħegħek; tyateżxeri aʃ yarodəħaqex; axeme seri sakħarəpħem
sixekure, sišħafitənərere qesəuxumexe, zəzgerodən — əhvi յoħ-
runərər jəgħiġi megirofti, aʃ qərekefev:

tədəkə upLemi, temetyeLəxer qezəv;
zalmaġev zeraħherem gur yeresəs;
semķe zətəvahħeze Lə-pLələr terad.

qəħħašov təztyetər, topəzme qareğərz,
zətpħaħmi, topəżżej ošuħxov qətfyex,
xekużmi neħsəħxor qəryerutex.

əhov oredqəurr qəhoze, iħ-vane zetrlħi ga қəmefi kęj
mezagom, qəf əməhəv, jaum deki, zyero yelər.

mazer qoħaħegħev, nef qəzeķik fyelagħev, ataqeme, atamexer
autxərħkəme, zeregedləxev, mazinemi axeme zapyejjeħel ponev sebañ
nemaz xureti gev, kəlem des nez-hużər xerkeuhuķəze, məfətəm
yerwałev, ostərə, nefev šħanġurħdeme qarizəger naħebe xu-petev,
kəler dəye — nəveuʃ neməħev, hilyas ruideħa. zəjau-gorem daħi, iħ-
ħejjəm diji, yel haķejjem zankev rvare. haķejjem zerħiħagħem zi qəf
iməsev jətəsti, yel əhən əməhəv, gexašom tyezervahiev itəze, zə Lə
qəru-gore, əne qere-qəruħxev, pken — jeke — kaħieb, əraķeħxvi de-
rekezżeyagħev, ipaho Leħeddedev, yel psəgo-guge — qərov qarvi ha-
kəjżem qihha. ləm tħerure ziplħi, hilyas zyelergum o fesapjə, fesa-

թէ թհօվ, ցսիօզէ թհարէ անվատէր.—ոլեհա օրհօվ ուելի սամէիչուն
սած դրօվ սգզզօկէր, շն, մո նեմազ տիկ շիվ, սգզզեցէմ,
իհէք, զեզօքէվ, զըզէչէսէչէմ, իհէմ սգզզՎԱՐ. Այ վիհ իւն զաս-
Լըմ զէրուլֆէմ Այէցօր ժն՛ շիվար, ան իհէմ սզչու-
լըմ, վիկմէծ տիւլգէր, բև լար զերիար, ակէմածէցօրում—
թհօզ մայօր զեկիցւնհար. մայօր զիւխէմ, թյէկէհի հա լիւզէ,
զահ խերարէկ օհում, սած յատէս սգզչէկէրէշ, ՊՏԱԽԵՎԱ?
թհՎԱՐ.—իլիաս զէտէգ ֆէծ բշնէրում զէգտէրիհատէկի:— թէրՍԱՎՃԵ^Ը
շօ ՏՈՒՍԱՎ ՇՈՉԵԹՀԷԽՄԵ— թհՎԱՐ. սէ ՏՈՂԱՀ սէյս տիկ, օ սիակ
րէց սգզրիՎԱՐ զէ մէվ սօրոն՝ թհվի յելի տիկ, իլիաս:— Ալէյ տիկ
ՊԱՅԵ ՍՄԵՐԵԳՄԱԿՔ, սէ գարէկ զէմի սէֆայէր, մո նէֆ մէշտէկէ,
զէրշը սէֆայէր զիւզրէկէյտ նահ՝ թհվի, այ տիւն, րոլի, ճայալ.

իլիաս կէլմ զէ թոյույն կէյ մէֆիշ ֆէծ դէսի, իհօվ շիֆ ֆէծ դէզ
շէրյուգում, աշհամէմ դէլ բարար զախէվետէկէն, յել արէ իւն
կէլմ դիշէք, աշին բէմէկէլո իագոն, տամբէրոմ (kryepost)
յէրուր բէգում տարիացէք, կէյէր հազէր վլէկէր, սէհատէր էտ
իհէք տամբէրոմ յէվլէցէք, իլիաս տամբէր զիւլըմ, իշ
զէրշունի: տինասըր տիւրօվ, մէ տամբէր թէտէմ, ձրէշնոն, տի
նէվիր բջար նահէա զէտին իւն զէգօր տիւրոն մէյ, թէզէ-
մէսով, տէմահաւլայն չսում զէփէք զէտէգոնէք. ազ մար թէզ-
սրէշ, շիվ-հահէխմէ շվարչն, շիհէք նէվերխմէկ նահ զէկից-
զուք, չույն տէրէվ զէտիւնը ՊՏԱԽ՝ թհվի, ածրէմ թհՎԱՐ շարէ-
կախէմ ազ շնույտ թհվի, յել արէ իւն, բարար բէվատ, յասէ-
խոք զիշէրէք յէլգէք, տամբէրոմ իշելած հու զէրէլում
իհէք զէշիւլըմ, դէլէդէլի— ածրէք զէտէրուք՝ թհվի խեր պի-
հիր. այ ասոյ սէրնարժէր սէրնոմ, յըշէվ, սէլաքէր ցուշոր խէ-
քէվ զիւշէք, չոր հազէր զէրէր ռախէվ, մէճքէր նէսէք, նէմր-
հէմր աշինաց զէինած հվանի, տամբէրոմ դէլէդէգէք. սէլա-
գօր ցուհ, տօրէշն յէրշէզէվ, զախաօմ իօրով իլիաս զիւլըմ,
արէ-ձէձ, այ լէկորյունոմ ֆէծ տիւլադի, սէհշոմկ օշի չսուրա-
ծով զէցվիրէզէր. այ ասոյ իհէք զէտէրիգազի, նում լո զատիւլացէր,
բէմր, բուսմր չէխիզ-զօդէյն իսէխո, բս զիւշէչէր բիշ-
հիր մէլր, չէզուլոր, բս զէշէր բէծոր նահ, նահ լուիւն լէ-
զէր զէր բէր բուրկէտիհէզ բիշտէր. իրուսմի յել զէյացէք իացո-
յի յամէհ, բէմ բույսմ մէվելով յէշայտէրէք. նէֆար նէս չէզէվար-
չէվ, ածրէմ հազէր բէր անրօքէր, տամբէր ահտէկ ցու-
շէք չէք տամբէրոմ իշելած լուգոմկ մէգէխո զէհօվ
չէշահէր. մազէր զէշէհսկէր հիլաշ չէրլէմ իհօվ շիրլ ֆէծ
չօվ արէ, ածրէ շիւհ յէր չէ զուլաց-գօր իւն, սրէսէզ զէ-
լաց ալըմը. արէ իտ իհօմ իլիաս տէրէվ չէրլէմ, թէ-մէհամկ-
րայէզօր չէյէլէր. մէճէկ զանր բէմ բէմլէլով իլիաս չէն զէրօ-

✓ ✓ გაკომ ჭიდენები ზელომ, რქე-თმეჩამკერევები, გეთერიგერსა და კუაგ. სერ ევგე გეთერაგ; ან ულ, ას რამალევ, ონევაპერ რატევ
✓ ეხერევ, ჩემ ვეგერიმწერები, ულ აგალესე ვეგერი ემაუ-
✓ კელომ ეგვ რაზე ჯუსტერთ, ადრე, უათონერეოგვ იმაფეზე, უძალი,
✓ რვადევ გეფენელერ რიჩელი ზელომ — ჩემ რიწერები. იტანი კუეომე
✓ ჟირვი, შამ ის, რვადე ფერიმეპულევ, ბლიხე ვეჯუმ კუეოკი, სეჩხორ
✓ ფემეჩერელენ ჩარეზერ. რემეფ რჩეჩემ, თერევ დოჩალერ ზერპლე-
✓ ლემ ფედევ, ჩილას ლემ იშერენხე ეგეშიკერევ, რლელევ, ეხავლემიტ
✓ ჯედელევ, ეხჩარვ შერესეხევ, ერყი უევარევ, ჩემ კუეფეზე:

— ლევეჩხომ ლევაჩხევ ზერიფერემ ფედევ,

შარომ ზერიფერე ადერე შავ;

უცური იმახევ ლერლელე უერად,

დეშჩაშომ შაფატევ, რსეხოჩხო სეზედეშ,

შეოჯოვ კავკაზემ ევგაში შერემ

მინ რძაღევ იშადი, იუჩაგი ზერები,

ჩილე ზეზჩარე ტიპშე ჯანეზეხ,

ხამეხევ, ტემეზელეხევ თე ტიპსეხეხეხ,

ახოზე, ჩემ კუეფეხი, ას ტეტევ, მოსეგო ჩილას იშეხელე თერე

კუაჩი დუნაირ ეხილერ. დეხეზაკე ჩილას ზერეშემახელე ზეხემ: „ვემე

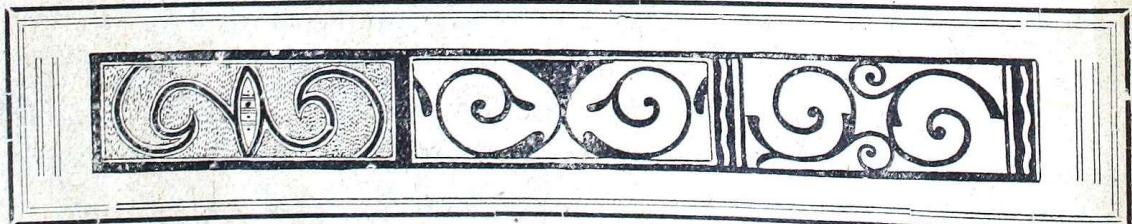
ვე ფეფოლ კელეზე რა ყაზ ზიუკელერ“ ახონ, ან ცეფემე გუშე ახელ:

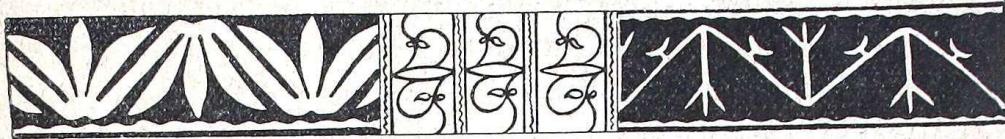
✓ რსეფალე ულემე რსერ ჩახუ, ჟუ რლერ დახე, „ ეხვი, ლენესტერ კეტი,

ევგე ხირეთეშჩარ. გას თი რუნევ ლეზემ კეშიუხერ, ეხვი, ვერზეგეზემ

ილეს რქერუბი ენებლეზ ვეჯიხეგე ჯევარემ იყენეთელი კეზეუხემ,

ტეს ჯუარ კეორვ შვი სეყეთეგი სეკიკელერ.

thieməker siqoħ.

duneyer ħunċe, għikęgor ta'ke,
səkaleš səthiemek, uekeger siqoħ;
ħem fedev selaq, lajv styeler məux.
tfemexxəttr rřeġme uħof.

✓ rřeżalemer qaservi, uneroċem qasjvjyeħe.
— məde qah! uleżżeġer! yehoš qetəsə;
✓ šuzķaler rġonagħev, unerrvanev, quegħanex uekże.
✓ səthiamek uekgerew jħarr, siqoħ.
✓ dənaliex, šuqeteg!

✓ mag! ze, siqoħex, šuqetegi zəśuPLi;
ħeġġi tħallix suxapl: rřeġ, ja-norqex trše-
desev,

Leħegħi te qethħer, rreventzayer te thəregħ,
henekeżer tiħieħi, hem fedev ta'żexx,
yaqexi qahvateme: tħarr-mazem xeķarev,
teuriixużme zaralħiev ruđ-Lexor te tħallix,
nyere nesə tħaqeq.

✓ tħaməkev siqoħex
hekkla hem švjeru!

dunayer rřargħ, mafer dəgħe, ħəugħem queroħi.
ħeġġi tħallix tħarr-żebi, rřeġ-orqex zaom tħoħi,
ħedabu qażexu, xigħejja jħalli;

... tfemuxxəttr Leħej. rřeġme uażelma qəxex.

tyemr-qezeq qiegħi sərLeme,
ošvaPLi fedev reħħiha iż-żebi qəqokħ;
✓ šuz-ki maqexar qażexu; hutem tyerLeme;
reħħiha iż-żejjha tyexar, rorem tyerLeme.
ti-riżequm alixer uAPA,

✓ tħaməkev siqoħ,
tfemexxəttr veymen
uħof.

urəs Peđehəzer tixeku fALev,
ineraləzixer bələməguzev,
...tipſə-orqəzixer guhaguzxev,
qətihəLi xərogv qabzer yerodLAR
--- tħaməkəv siqoh,

məuxələr tiləl,
lałev tyeləm qəxaxo.

✓✓✓ qəzeqəzər, maçem-fedeš, qəterv,
xekv iğələner qətfauxes,
se ixəger qədahəgev...
šuzkaler gənəgəv, xərənem tyerutə.

tħaməkəv siqohxer,
xəhuşom qəhone.

✓✓✓✓✓ xəm iməkəv qənəger, qauroiš, qərafələ.
Pħəzehušom qənəges, tyemenəm xəgetəshə.
tyeħenor qaxekəv, xelirem xigaķekəv,
hażer timəhev, zəleħerv te qethər.

tħaməkər siqoh,
baizme taħkər.

✓✓✓✓✓ siqoh, ze zəpLah, xigęħagħem aħepl,
Peđehəm iqumalixer dəruše ātyes.
təzəxeser tyemenev, yemənenešov,
qəfħerqəkə təzeħvarej.

✓✓✓✓✓ urəsəyem təzyeħtem, bayixer tħaše desev.
tikuħəzixer tħvatərov rune altfənev,
təzyeħteke, qolħetənəm timgarov,
qaygħaqekə bzəlfəgeħənəm pəlxev,
qəfħedede tyerodaġ.
məixer təgv qaqme təgvxer qəzeqħane.

✓✓✓✓✓ tħaməkəv siqoh,
heħelahem švyerut. h. axvaz.

Peđahəz.

temetyeler tigargħi,
gegoruxer qətevř,
titopħəzer meřərz,
zəferərzəre nəbešv,
šom iğəger pħə-orq,
qəzzetəmgeħħanər tinyet.
təruż nekkərēs zyepLah,
ħieħxurehv xigakżeš, me-
zyede,
l-aum deċušntələger nəbešv,

šom iğəgar pħə-orq,
qəzzetəmgeħħanər tinyet.
qəfme qin yazrelerugħev,
rerev jəzreħħaġer nəbešv,
u qəfħebvme viqupħi—Lašħe-
xer šofem razżeqħenya?!.
ħiem iməler aqel, lev ptye-
ħer vimay,
yem viħenke qəxev jəher
təpfeLahv.

maY.

maim apere maF,
mafeme anaF LAPS.

Ləpsəkə dunayer qezəhrəm
mə mafer şeremərurh.
qinəm kət cəfəm mə mafer
ihepherv,
hepherv te qətfexurər—lye-
ninəš, tinerLerv.

Lərov te təvbətərem,
qin-yefixer, šuzeLətyeh!

içagəv səhe, çəf Ləpər,
mə mafer şuqəzerereteg,

gehenemev kepitäləzer
şupşeyme adeşusəzəl.

maymafer tiguşvarg;
şhefit rogum şuqətyeh,

fiənəbeżxev kepitalistxer
ostrurov yeqvretəqox.

sssr-əm iبراqرلەر
dunay qin-yefixe yaplap;
neməPL rimətev tizərlə-
ter, aʃ uicxumARV,
„ayt“! ahome, qin-yefixer
zeke təhezer.

rune ziməhev tikomparter,
qin-yefi psteumi tizyeſe-PAʃ,
se qixərev aʃ təvgodetev,
TAPE tero - socializmem təfARO.

benəge rogur huxər;
resenəger rungeš tfelədə,
dunaiz bzager təxələreš,
səheke daxer tərepsə.

nek.

Adəře PŠAŠ.

hezəgekə qesəmətx,
xeuqvaləkə səvməLerv...
gerəpəm qikələge-bzəlfə-
remə,

yaməfeq səfetxener!

adəře tħaməkəm ipšaš,
Pšešařem vyetəfe „utxəleñ“,
Psešerqəm viķəme, urjələv,
uzəfətəger, vejəger.

Pšežəpətəv səhemə axaxo...
zəxokənəgeħxoxer qapə-
fe...

Pšešerqəm viķən zəxurem,
mə duneye daxer o xołə.
çəfəm qədexuremə aneh
hađov,

ħułerunəger o qəzdeoħte...
o qərħtəre қalem vyate fe-
məyeme,
o uzəfa yem udiməgarv...

viħuLəgħunəgħem pəməLxev,

Ləpəq zexex qəfaħev...

useməkefev vavbətəme,

bələm zihem urażejtər.

vafeməronev uucume,

qaməstħaper o pħaż-żon,

šoznetə o uragħafev...

feməLerv қablem ufaħev,

semberek qaməjəm uravtəħ-
stər.

mər vyane-vyateme qəva-
ħev,

benəgev-yaməħem qəxekəv,
kele-pšešařem viķəgom
mə qin zauler valgejeħekər!

ar zev-adəře tħaməkəm i
PŠAŠ,

Pħiħacċaħore pħorek pħeġkare.

* *

yatōnere ūkērov ūməgor,
terjēlēre dērem uziharer!
vənev uzerāʃarem urihā-
keze,

✓ zə mefekortgore maro...
aʃ qəuʃrem gurum urihav...
hāyvanəm fedev dunayer
ohə!

✓ gvaʃer qərfeməhume upə-
yev...
rjəqor qəfebzademe udeyev,
yegəzərəyev unem vyexu-
hā...
hāuləyev leʃarov vənəm ufe-
xi.

✓ nyeri nəkərəy uləlev...
leʃero halelev uʃətev,
„tərfeyeʃer“ ahome, uqra-
gekəlme,
leʃəgev ſəhemkə vadego-
leʃtəger.

* *

✓ hoktyabrər həblev qətfyeʃi...
qəvərem fedev qətfyeʃi...
rjə-orq zələmexer zebřifi,
xəmə adrəvər rifərex.
xəbzezev tyetər zebřiuti,
thəməkev tyetxer zelirə-
hasi,

sewyet xabzer qafəxibziķi,
zeʃəməqutələnev əgeucur.

.....
shəfitev xabzem ūrəpseov,
sowyet hofme ūvaxelažev,
leʃerum irom ūzədəlažev,

leʃero kip կerəkev ūzexeh-
hax.

yeməgenərer ūʃorezəye,
zəmanəz նunkəm ūpeu-
deʃə,
yegenəre յenərem ūzeLə-
pəL,

aʃ rəməLer šo ūvirogogor,
adərə bzəlfərex!!!

adərə qvageme vadapLeme,
yedəre daxexer qadelə-
dəkə,
keleke-pšaʃexev aʃyegexer,
minə zauleke qəPLəteʃt.

martəm yayenere mafer,
mefek-mefehxov ūvəʃət,
tedki ſəhe qin yeh bzəL-
fəgi,

mefek uraməm ūtylehax!
shəfit xure bzəlfərex!

xabzev ūvixabzem ruqərəqer
ih,

haçəb qeralme yaLətəremə,
qərəpəhołənev guʃəhend.

bay neqefafəx zəfətəhov,
humeqen ūxv hof ziməhev,
hoktyabre ryewolyucem ri-
fərexem,
acexer qətfalə, alxe qət-
fePLə...

lago arotme qətyeucotən-
xev.

tpse pətev tixekv yattəner,
nyeri nəkəri təfebenen,
benarov xvi bzi təxun,
tixekv, — daxə qətəvəxumen!
hegemet odeLdeqv.

maim APere maf.

maim APere mafer,
çəfəxem aгemefek;
Leк zihev kepitalistxem
maimafer aгv əriməh.

fiенəbeшov шotyexzaləmхem
ressiyem zəqəfageps;
Psehuxev prolyetaršaoxem
mafeqes yaxexcoze MARV.

secihalizmem təzerəfAROR
kərAROXEM qətareLAGV;
LAGOV lyeninem qətireLervam,
qətyeк timəhev te təryerv.

leJAROV tedeke јhem,
maimafer zvremefek,
keraкev tiressiyeхkor,
zoroхkov dunayem qəjeps.

Psehuxev dəm əxanev
urəssəyer qeraləgum is,
te tirusev kərero-leJAROXEM,
selamxer qətfəragah.

retxe MAXO.

maxori daxev,
Təвgreri xvarzev,
bzəvixeri gegov,
gubromi ſihev,
fiesexeri ſawev,
wəxeri һAhev,
һAlexeri կefev,
Laфexeri ſAhev,
raжem idexaper,
ratxer arti—qesaš.
retxe dəger daxo qops,
Pse zəhutər qyereus,
qejenashev һəgušhafem,
rungem xodev qətəryez.
dəgebzio qəriзəxer,
oжəm xodev zebřeryez,
xəze-рsəzev nurədaxemkə,

dunyeiжkor qyerenexv. *noяuаgвeрe*
meхoвləгeв zekelərор,
yadexaгeкe zexoməde,
retxe maxom xodreden,
adrye maxom qaxemək.
Pje zeblekəm qəşəxozekе,
Lenəqoкe iryerez,
mazer iгvazev, rozər ſheşixev,
dunyedaxem qətople. *noяuка-*
һəgum uşətev udeplYeme,
mafem xodev uqyerepl,
dəshelerəps daxemkə,
maxor qyegəjeraђe. *baрdunle*
һeraђev ucşxontedaxem,
oжxəpskə selam qəryex,
Lerəхov Pje xontełəcer,
xələçemkə qədyegenezək. *Haрerme*
ke сoбeсca
qyegəjeraђe
зt coлкoт

nasaren yusuf.

kolyektiw.

dunyeiħxom se ħov zLagor,
Jehaķezem ar iġaġv,
reribev tedeke ġejha,
ħvjhe zekezarev šuzedepSAV.
Pseuķev għad qyeċċagħem,
mehnejħx partem ryet,
kolyektiwem tēgur yetarev,
re qesi təżexex-żvreh.
tħallaləruxer osəm fedev,
fēl-
lejenem għidu tərimiġaħiem,

ħauļayev məpsev-melażexer,
qəteċxapsev teri təpseun.
tiunexem oħx qarxərəməkem,
tiyegħapixer iġerotarev,
re leżżeġer qabzev qyethħa ġeme,
tiħambar exem zyadreut
šovrun.

maħħenexer qatfarragħa ġejv,
leżżeġexer te Afyedra ġejv,
zeħiġi tħalli fedev təżəxix,
Jehexaqer zedetrep sən-

Pħaż-

yer-yev gujev psəxcoħx,
psəxcome yaraġġev psəLAPV,
psaLev uzeretem syexva-
pse,
psaLev qeshoħtxer viċċetxu;
viċċafel Lepqixer neruc,
qe zefeshħafexer qərfha ġe,
ħapsərexer „Pħażek“ qəva-
għex,
kemgħuyexer „psəzeri“ pħażiex,
pfeżuż-ġarrexer „tavdesixer“,
urəsəxeme „kubaner“ qəvah,
homaqev ġejha kəremi agra-
rev,
yewrope-xekuxer meraħiex.
„yelbrus“ — Lařer vikuše,
ħhaħegu-oseri kušeħ,
psa rotro-ruatrov qərxha-
here,
quċċia mələżem īneħs.
viċċaħnən ġexxeri amħi,
də zefeshħafexeri qeorū;
romaqev viheri guix,
xem uxheħa ġeme, — psəħ-
xvant.
Pħexx təl-ħeneshori viyate,
yetterqे pħixer višof;
fəgor qəzerək re vixeku,
kuuħxov ġejha vigurk.
nartem ġenäge qyalarev,

Pħażeżev, tyatteme yaqan,
qenagħexem oredi ġeffamex,
usenem Leħev felebex.

lebe-dexxex o Pħażix,
ħeरxu qəruev o vihem,
rogħu zefeshħafexer qəra-
roze,

zareġev, zaħaħev pxebha tħex.
ħhaġva-ħeġġi-ħuġġi l-ċċuż,
żalmeġav beri zexxejse;
Jaumbol gaġor vixabzeš,
bze qeżeġaxev qəoru.

Pħeqippsare, pħejjere o Pħiġi,
zettuakem qədeqħex, ze-
rusex;

Vasev zeffa ġejt bededev,
dezżej neħuxer qərfha ġie.

yer-yev gujev, psxcoħx,
psəxcome yaliyev, psəLAPV,
vi Lepenəremi siġħi,
ħxiunter zikəšov, — nartex!

Xevzeżev dunayem ipaġjer,
jaġandayev zərwure-pseċċu;
viż-żer myelyonk teLäte,
Lätenegħev fətiheri beded.

Vi šombgon ġeneri runend, d-
dher iż-żejt daxxer vin-ġaq;
vitutem šofexeri qeħxvan-
tex, —

Xetx ufezredena, — Pħażeż!
Cey hibrashim.

zeqotənər.

✓ tixekvəcə towarxer zyetsəxev,
tjəməj txemətev,
Jəhərov tihexer baiżəx.

qəzzxetməreñanxer tinyet,
Pətəger thərev
rogv tərəron,
o rogv tərəron.

baiżxer ašo ičxi Leeṛkətexev,
qəzyełexem, təm fedev
raſəłexi,
xəhxomi zeprafərex.

qitəməreğənxer tinyet,
Pətəger thərev
rogv tərəron,
o rogv tərəron.

Aʃ əułəm ħexədedev,
fabrikxeri təubəti,
Pətededev zəhatkalhiy,
əLaqoxeri dreucur.

renefarev fabrikxeri,
tethe iLev Lerodaxem
tərəron.

tigərsəkəm baiżxer qəkeçor-
sxev,
xəħxom fedev tigərsəkəm
qətyeheme aħoiġov,
rumərnxeze qerniħi.

qəzzxetməreñanxer tinyet
Pətəger thərev
rogv tərəron,
o rogv tərəron.

baiżxer amaləm yeusex,
ser qərəxəs te qətfəresəsə,
av te təqeştener, təqeştener!

Pətəger thərev
rogv tərəron,
o rogv tərəron,
Tleṛqəkə təzefedev
yefedəxer txemətexev,
qinyehexe təzexetxev,
sawyetxabzer qeteużum
ħiġe—ħaġer bleġek,
ķekesəgħen gepsə,
Pətəger thərev
rogv tərəron,
o rogv tərəron.

tiķalexer yedraqexev,
xekv xabzem tyetxav,
rogvza fəm rədheronəx.

xetra thieməki
šuzedehħapah,
ħapħħago šezefexv.
Bauxhemre yefendəxemre
zeušəix,

yaśaoxer sawyet gepsəkem
qəkeçorsəx,
xemələxexer xagħsox,
ħiġe—ħaġer bleġek,
ķekesəgħen gepsə,
Pətəger tħərev
rogv tərəron,
o rogv tərəron.

fabrikxeri te the iLev
Lerodaxem te tətyetev
Pətəger thərev
rogv tərəron,
o rogv tərəron.

ħat beraqer,
Lařev marge
ħiġi!

ya. tešv.

šhafitnər.

sewyet xabzer qəzyełem, լամ դըր
qədisi, բյերուհին զիհիք.
xereguհիխօն նենոն նորդաք զրիզ,
չազայս զօրով իհմ տիբյեշանք յերսլեր.
րըր ֆեդ բյենուր զէզիհըր,
մօրածիյօն իհրստուր զածէսլ.
զէզրիհէս խեզոնոր յահ բժեմ
ց զելատի, գրուիհին խտ զեֆոր զետեգոր.
զետեգոր բուլագով չատիհանը,
չազըրիհէս ց զելիտի,
տարիչչազ չեվարչայք, զեֆ բըրգալև,
յահ չարստուր լենօզօրաչ,
զեֆ յերեզարմե հերեհերուհիխօն,
sewyet xabzer զայէսլ.
րըր դէտ զեֆ կօրօրո-լելարօն,
յահ չարստուր չէկ-չարքօր,
ահ չեկազի մազութոն չապս սւոր.
տիներալոր տարենենչան մելադ,
դունե հար տիտ զեֆլերզի,
չաշնչա! յեհօշ իբրազ բլելեր զադյերէճայ,
ճայուր զեֆ ար զէզլերուր զեսյա յերոնու
տարեշ զայէլու.
տիգերալոր բու մէզաչ բըրյելանոր,
իհ չարստուր լենօզօրաչ զօրըր իհմ,
զարյեցահլէ.
նյերեր մաֆ, մաֆ նենոն
ն զեգերլելև, լա զեյըրիյօն,
յենուր բօց բօց չանկ տատիհին
նյերեր խաբչամ իմօրածիյօն յենուր
խաբչաշ զատիյըրս.
րէսըրօգում տափայի, բյօրզ զեֆոմ,
մաչսուր այլամ ցուլարյերատ.
չօրուհի նենշ տիկոմպարտ մելադ,
դունե հար մէզէխոնոր բըրյելանոր
դէտ զեֆլերզ զախայի.
քրոլյար յահ չարստուր տար իտև,
տար էր տիմօրածիյուք զածէսլ,
մախ-մայիս տչել բժեմ չախէրէզ,
յերեզարմ յահ բժեմ տահերահ.

hoguňeru təqezəjərem meňo – zokuşə
tižerlətlər yettərpşən.
tibraq pLətlər bəvatev tižogocərur
yəzəgev rurde vater titaməgev,
socihalizme rogum tərəron.
Şəhekajom təferon, nerlerov qətfexun,
nure daxeşə qenefə, nefənəreşə qələro,
roguzankeşə təfaro, rogu ʐagoşə
tərəro kohopiraceşə LAPSE iPSƏKAPREŞƏ
tegersə, kelikiwişə pqueu.
hepeheruňxoşə maqe yeşə, şafədgurajteşə
mervaxo, xore bzerezəşə ryereteqoqə,
kei nəvezəxer zərəryugaze, resenəre
həpşəşə ryeňahə fardzoner əcəşərqedev socihalizməregv.

nak š.

te təz.

tħaməkexer zələrov,
rusepəti yaməhev...
ħayvanaçer aʃ yahev,
iħesəbe aʃ qaħər.
rerev şəher zefesi,
osyeti zehaxi, zəhe zələv
zəqaġi, bəraq pLətlər yaraʃev,
ləxuż pLətləv zexetev,
xexesəxer yagusev,
raseišħam qəjəkabli...
raseigum ſyebħexər.

* *

tħaməkexer cəħadeg,
gendərexer qetegəxi,
— għerenesk sədev şətev
təħəħara une qyehlerem
ərse yeha l,— ahvi,
zaləmme zaħau bfungi,
ošoħxor quevšapji, xəħixoxer
qevali, dəgor qesəsi,
ħəbller qexopskev, məzor osev
qatyesev, lə ahuməkəleu
xəħuċem iķət-ləgħex¹⁾.

¹⁾ zigur v qədəxere fələxex arə.

gendərexem zəqahati,
 tiraseyev xereguhxor,
 çəflərqəver zerəser zeragahi aubəti
 xabzev şəhexem AXABZEXI...
 sewyet xabzer qaxaupki...
 xet qyehaqemi fimbəkev,
 BAIZME qaruhag—iLes 11-r zepətkev.
 təge-mazev qelədi
 raseypkegum qitagi,
 gendərexer irusev,
 zaləmeme uavənhev,
 iLesəve aʃ qahər.
 * *

tħaməkexev zexetxev,
 Lepçeqəxer aʃ yaqev, qehayexer
 aħħeb... xereguhxa dəgħuxaner,
 aħe iLev, kħaroxer zegokxev,
 uħaxegev zeLāgersev fəl,—ħuq
 uamħeħej nere neske qənesəreh.
 leħaroxer zerusev, kħaroxer
 uaceyev... hašħarqanexev,
 tħaməkexev zīgħej zəfezeżvxer,
 mek—maķev zaġersi...
 yesərem¹⁾ qisəkəreh.
 o leħaroxev, kħarox!
 RADHEHAZER tyekkətəreng,
 BAUKOLAXER jemħeħejn, rerev
 jħexer qerleqħexev,
 ti xezaystwe tħeddaħejn, tiqeral
 te the iLev iLes 12-m tyetħar.

retħaxap.

kəmafe dħher zeriķev,
 retħaxap mafem tħażżeżej,
 dunay dħuyar ķerakew
 tare nebziķe qenaxe.

osəzə trugem ziubgov,
 mələz qenaker melħa,
 hasħap hofər tigurov
 rebeżv xunəm tħapaple.
 usəre qaħħor qenafev,
 dħarr zehekkze metħame,
 qəzerinekre kəmafev

kəməzə odər mepame.
 hoħhaħxo osər zereħrov
 tijsəxco əne qəsekkə,
 tiqodeċərvu gureħrov
 psə-ħorq bevväger xəm xye-
 ke.

fordzonə ħučer qerwaxov,
 nəvdeġev żonarom qədyefə,
 apere maři ibraqev
 bələmħer haġom zeblyefə.
 kobli bilosten.

¹⁾ Psəkuum iķəreż zaqqov iher arə.

Б. Кобле.

АДЫГЕЕ.

Ужели я поэт черкесский
И должен петь мотивы гор,
Облитый кровью край чудесный,
Твоих борцов орлиный взор.

И петь про чудные долины,
Про зелень дивную в лугах,
Про шум ручья и гор вершины,
Про жизнь свободную в горах.

Как ты отважно защищая,
Родной свой быт от лап тиран,
Огнем могучим грудь вздымая,
Шел в бой вперед и здесь, и там.

Как львы сражались все Адыге,
Манил к себе Сефер-бей-Зан,
Кизбеч в бою твой стяг все выше,
Грозой держал на зло врагам.

Я буду петь твой путь тернистый,
О Евдокимовых, царях,
О кандалах твоих сибирских,
О прошлых едких временах.

Петь жажду, мщенье и силу власти...
Как зло тиранил Крымский Хан,
В пылу безумной, желчной страсти
Взывал громить черкесский стан.

Петь песни бурных революций,
Как Ленин к власти вел народ
И гнева волны грозно льются,
Разя врагов, бичуя гнет.

Твой путь самоопределенья,
В бою рожденный Октябрем,
Твои мотивы возрожденья,
В горне каленые огнем.

Ужели—я поэт черкесский
И должен петь такой стозвон,
Тебя любя мой край чудесный,
И как крушили царский трон.

КИЗБЕЧ.

Играет серый конь могучий,
В разгаре бой, зудит картеч,
Ведет полки на бой кипучий,
Адыге славный вождь Кизбеч.

«На бой в защиту жизни Края,
За право жить и жизнь творить,
Народный гнев огнем вздымаясь
Нас всех зовет на поле битв.

И там, там в братском Дагестане
Возстал Шамиль—бесстрашный вождь,
За ним мюриды все на стане...
Где льют мечи как воду дождь?

«Ужель адыге вы устали
И край родной врагу дадим...
Ряды смыкайте крепче стали,
Скажи, ты, слово нам Наиб».

Кизбеча знают все враги—султаны,
Ему и предан весь народ,
В бою в нем силы неустанны,
Ведет Адыге все вперед.

Блестит дугой Кизбеча шашка,
Сошлись враги на поле битв,
С копьем поломанным казака
Обратно шлет, плеча лишив.

Войне всей жизнью отдается,
Мечем сражаться любит он,
Громовый голос раздается;
Врага снимает вмиг орлом.

Кругом затихло, бой стал тише,
А он сгущает битву вновь.
И молвит «Знамя выше, выше...»
Таков Казбеч—гроза врагов.

25/V—27 г.
Г. Краснодар.

АДАТ.

Что надменно хмуришь брови
Ты, суровый плут адат,
И сжигая силу крови,
Бесновато все ты рад.

Сколько лучших душ невинных
Губишь ты в своем котле,
Сколько муки и слез любимых
Безответно мрут в тебе.

Не пора-ли кончить это—
Иступленья кровный ад;
Хмуришь брови в зиму, лето
Ты жестокий плут-адат.

Эй друзья, смелей восстаньте
Против недуг—злых тиран,
Все вы как один воспряньте,
Бросьтесь в бой во вражий стан.

Ведь довольно поруганий,
Мы снесли в могильный прах;
И адата шум стенаний,
И ревучий бурный страх.

Эй, кружите эти цепи,
Дайте отдых вы душе,
Не терпите муки эти
И зажгите свет во тьме.

1927 г.

ПРИЗЫ В.

Бейте тревогу над тиной застоя,
Над мраком глухим вы ударьте в набат;
Мощной культурой застой без покоя,
Бичуйте дружнее отживший адат.

Адыге пред саклями дни свои тянут,
В шаблонном и желчном без света кругу,
И лучшие чувства в них трепетно вянут,
Жизнь душу сурово сгибает в дугу.
Проблески жизни не часты от рода...
И тщетно стариk, забываясь, седой,
„Наши законы—война, жизнь—свобода!“
Промолвит о прошлом, кивая главой.

Глухо о мире доносятся слухи;
Года угнетений сковали аул;
Мерно и нудно слоняются муллы,
Редеют кунацкие, свадебный гул.
К свету и знанию бейте тревогу,
К братанью народов ударьте в набат,
К творчеству жизни пробейте дорогу,
Крушиме смелее, крушиме адат.

1922 г.

КАМЫЛЬ.¹⁾

Это.... всюду раздаются
Эхом трели каракамыль,²⁾
Пары живо создаются,
Все сильней звучит камыль...
Воздух бодро освежает
Лица девиц, стан живой;
Солнце ярко озаряет,
Круг танцующих златой.
Чисто небо, сердцу мило...
Зеленеют там поля.
Ветерком зашевелило,
Шелестит вблизи листва.
Эй смотри, смотри пристально,
Как там пары все живей,
Держат головы свободно,
Вихрем кружатся сильней.
Вот... вот шапка золотая,
Вьет змеей свой гибкий стан,
Бровью смольною играя,
Вмиг она то здесь, то там.
Джегуако,³⁾ улыбаясь,
Криком оглашает дол,
Старики - же, забываясь,
Восхваляют женский пол.
Сотни выстрелов рядами,—
Создались и шум и тьма...
Кони прядут в такт ушами,
Вокруг грызут и удила.
Плавно двигая руками,
Как свободный в поле пух,
Четкими она шажками
Вот на пальцах чертил круг.
И далеко отдаются
Эхом трели каракамыль,
Все трещетки звонко бьются,
Все сильней звучит камыль.

1928 г.

¹⁾ Камыль зурна.

²⁾ Каракамыль—песня, народный танец.

³⁾ Джегуако—весельчак, руководитель танцев.

dunaik.

MARO,
yerv
dunaikem
kalev
Lehev
zi pse fitər,
təqo-nəqo
xeməxiķev
ziro
xure
kemsemolər.

dunaizər zerineķev
ķev ſəhaķer qətyeñag,
ger mejohxev zerifeķev
fexer vanem riresag.

resenərem nañ feſagev
rogv nefər raġetag,
ləv a hofər yezfətəgев
lyenin rvađem feyełagv.

dunaixor zereinev
neperelfme yaunay,
nezə-hużev šhe fimətev
tetərezķe gurfervay.

psevkaļor dunaikev
dezəxgagem qəfervəg
iperezər xem riġaħev
zev ſemətərem pse pəxvəg.

MARO,
yerv
dunaikem
kalev
Lehev
zi pse fitər.

MARO
yerv
dunaikem,
kalev
Lehev
zi pse fitər,
təqo-nəqo
xeməxiķev
ziro
xure
kemsemolər.

dəğur rərzel qvšher səsev
peserezə vyeməubz,
zaləməre Lepse rəyev
semərgev ziməhev gubj.

nere „vleu paķe ptyetme“
tyeməgrəzən əreko,
kode in ti hofə yetme
taməħejəv tkuštər ve.

iżķe zə qəflepq leżarom
rodəfeħev i piyig,
gerķe qvrvķe məlkv fekodev
feħħaf qəfķe fede lfər.

šħafitnərem xexx, yexu,
xure-yaġev be məxu,
mafi kesi gur məleċsu,
lər mezyedē, ġur tigur.

təqo-nəqo
xeməxiķev
ziro
xure
kemsemolər.

kovl bilosten.

zeqorəPseumre kelikiw Pseukemre.

unegozaqov:

uneyaler qyedehv,
unego zaqov mersev,
izərepseuq iķagev qyeħħ.
zonəroħħəzər nəvad
əmleķev xevbedej
iklarxer ficeperaq
qeķəmi šħelexjou
iteqvahħegħev tryerx
zexerxagħev ucer qədyej
ħonajeke qəħxa
ximxekv merodə
rodefe qenagħem
semgħażer qəkyeze
pxxerxərxħov yetequ
iteqvahħegħev zeryelasho.
dəgor yegħekodə
inħiħebber xekvade
kodkayer qəfyeħ.
ileħaqer għibgi
jener qəxemtək
kəjkkien iquxxer.
bləmżeżer l-egħek
kəmefhaier qyeneċ
jehebja ġewer qəkax
əmġatxev yehħegħ
ənvaser some jek
xemkəlħem them
il-aħħar
resenərem feneħ
ħenərem ferħaġ
rənġerper iż-żejt
yefeder qyeneċ
kulaker qətyehu

kelikiwev:

kelikiwev zexaħe
resenəger aubətə
tyeuħħataġev merseux.
trakterer qərafek
iķerəkев merseux
urseustme aħħi.
keler ageqabze

qabzev agħotəl
səyelkeke aghixha
ħəstərje rägħegħot
iqov agħotəl
polkək ħaġa iġom
färyequ iqov alej
l-ħaħlu lev merseux
kesilker räħa
l-lev iġom auxx
xexxex hov qədeledjex
dəgħi għejjar qəratə
blem yebzer xataqo
qurəbzagħem fägħaqabz
bzagħi jaġel
ilexxanem zeblaċċu
qixxu kien qətyeke
għibgavem qətyeħe
lejżeġer zeblaċċu
iħnaġem fälex
qyeure oseħu
ħuza kien aġersa
blämer zäyer yagħal
resenərem zerihov aġħi
iż-żejt aġej
iħnaġem fälex
ħixxu qəkieni
reħesħegħev aċċej qkaro
komparattem yedehu
resenəger aubətə
likpunkttem yervajex
zegu kiegħixev merseu
u qamgħer sev taħbiż zerafe
fagħażżeż kħarom zərapx
xemx ħixxu yefeder qəħnaż
zepi kulaker qərażex
xegħixu daxx ifaq
genefarev metnej
l-tem fedev mezyero
zəfarore soċiħalizm
zəmġedyelev qxaħi
ħeħla ber zətyeż
siqoħ.

blenergħe haytek.

zeceixeme ya ored.

yerede, si ored—maf.
mafer қаһәшә, меһоһхв;
Leһев тәршәгеми, ryeroқ!
қәмәфем зәдреңсөфән.
rireſi orede!

thamәske zaкев тәкур,
курәжү-дедев te tyequ,
qvagev тәзәжәрәм,
ze ceyev тәqәхекәр,
rireſi orede!

ркедәләре ڏәhem тетегә,
genetev ti lelәre daxem,
meheҗor qәxixev,—meҗate,
tәguxer qәtfyerekefә.
rireſi orede!

lelәgev tihexer венаге,
rasev tiheli beded,—
danev ti nartәfәр,
ti fәrvi yeneqoqылә.
rireſi orede!

ti rocer xəonLe-гоj,
гоjев ti fәrv-dәšer,
шәшәшев qәtfe oredә,
oreder қаһев хеšuз!
rireſi orede!

yei, қale qedahv!
uzəqomi tyeho vyeməj.
mәjер рәjәкев qyeſał,
semeger zəhul мәһәнер.
rireſi orede!

lelәger zәtәурқахерем.
heramev ti вѣне-рjерхер,
resekum itәnгoyенәš,
dәše-хеgev агевсүтән.
rireſi orede!

honero-мәһәner qebәvme.
bedede tәmәгуриhәsev,
yesengelәxer қedrelexenәš,
вѣнанexer detәzәyen.

rireſi orede!

kocev dәšepl-рjсаhер,
зәome qazriLalekә.
қарсеke ašhe тrхәләnәš,
vnoiрem yetselelәn.
rireſi orede!

„marә trvаде dekәgev,
„rejәgev theme qahәger,
„hazerez qyetselelәxaxeš,
„ti rәixer qešvmәgarv...
rireſi orede!

tañm tәdemәsev telәje.
lelәrome tәryaqoš teračе,
heřrenomer ziPaſer - ti hofә.
hofәm yereğekәrem—tә fayer.
rireſi orede!

yerede, si ored-maf!
mafer қаһәшә,—meһoһхv.
Leһев тәршәгеми, -- ryeroқ!
қәмәфем зәдреңсөфән.
rireſi orede!

c. hi.

Adəře tħaməkem i ŠAV.

vi duneye hafer mezaxeti,
zexerxere psevr vi ħoš,
ħoš ġħixareri,— genet.
għiex-xem taħbi, vi gušt.
ha jaġi nəbaġem u fedeme,—
yefend pċäuser vi rvaže.

qəzəvgezelrem,—
keleċċerv gašoxer guxek, —
uzaxxemek ġeraxer,— għablu-BA,
adəře tħaməkem i ŠAV?

zə, thu,

zə, thu,

xegek!

ar tərvas,

ar tərvas;

ħiġe-ħaġer bliegħek!

psevka ġom zyegħas,

nyere ti mefeķe!

remefe leżżeġer fim-qumme.
mequ koxxa ġejer vi hafev,
vi blere tħaməkem fim-qumme,
runerv fejżeġem vyhafev,
remefe żorġem vigejher,
kämefe dhaher vi ħablu,
jaġbi fərtanem vzistek,
retixer u cem uyeneċev,
neċalear, yeċaġev jehaġer,—
orba, adəře tħaməkem i ŠAV?

zə, thu.

zə, thu,

xegek!

ar tərvas,

ar tərvas;

ħiġe-ħaġer bliegħek!

psevka ġom zyegħas,—

nyere ti mefeķe!

vi coqe zeķadexer nekka tħix,
vi səye gorit or ġetxagħi,
pqa'sol uxhaġer rodaġev,
uneż qərum uqikemm:

vi Leqo p-səgoxeri megerdax,—
„si tħav guraperi p-ċəvsəm,
„xetx səqoħa l-ħenneri,— vi təbz,
bzənċəf rofengeri vi p-kəf,
file zyeħiakeri uməħejev,
uməħajra vzaġeri vi la-ż-ahome,
„hejjedu billaħeri, — ġħażżev,
tamxegħe p-ħenexzeri qənażżeġ,
səbberex dhahem nażżeż;
pse teror zi hafev jehaġer,
orba, adəře tħeməkem i ŠAV?

zə, thu,

zə, thu,

xegek!

ar tərvas,

ar tərvas.

ħiġe-ħaġer bliegħek!

jehaġekom zyegħas,—

nyere ti mefeķe!

mäde qaple si ŠAV!

orəż-ż-żer, mäj jətər.

qeoħejla, a orəżer si ŠAV?

xegeguħxor zəsvtraxem:

A orəżer,

A tyemener;

ħesərva kien,

„ħesəroħon“.

„zivħan me“, qəšvatər:

mezev qamələżer hušahev,

bleż ħuċċexeri xešeħev,

qamələšha bziori jekka kev,

roteż-żepsəmi svithalev,

uc Lepse šumemi svigaħev,

arroi milioneri xegħaqov.

A orəżev

roteż-żepsəm,

„qəšvfeups“,

szużexhażem,

uzergħibler qəxexvxəg,

qəxexvxəger,—

— рke-шhauz.
qəshnuqarer,
— tyeharvi.
zəhuqarer,—
— zereuz,
qəshvfenarer,—
— keleqvi...

zə, thu.

zə, thu.

хегек!

ar tərvəs,

ar tərvəs.

хүгэ-хагер blegek!
жэхекаом zyeras,
nyere ti mefeke!

адэрэ thaməkem i šao,
šaome ya liyev si կal,—
qəzegerezeki zərLah:

həpsev vi təsərezer,
rərəpor vi tyemenəzer,—
halake qəfizrefər...

fabrikev жəzrevcigem,—
vi šuzer fəhuzrehəg...

lejäkev əməLeriger,—
kinafəm fəsyezgehəg...

хеварев zeximəxəger,—
zehuqem qəsyeshotəg...

vi կalev „təruzəfərer“,—
dexərsev fezrehesəg...

vi pshaşev, satəv bələmer,—
çəfəme afezgedəg...

tərvərov, mərsevənər,—
də hepeçəm fəxezretçəvəg...

rehatev šuzerərseunəm,—
qin vəje tyesLerotər...

zə, thu.

zə, thu.

хегек!

ar nyer,

ar nyer.

ar zəjəser-hejəgaqe!
жэхекаор ti nyer,
nyere ti mefeke!

hoktyabrem deuletərem,
lejārome aderjekərem,
nyere səqyegedujo.
yedərev uzəsyedərev,
perLago qəozətərem,
nyere səfegužvare.
səməgejəv uzdeLərev,
psaunəre qəzəfərxərem,
nyere səfeličen.
xevzaķev qərfetegərev,
psə qabze qəozətərem,
nyere sriqurmen...

zə, thu.

zə, thu.

хегек!

ar nyer,

ar nyer.

ar zəjəser-hejəgaqe!
жэхекаор ti nyet,
nyere ti mefeke!

jenəger qəzəuižəgeke,
aqələm ziushovun.

rəkəhəzer zətyeułəgeke,
zeşhikəv zətLerułən.

uhagəv qəteyxogagexer,
şəməhəgəxəv qətəhəqətən.
„rirejəv“, — ti oredəhəxor,
mequxaşom şədrehułən.

həsəpəm xənure braqer,
hoktyabrem i braq rLət,—
хегек, adərə thaməkem i šav!

zə, thu.

zə, thu.

ar nyer,

ar nyer.

ar zəjəser-hejəgaqe!
жэхекаор ti nyet,
hoktyabrer ti mefeke!

cey hibrəhim.

te təzfagere resenər, ʒenər!

qat abdurrahman i oredxer.

✓ Adərə ti Lərqərov, ħamə isəxeme, rezyet „marg“ fausərev, zə iləsə xure qəzdərəkəre. nyere nesəfe A rezyetəm ARAP, tərkv, francuz bzeguxəke itxexev sətəreh. məgerem jəublagəv, adərabzəki qəxautev qaUBLAG.

✓ Adərabzəv zeratxəxerem i LAPSE, latin fierfer arə. Adərabzəkə txener zeraublerəkər ozərəjəstər, A bzemkə qərazerə zereməkər, zərekaror arə. A rezyetəm, mə iləsəm qədekərev i 32-re nomrem təzəxarlem, oreditv — qat abdurrahmanəm qəritxəgəv, qikər. A oreditum nañəvi adərabzəkə txərev itəger. A oreditur, səda zəfəseirer, zətyegusəhere?

APERE oredəm, „tham i sətxu inəv, məuxələv“ it.

Adəre oredəm — ti çəfLərqəm i thəvsəxe gurodərev, thəməkəgov, „nePLərogore“ Adərəmə yaməhələ fe dev qikər.

APERE oredev, tham fevsərem, çəfLərqəv ħamə iser, gəri din Pʃagō-korenəm zerekətəv, tham nemək gurəpəgore zeryaməher nañə qyejə. Ar, çəfəxer ya səhəkəkə pvaləv zerətəxer qəreLəron-ke dıvgənər. teri, şhafitənəre drotənəm əreke, A fede ored təusərəgə (qebertayemə ausəgər): „... sətxov səher zəyer oraş“, — əhov xetev, gəri ti thəməkəgoxəmə qətyegusəhev arə zerərəpsərəkər A oreder.

çəfəm i səhəkər, i ored.

AV, te təusərəgə oredəm, thəmi təjəgurev, ti thəməskəgexeri

ti thəusəxev zeritərem fedeqəbzəv, ti rezegenərexer qəreLəgoštər. A rezegenərexer dinəm yəbenəv, dinər meydənem qərəşəv, „səda təzərepjəgurrem yelətərev qətfərəjəre?“ — zəfəphon ujdərrixev, arə qəzərədəkəstəger.

ti thəusəxe gurodənəre xeLəger; xeLərer, — gumərPsefənər, bərsərnər, ryewoluc xeLərer ti thəvsəxe.

A ryewoluceri, bedede səməjəv, çəfəmə qaxetegər, şhafitənəgeri arotər.

gə, qat abdurrahimanəv təqəħəm i oredə, səda qəhore? zəgu rodərev, zigurə yefexənərəħxo qəjəjərev, nePLərogore ziməħeləxem i thəusəx qatəm i ored.

ti Lərqərov ħamə isəxemə ya səħaķe, qatəm i oredə qəzeriġeLəgorem fedev gujorondəmə, ħamə isəmə anah thəməkə adəre Lərq dunayem tyeter, gəri ugu uagunev sət.

mə oredev, „zev“ zəfəsəusərev, mə txəLəm iter, zəpezzozəre A qat abdurrahmanəm qətxərə ored gurodəgor arə, — phe drame pšha səfəl, — ahvər zəmə.

qat abdurrahman PAROŞə, dunayem adərev tyeter rəgozere neşu xurexem, francuz kapitaler aqəzun alekənər. amalev səher te ti ryewoluce qəreLərvər, qətigəjər. şhafitənəre umərotəv ugu zihetəstər.

haħe xeməlev şhafitənəger vgo-təstər.

ħəLək haħe viməheme, utħamək. thəməkem i haħe, — məzor arə.

z e v!

o, qat abdurrahman-orə žashore!

vi thavşəxe si gonesev syeuse;
urəsərjəm Adərərjer i rusev,
thaməkəgov qətağager beded,
seleləfe skəməgrupheneri si neyt:
ti xeregur həpe-sape rərafı,
unəgoxer ləm fedev rəpçəhi,
həme adəhəv ti qəfəxer rəfəli'
rəçəhi—iteqov, dunaiħxom tətyet.
Pədəhə — Pəməme ya hejəge
tyegərərze,
A hejəger məxułəxev meuzə,
uzərnayev zepe-hapđer tejekə,
ſek xeməlev xəvarəzəv beyan:
tiyənem fede xereguzer
ti dən.

Av thomi tərən faya, si կալ?
tərən thoze tyezeſər, si laru!
„ſərutəger içołərer“, — ahvər...
A jə rəyke ti mərvəge, səd xekən?

thaməkəm ya amaler ya blərq;
blərqə pəter, təmatəkəmə
ya rvad;
məzo pəner, thaməkəmə
ya haħħ,
ħen məuxəler,— thaməskəmə
ya gubj.
„ye-o-yer“, — sədəm ſəj, si կա՞?!
A thausəxer ſərezəi hurek.
ħəble gubjər zələməgəm fəraz,
zerezeķi məzo ħxvanter ubət.
Pətev ucvı blərq-Leħer zekej,
„ħazər-talev“, — zələməgəm
qəfeķi,
qəzeħaķi „dəm“ — əhov xəraz,
A j neujəm ķeleçərur yegag.
mə qeshvər, adərəmķe,—
ti „marg“.
cey hibrəhim.

meqvonərv.

Pkedələpə zvəgoxer zərvəserem,
Jemegəxer zeħvalħe, auhu;
vatexer kanev tyuho:

cəq,
cəq,
cəq,

qvagħem qəxehuķə.

Jemegəxer tameme yadgervi,
Lapçev uc šħašom tərero;
gašov ti Leqo pəçəħexer,—
tələnəšo —

— osepsəm
yethħaķə.

ryenev šofəm qılıħuķəre:

zən,
zən,
zən,
zən,—

Jemegəm i odegən.
vašov zi kape feħxvanterem,
zvəgoxeme ya nefer qyerułəmə,
oredər təgħum ſəzyerov,
ti unem təqqyeoħej.

Pkedələpə zvəgoxer zərvə-
serem,

hemegəxer zeħvalħe, auhu,
vatexer kanev tyeuho:

cəq,
cəq,
cəq,—

qvagħem qəxehuķə.

holeksa kiri.

hukrayne bzegħum qətrixi adərħav-
zeke zezzeķəger hi. cey.

kezbyekə i PSAlexer.

Leħegubev sətənķ se, av səro-
sagħer;
maħori, səgum jəsegevəLə.
qeseħe, zemanner qesäger,
qezəsəkə səqeqəLəst.
mə dəṛe-deguin šəjətxəonəš,
si d'aye-nerxi zətyezrezəst.
meħoħxor sroċəLəš,
ošo-nejgħem ar ķesteqost.

mez-daxi, rexuni, psəxohvi
meħo-riħaxoķe səvšebejt.
xeregu-ħaġov rlexuxere,
zešħe-zafem se ķezgħekəst.
osəzeri zətyezrezənəš,
reħżeġeme yeməner aħezreħha st.
i қahħem zi zeresəmħavar
guż- meħoħxov qesqu teħejt.
holyekse kiri.

zezəħekəger—cey hibraxim, 19 iyulya 1929 iLes.

kejx.

kejx...
qode-ķewem seryeroķə.
uneme nefene-tervi qvrepse,
yeragev se qəsenesəre,
oredev šofem qihuķare.

tedəki-tənker jebayə,
rogħu-narċemi hemċayər je-
xero,
nəvgori. Aʃ xesəš,—meħa kie,
remafem i sagħejji qəxyejħ;
ošvaħxom i zvagħoxer jetxəx,
rogħi hemċayem rxarekə...
se sero, se sero, səħoķə.

Leħev səpsənķ se,
səgumi onteriġer yeħel,

lə fäberi se qəspergoķəš,
šofem i hejvi syerevnaze,
av sero se, sero,
qvägeri ķələv qəzeseneķə.
lelġexer runendev mevanLex.
səguķe speblaqev siLapexev
šofem i meq-e-ħaġoxer,
ķələm qəsfeķəx, qəsfarōv,
dəguri qəzdegużżehe.

qədqər per qenefev qəvbleme,
qvagħem qəfeserazeš,
siquġev, səguħov, səkefev,
səpsemi oreder jəzyerov,
səgumi bereketer jərutev,
ti ja v səqadha lə.

zezəħekəger—cey hibraxim. 19 iyulya
1929 iLesem. kresnedar.

holyekse kiri.

xəoyevzəum iored.

xəm əşhəhədguçə ɬəvğem ošvapſexer zexyeſe. ošvapſexemre, xəmre azfagu xəoyevzəur p̄kəke, ȳuçem fedev pařev, ſəzeryeſe, ze ətameke xəsəgəm nesev, ze ſebzaſev ošvapſexem zaLirəhəsev mekuo;—auſtev bzəum Leħev maqev ərehurem iguħvarvi ošvapſexem zexaxə.

mə կəiməqer—xəoye pařlev, oye feLemaq. gubzəm iqarəure, stənərem iməjotxvabzere, iрəime zeratyeroſtəmki ſek zeriməher ošvapſexeme կəiməqem ſəſev zexaxə. կaykexeri xənaye qəzəſəxunəm meqəix,—av axeme yaķəiməqe ſte fej kuov, կezezəxe ze xəkəhor qabəbaħiev, aLeķəme xədem əfħanəxev, ai yaguzezorgv ſaġebələnev pařlex.

řařarexeri məſafedev meqəix,—av axemi ſəhenəre zaom it-ħago izexhejəkən Ləhesəxerep; īħeble omaqemi yegastex. piňwin zəfahore dyelemi—ķezezəze, əşħe ſyereziyeš, qušħe tħvaqem za-ſyegewəl.

xəoyevzəum ſexv məſtev ziAxeter; xəoyevzəur pařev, blanem fedev, ſħefitev,—xəsəgətħxuve fələxem aķəhičə zəryegħaħe.

ošvapſexeme anaře zexehařev, naħ Lanxkev xəm qətyeſe ze-ķələrov, xəsəgəxeme ored qaħov, qašoxeze Lařev īħeblem regoqəx.

ħeblel megnago. xəsəgəxem ya tħxive gubzərexer xigeſet-kev, ɬəvğem yeneqoqu.

məjəke ɬəvğem xəsəgəoterəm arħe p̄ete arisħači, ziməjjeļev qəzəkərəvi psər, xəħušo məzoxem atrizi, xəsəgəħħoxev naħmes—naħaqutexer ūpesapev məzooqatxem zebṛraxyegħeż.

p̄kəke ȳuçem fedev, xəoyevzəum կəir dirusev qyebəvetħiħe, ſebzaſev ošvapſer xyeutə, xəsəgətħxuber ətemašħieke tryeutə.

hiblicəm fedev zeryeſe,—pařev, xənayem iħiblic ȳuç, əki me-ħexə, əki taġe... ar zədeħħaſəxərer ošvapſexer, ar zəferərer igu-ħaġoš. īħeblev qiegħibzərem,—hiblicev guLətejexəm vejjaġe uconə-rez eriher zəzexixərer. ošvapſexeme təger zeramġebələstər, aſ əħoš xure,—ħav, zikj, aġebələſter! ɬəvğer meřərzə... īħeblel me-għnago...

mejotxovze īxvantev ošorje oterexer xəku tvaqem selədəx.
rəkəkəm iżebzażexer xəm yeubətəš, psə roqəm fuqerosełəx. me-
ħvablem fed phonexev a rəkəkexeme apelədətəxere xəm xetərgo-
xeš, xerodełəx.

✓ xənay! qyełejt ȝexex xənayex! xəoуевзəur pařev rəkəker ze-
riħaħev, xədibzəre, gorřərem əkəħuķe jəzeryeħe; a kuov—qəirer
yekonəgħem iżżeġħembar:

— marx xənayev qexużtər Leħev qyereq!

zitxerer iLesər, 1901.

BGAHCOM iored.

quşheme anaň Lařeme psəbler adeçelaiš, ziuşerahi quşhe teke çənem dervalhiš, xəm əlenəqo pLeſtər, ošogum Lařev itev tərer qelədev, quşheme yafemebətəmekə vašo kere həxvəntəm tə qəfaſev, xəsədəxeri quşhe Lepse məzom qyeutekəv sətər...

əki quşhe tvaķem qədekev, psəin məzoxer qədəhəze, ȳunķem xetev, zəzebərižev xəm xeLedeļə.

psətçibefətə zaķev, aʃ qərezev, rodejov, quşher zəribzev, gubzəgəv, bəuze xəm xeLedeļə.

oħedeməħev, quşhe tvaķev psəblem zəfiuşeraħərem deł, ošogum qizi, vgeħħo uħaġer, iqamtbəzəixer lə zaķev qətyef...

psəbler sti, zeķem psənķev huqeł šħaķe, bzəum tħaqiq zətuſ naħi zeriməgeħejeləster ȳexev gułyet...

naħi peblagħev bzəu uħaġem qyecosxuł, ənešħie šərqem kihvatev yevṛd:

— oħla sev?

— arə, seħe! - āħvag bgaħcom, xejetekəv tə qəfi; — se xunew səjħħaġ... naśerħejnagarri se seħe!.. blanem fedevi se səzəvəġ... vašori se qesleġur!.. o aʃ fedev blaġev ar plerunep!.. yeo-oy, o, utħeməkewa!

— Ara əki, vašor səda! — dəpre nek... məʃ fedev sədestev aʃ səjħeqelena? marə məʃ serəķe səd qəfeta? fave, əki qane!

garejtev psəblem ħurayet bzəum rihviš, əguķi ȳodyelev deħħajexxelər.

əki mərejtev yegurħħesaq: „ubəvəmi, uqalemi, kew feċuſtər renefar psteuri dəm xerodejəst, zeu jev SAPE tħixiżejt“...

av zeķem bgaħcor qeħati, terv zəqəxihetəki, quşhetvaķer qyerpħaħ. məzo həxvəntəm ədżeġek qasr qədəd, quşhetokəze ȳunķer gorġi; bgroteram iżżejjeħie.

rvadəv qəfenejżer zeu jev zerihħeli, għażżeqkuov b/għixor mekəi:

— ai yay, zegużeñ vašom səderoyejtənev zəlekkəgħem!.. pəyer... səbġe uħaġem qyesfəzżəlēni... se slēv qəskedarem yezżer-ħaleni!.. ye, zeonəm itxarġu!..

мәрестев итане рәсәвлем әгүн қінағ: „тhem әңен, мәр мөстев зереке жетәкәремкі, әгүн қәзерье оремкі вашом үтесөнкө тәгерон ғайев соһә!.. әхви, һуңыет вәзүм зәғірази: „qušhe һоқе runem yecosxuлеir zyезәхәва, сәд фәржен гәри ртаимеме вакетәләпкі мәхү, аузәхүкә абы ғәләуре вашом терүре ухетәләп“. Арев рәсәвлем иғүжәхе вгажкоин зәзехүе хәм, аж Ләрәтев, мақев қекәйш әлевзанексе мәзә қәнәм жәксүштексеze qušhe нерәпә runem yervaли, әтамексе yeuвәргү, Lehev әвгеке әр qyeʃ, әнексе qәреләдев нерәпәм зәрызәх. yeo-oyguʃ... мәзом fedev, qušfiem жәсалеze, рәсәнкев yefexi, әтамексеzi зерептәгуʃ, iqambziyxeri qәдүен...

qušhe рәсев қадәр рәтәм xafi, iuhagexeri, iLәxeri әтһақев, тхувеке қәғарі xәм iLenәqoke fiһәр.

хәм і рәсәqатәхери неһәхәуев мәвәүх, рәс нерәпә мәзокем зәдәрәзәлә... ау вәзүм iһаде xәнеLeхом xerLeғotәнер...

* * *

мәзотоқе, қәнәм delev рәсәблер ажәүjәм bere вәзүм irodәләкі, vašor арев үу әлерунәрәр қәзәхекәрәми yegurhәsаг.

әкі қәлөв ошогов, сәдәгоки uzyerLәкә, ner қезәратжев, на-сәрәдигүм dePLiyаг.

— сәда үо, мә вгажко Լагем, мәвәшов runi, nezi zimәhev, дәи, шhapi zimәhem тхагов riЛагостәгер? сәда мә вгәхко Լагем fedexer тәгу қагевәрәсәрев, тәгу rehатәнәре imәhejев зәқа-жәрәр? сәда uxeme аж nerәLerу qәʃafexurer? ао seшheкі, vašom sәdeбәвәуеме bere sәqемәтев, zeujev зezәгеjәнәва, zeujev nerәLerу qәsfeхинәва! auſtev tһәn!

zerihvагем tyetev тәгесеқаг. heLәnem fed phonev, журавев ziuserahи, тәрем шoLәr врузев реләdev, әтм зәдізіуаг...

qeLenev қесүгер вәвән әLeкәjteP!.. ar blem жегурhә-рев жүрести зәдізішhаkе, әмәүкев мәзом qатyefet, qәzyefexем үосхенев dehajx... „ara әкі ошо дебәвейенәм тхагов xeLәr!?

qәzeryefexәләхере ажотхагу!.. вәзүү женхем, олаһе! дәгур амәһев, аж жәзежев, ошогум Lařev deroyenхев рәLәх, а огу-пекәм жhаkем жhеlexих. аж nefәnev жhер ве жhаkеми. неқә, гомәле iвготенер, рәрpsaum qәкенеи iвготенер. сәда uzferege-нев, аж xeLәr?

сәда zәgoremi uzәкүеjyfster? ar zәkajere агуjәhеxемкә жhаkем zerefemәqolayexev, duneye hofәmкә zeremәpsevalexer ақәвә dагевәlhan ahoš ara? вәзүү жhенәх!.. ау gә se ахеме ya psaLexeme saғerçetәner sererev zeujev sejel se vašor sLeruge...

Ajī sədevəveyaг. vašori se đere, uqəzeryefexələстeri qesһаг, av
zyezgeukəger, nañ Lehev, nañ Pətev, sicah zətyeLəleв xurenañ!
dəgur үuzəlerun zəmLeкəstxer, gerçagęke ſerehex... av šərqed
se sejə. əki axeme qahore, se səhöhə xunər. dəgum səqirəhər
dəguməkι se səjəhen".

Austev əhvi, məzom zəjəreğəkəv, xurayev ziutvakı tyegoLhag.
nefəne Lehev xer qelədəstər, xəsədəxeri qyebenətəgex.

A xəsədəme aslan bəumlaqev qapəhiukərem vgeñxovzəu PA-
rem iored qauxenefekvstər, məzo psəgutelqəñxoxer xəsədev qya-
oxerem aqeñezəstəgex, oşoguri oredəm i ſənəgo əgejənev;
„zeməbleləre blanexem ſətxor ya ored! zeməblelənəre blenəger-
garə ſəhenərem i kuç! ye, vgeñxo blan! pəime vyazaoze, Ler o
qərķed... av zeñiam vaxtə qesənəš+vi Ləgotro sətərxer, me-
ñvakəm fedev, duneye ſəhenəre үünkəm qəzeqenənəxəş, qüñxo
blanexer, bov aʃ zeməblelənəv zekirənen, ſhefitənəgəremre, nefənem-
re paye zeməblelənəx!

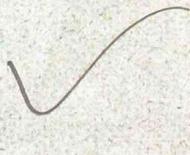
Səda, o uñagemi! qarəuñuxev, rvađe zi_hexev, blanexev qe-
nəgəxəme sədərgök i psaum fedev apev vitev, o ſəse qəptraxev, ore-
dev qahoremkə ſhefitənəre nefənaqəm fapşexev, pəgev viqyagev
yegəjəm, o uñətən! „zeməbleləre blanexem ſətxor ya ored“!..

cey hibrāhim.

QOKAS

Рqərgvi 5-ov zexel dram

hatiqvayexemre hapsərexemre urəsəyem əhətenəxem veke əreν
axəxvəhəre hof.

zətxərər: cey hibrāhim

dramem xetxer:

1. **deoyerſ**—ħatiqvayeme ya pſ, iLes 45-re ənəbṭ.
2. **goſevnay**—pſəm i šuz, daxe, iLes 30-35-re ənəbṭ.
3. **koz**—gvaſem i unehut pſeſez, heye, tyeplendē.
4. **sas**—unehut pſaš, nəbṭəke.
5. **bzəv**—gvaſem i runegu šuz, zə, əgəri Leħev od.
6. **tyexarv** } — pſəm i orqšaox, nəbṭəkex, qabzex.
7. **učarv** }
8. **qočas**—ħapsəre ħarv, ħatx ya unago ſəf, iLes 30-35-re ənəbṭ.
9. **təruž**—ħapsəre ħerołəz, qočase i ruseme aʃəf.
10. **ħatu**—ħapsəre ħeročal, qočase i ruseme aʃəf.

deoyerſ i 38 orqxer.

qočase i ħero kup.

gvaſem i unehut pſašexer.

adəřełəzixer.

adəřeſuzixer.

adəřepſašexer.

qOKAS.

APERE QEJERV.

guasem i une Leneqv. myederəm tyes; guasem peməkəlev, myeder LAPem, pchenteru-zəyem tyesev, koz Jəs. nevře tu-rətuov, Jərəjev pʃəl-pšašíxer derqəme, hecerxeme atyesev, aqərəsex, idare, vare-hejəgexer aqəx.

APERE QİHARV.

GUASEMRE PŠAŠEXEMRE.

gvaſer—xeta a zəfaphore? A pſer pekeñhxov, šont zerərxəkəgem fedev, hə qarem tyesev, psagrem trimrefaxəv, həm qəratxəxələger Ara? (meſxə).

koz—hav, si nefən, arep se zəfashore. se zəfashoreri, zətyesəgeri həqare ſhey, bov կele nəvətək ar, bov կeledaxe, gəri həm qyetxəxəgoye hezerə xunki qenester, vanem tradarem fedev həm tyesev ixabz a կalem, si nefən. sədev կeledaxa ade, sədev qabza, si nefən!

gvaſer—hə u lğurəmi ſjerep, bov ujetxu? vi zəſhie aħəqə xurəmi, xeta o nasəpəndər zəſester, xetə hə u vi lerun o heyer?

koz—sədev, sədev si nefən! xeta se o səvipsəlgozere zegore hə u slerunev izin qəsezətəger. (xəjetəkə) o vi hə xeməlev...

gvaſer—hə u lerunəgeñxo zererviher vi xəjetəkə qəsyugəjə, koz, urərazemə ti melaxcə vyestən. əneLenəqo nešov gəri Laſe ſhey, bevkaleqabz a ti melaxor. (meſxə) vrəraza?

koz—uqəsfeməgubzəv, si nefən, zə Lehugore pʃəsiheş qeserahu.

gvaſer—ə, ə, ə, vrraz aʃərum... (meſxə) sərfeguhə... (meſxə) šo šuitho naħ zefešuaħe nəvətəgv zeremərotəreke si the ſəj. šərpəqə BA, pšašexer?

pšašexer—(zekekevhox, meſxərəqəx) A thum naħ zefešuaħe u Ləxigek, bgo tħaxnev qədekəner. melaxom yet, nefən, teri gegum təqəʃəson... (meſxə).

koz—si Lehu qeserahu, si goſe-dəš.

gvaſer—(ʃərpəqəgozere) qah...

✓ **koz**—зэ сәхүрөв, сә насәрәнд се, si nefən, Լәderonәremi səzə-
кемәхорсәттери bedede maһe, av səzereolehure, si goſe-
нагу, uqəzdeməhəjx, məsqare səməh.

✓ **gväſer**—arə neheva uzkeleisure?

✓ **koz**—arə, si guaſ, arə nehep.

✓ **gväſer**—meke dede-gus uqəzkeleisure, (meſxə) xun-BA, xun, səbde-
hejxətəneP, uguxezrekekəremə. zəməregus aſ PAYE.

✓ **koz**—the vyegerpsev, si nefən... (i gene hekare yevəv).

✓ **gväſer**—sendaqem sətyesev aſ i Leřagem səqyePLəxev, həvme ya
geguke səqyePLev zəjetəm, səda ahov zexerxəger, səda qəf-
me ahostəger, zegore zexerxəga?

✓ **koz**—a si nefəne-dəš, ھu neperemək xetə səd qəvihołen o. melehi-
kəm fedev ošuaħħom qyePLəxəš qətxapLe ti goſe nago ahov
zexesxəge.

✓ **gväſer**—aſ nepereməkəvi səda ahostəger?

✓ **koz**—te ti quaſe naħ daxe goſe neməkgora dunayem tyeter,
ahov zexesxəge.

✓ **gväſer**—(zəshifəgusuķələv) xeta a rekeħxov həqereħxom qyeurore-
yexəgəger?

✓ **koz**—a rekeħxor ubəx-Pʃə qərumə aʃjev, Pʃə-qarbeč zefahorer arə.

✓ **gväſer**—ade ar həm tyesəra tyeməsəra phonev, qyezəzəxə қaler xet?

✓ **koz**—(xejetəkə) ar qoħas arə. hapsəre ħarōv, ħarōme ya īøyev, ger-
sef ziməhev, jənener zəməħere qoħasev, hapsəre šħefitəme
qalħeġe qoħese-ċərov, vai-vaiyer arə, si nefən.

✓ **gväſer**—PʃA?

✓ **koz**—ħau. hapsəremi Pʃə zəyaməher ori oħeba, si psem fed, av
qoħase Pʃə bedede Pʃəixer yeneqoqunki məgħubrenet, kan.
Pʃev yeħixagħoxeri jħex.

✓ **gväſer**—səd ohui? hapsəre gešo-ċəru-gorem Pʃəixer yeorenegoquš
ara? Ara, pšeż-tauk?

✓ **koz**—se, o uqəzereseuṛdərem i blek qeshoħlere nehep, si guaſ.

✓ **gväſer**—uże zetyelħi, sleruze! (tyexaro qyeħa).

yathonere qħiġari.

✓ **tyexaro**—vi pħaż-ħa ھu, guaſe.

✓ **gväſer**—(ħeru tegħi-fedev) tham əneħu qəpſef, si orq, qyeblaġ. tede
uqeketli sədi qebbarəħov ti Pʃə qəuiġiehi, si Leblan? əperaġ-
ħev deoyejser psavme qəsaħu.

✓ **tyexaro**—šeħev gušħe zə-thu oħostəš, pħašexer iwgħekkəgeyeme,
nefən.

✓ **gväſer**—(pħašeme aryeho) mə orqəm zegore šeħev qəsiħostəš, mov ze
šuiķ. (pħašexer yeħa).

yeʃenere qıñagu.

gvaʃere tyexarore.

gvaʃer—(zi̤bətelev) qaho.

tyexaro—(zihejelev) qin seorexu, nefən.

gvaʃer—səd ohui? s̤egaxeguʃer, si կele t̤hamək. gu Ləstəger, si orqə šav, səda qin zereozrexure?

tyexaro—zevjəmke, zevjəmke, si goʃe-nagu! vi meqe daxek; unithov səqezəreləgev, bededeme saʃəzregurev, sLə qezgebərəsərərexemke, si nefən. ui melehič maqere, ui ošo-kepe de-xenərere si aqəl zere shaxərer qeoħe, ori, si guaʃ. səzevre-rokər, keʃre sədəyelrep, maferi iləsə skexu o sppekeʃe səzəcurem.

gvaʃer—(zi̤bətelev) A, si կele t̤hamək, səd-guʃe qərjəh?

tyexaro—qaho, qaho, si guaʃe-nef, ui neperunərem səzexidarev, aʃ sriñələgev səodehu. qegusəh guaʃe, səuişəl se.

gvaʃer—(qegubjərev) ye, կele-ʃñapag, ade Ara tizaqo təqəzəfenen feyər? zeroķərə gusəhexer qəsfərħənev, Ara p̤şašeर zəfi-vgekəger. zəheməde viL p̤ʃəm səzerišuzer p̤jəgurħełəga, si orqə-gašu? məde qaho qebarev si lə qəuiğeħəgexer.

tyexaro—zyerov təzdijərem viregujonev, yeħri i jətħu xegħaxo fiħenev bələmев tyedrotager ve. ħəbz oterħix o p̤ʃəm i məlkv qəxixexnarev, vadejha səqihorħələg. zə themafeke qəzəresə-təster oshonev, gəri i hepl stəri yepsekkənev, dariye pho-šavem zəxyuevġegotenev a lə p̤ʃer-besqere-ħe-qorsəm. selami qəfə-sireħələg, gəri il-les min šutxelv zedezureħenevi tħam ye Leħur. o, guaʃe! sədev ade p̤ʃer sfeməletura se, sədev səgvi-qəfiżeqəra? sədev ħudedi vsletura, si nefəne-dəš?

gvaʃer—(zihejelev) tyexarv,... zəməħejelħorek syeneguyev, ze qev-jeħi, phorem yegurħəs!

tyexaro—(viktətərev) se... se... guaʃe... zi...

gvaʃer—(meʃxə) olervva, vzereħedero, vzereblaner? eġi dede silə pħalenev phostareqozere, vikerezev qevublaġ, səda qexixer? eġi mərev uxureme p̤ʃəm i orqev zevjəme anaħevel caħi zəfiħ-rem eġu il-ler yeshuateme, səd vzżeġurre, si tyexarv? səd p̤ʃəm əħone o pħobħare, qəsaħui syeredehv!

tyexaro—arev uməho guaʃe, se shore, p̤ʃəm naħi əħośe xunki, genener... yeshon iqun zeresiher ori oħe.

gvaʃer—(gumekev) səd, səda p̤ʃəm yephonev ugu qekəger?

qoķas—A pħażiex dejja koħe huzum i l-qaġid, nevṛitħui ħuLerunərem tiratxev, ošo-kaġiem ošopħej səzyeroreme tal-ħarr-lev, tħereme ya huše-maqe tyedehov, təzerejħsərger uga-ħem səgu is-eż-żeġni sħekknej, av ui lə əħeme, Leħev igorenke segure.

gvaſer—vzerezeroқəgarer əg seLeru. A p̄kəher seri qesehełə, av təzerezebevrem hofer bleməkəgaxer şərpə. si լev o zəfər-horem, caħev qəsfihərem i gubj qəptriħen, ye viukən ye tərkume varişen-naħi aʃ neperemək zi qəbdexunep.

tyexaro—ħatxə ya qoħasev, qoħeseqżayem i ħarome sazəxehiatal-ke, ui ļə se si rotələneper, gəri zexixən fayexeri dexepsev nezəresəni zrotən, guaſe.

gvaſer—A si zeroķər, səda or-orev aʃ fediz qin zətyerħħa ləra? retel, vyeməgurħəs aʃ, təzegħejut, tyexarv... seri zi sħererp ori zi pħererp, tiħbi zi thorep. xunwa?

tyexaro—(qyezerev) guaſe... se...

gvaſer—A jərum təzegħu lər... təgużżeheze, ħapsəremem ya guru qep-ħəgar. teda a bzege kuper mə vaħtem zəjəħħarore?

tyexaro—deoyejem i dəgov, axəne i tħiekgħ-mezev, i šeorguxem adəzżejħherorem, seħħarox; mezṛkeni qagħaner.

gvaſer—Arev blarevi, (teru tryegħa) zegorem pliegħira a qoħas zefahore, sədev jət,-ċerħua, ļebħana, ļə-qabza?

tyexaro—(šurov) ur zəkveddere! neroq Leqohontaqexer ketev, ħapsəre pətəre ġərv; ļebħanem əgħeri, av, zereħarom qəxeqək ġurx, şərpə phostome, serao-ded, məlkuk fejħegħer. ħero qodəyer fejħegħ xuna, pħej, oħra, qoħase.

gvaſer—Arə neħeba əgħiġi se zeresħo ġremk, ġerħov, ļəqabzev arəge, bededere i gurv qəsfashər, jətəti, zegorem fezrederag... ro, orqza!, kejx xure; vi kejx ħu.

tyexaro—kejx yereħat qəoru, si goże-narv. (ikət-tənk zyereħażże).

gvaſer—tyexarv!

tyexaro—(zəqżer yerezeżek) səd, si guaſe Lap?

gvaſer—ara uzeriķəlre?

tyexaro—(qyeżżejt) ade, səda sħen fayer, si nefəne-zaqu?

gvaſer—zegorem shekme vuabevov vixebzare, si šeo-ċəru.

tyexaro—(zimħejju ħeġi) go... je... unay...

gvaſer—iqun, iqun... ro, uməšħaxev, sase qəsfegħar.

tyexaro—əg dedem qəfezgeron. (yeħel).

ya plenere qħiħar.

gvaſem izaqu.

gvaſer—(məsqare əħev) dyelez-ċəru... zej-tyegħev PAPKE zegorem səzeregegħixer, ħošdeder xureš, ķele-ċəru fedev əħše regużże-hel. (teru fuqha) Av ħu leġun nəgħejen qəsfrihem feyde qəsfex-ķənki qeneħteper. qəfi sfiukənev hażżeġ, šħarxi qəzfeħxun ki qeneħteper, əżeże əthu pħażżeġ, hurek-ħeġġek amali drotən. (sase qyeħi).

ya tfenere qifargu.

gvaſemre sapſere.

sas—uqəsegara guaſe?

gvaſer—si poxer ſfejətī, sLaqoxeri qetfiakəx.

sas—əg-dedem poxer qeshətən. (yekətə).

ya xenere qifargu.

gvaſem izaqu.

gvaſer—(terure mefiaro b̄varoš, myederəm tyetəfiālə, əhexer əgu ryevbətələš) qo-
kas!.. o, qokas!..

(hupxu).

ya əhonere qežəgv.

mez-cun. bzəv šuye maqexer qəxehiçə. կeyəm fihiaku-maqi, ńxonkeo
maqexeri qehux, qələruatexerem qesi nañiçov zexerxəxey, ńero ruo-ma-
qexeri qehux. təruzre fiatəvre qyehax. fiatu ətame mez-pken vəkəre tyeL.

APere qifargu.

təruzre fiatəvre.

təruz—(zyepLahə) p̄fərem mə dəper qyerunke, segure. mov retəL
p̄kener. (fiatəv p̄kener yerebəLə).

təruz—(p̄kener yeplahə) p̄kener nəvələk... ńarori nəvələkəke zi qəfeteP.
p̄kenəm əLəqoxer psənke šhay, ńarom ənexeri onterup, gəri
ʃerəox, us fedizer vişerəvərər səgu p̄kəhik i qekənyeP. o vinə-
vəlegov, firepsme, bleməoxov, ser nem rizəv bedede ńaro bgo-
təneP. şerqer phostme, təruase ərake əneme anesev zərəov-
təm, ojə-deməjəke qəoxułag səbəhəge nañ, vi ʃerəvare
fəshənev səgu qekəgeP. av nyere zeresLerigəmke səxənvə-
rev qədəkə. bere voreP šhay, derov ovo... qəzeresjətəremki,
nyere ze neher vzerbaivarər.

fiatu—(uğatev) səonəm iñago bededere sifenev xureP.

təruz—iñago uzeriməfereri qesejə, si šao, aʃ fedizevi uzəʃəmət-
xuł, av ńero deru uchuſt. ńarokə zətravbətərər, həoləyev
ziuañev mezəm xevcoreP onəmi detxətəxərər. bere uməonev,
ʃerəov voner, mezəm iñaqop, zaom uxetmi avjərqere hofme

✓ ✓ ✓ **აქეპ.** არ სი კალ. (გერი ცეპლანი) სადევ რიბერა, მე დერე
ნაჩენი დროთა, თმერთენა? ყერუნევ დერე დროთე მადე
უადგენი თი რუსერ ვასელურაგეხეშ, თერზებოვ ვატლანი
ფაიე, (ცეპლანი) მე დერე ნაჩენ თმერთენ სიენეგუე, მე-
ჯახი მეხუ, თერ თერშერ. სადევ რიბერე, თაშუენა?

✓ **ჩათუ** — არე ახომ დერე-გორე სადერიენეშ საშუენ, ჯუნა?

✓ **თერუზ** — ვაგებიანგუ ზე... (კედებურა) იეეე... ვჟეთაყიხოგორე რაფელაგე-

კე უსერეგურე. კალენ ჩუკერეხ. ზე დახვი, ახომ ამადე იერავენ
კებუ. ტირუსერ აგ ჯეხევ ვამერილენკი ვენესტერ, ტიამერა ასხემე,

✓ **ქებუ** — (მეტესი ი ცვალებული უარესებელი) სადა უკაჯასტერ, თეს. თეს სეხო, უმან-

კე! ნებრითი თიზაკუ, ვამი თეგილერუნერ, თეგალერუმი გუბრენე

კე! ვაგებარენერ, ჩარი თესემე, თევედ; ვედევი თერშერ. თეს

სეხო! ალმეგხერი თათი, თხან ტერუგორი ვენაზერე, ტირუსერ გაბე

ერაჲენ ვესელესტახ.

✓ **ჩათუ** — აგ დედემ ვენაზერენ... (ინკი კერე რუსერ იევრია, ვერებელე, მანი
იებე. რეპე ცაცხერ იებეს, ლერერ თავერხერ აპესე).

✓ **თერუზ** — (ი ცვალებული უაური) არ, სი შავ, თი რუსერ მელეკაჲენ ვესელ-

ხემე, ასხან გორე მენაზე ვახუკე, ვიკასე აგუ ხეკესტ. იხა

კეჭევ ირუსებული სეკაგე უახე ვახუკე, ვერიმედერე? იე, კელე

ფერთან არ; ი ნებლე უემერლ; ი ნებლე ვუემერლახ. ილეს სეკ ნაჩ

ვამინებლევ ილესიშე ვაგებერე ტერუზემ ფედე ჩუნ, გერი ასლანემ

ფედე ლებლან, მაშემი ფედე როდენხუ. ვე რესე-გორი იხუა, ვე

რესე-გორი პაროშ, ვიკასე ვენევიკუნევ ვე კეფეგორი დუაიემ

ვეტეკენერ. იხო რაიე სად რე იხ. ჩარომ სევერენეშ, დუ-

აიაემ ტეტემე ანაჩ სერევ; ზაომ ვაფეროლკე, ვეგაზე იმახევ

ლეხუზ; ვანეკე უფაიემე ადერემ ას ნაჩ ვენერ ვაგე ისეხერეშ

ხეხი რებელ; რე ვეფენენკე... იეე, ას ტერმერეგუსეხ; ას

ფედე ვერესომეხახერ ხერეგუმ ვედეხე, (ვეგურესე) ...ას ფედე კალე

ვე ჩარისერე შუგორემ გერემ ნეს ვალენერ, ავ ვერ მელეკოლე-

ჩერ ტერუ დეიხო; არე სემეტერე ვეხისენასტრემ რუნე ინერახერ.

✓ **ჩათუ** — სადა რესებული ვიკასე ალერუ ვახუმეჯურე? რესე ვიკასე

ი უაგე არიმერე კედორე, ი გურუ ვეხახენ ალერერ. ვენერე

ანახევ ჩატივაიემე უა დეიერს არ ვალერ მეხურე... ვლე-

კერე ტემაფემ სიათე სიხოფათარე, დეიერს დელე სასეხაგ.

✓ **რესე** — ვესფერე, ი შეორ სერილომ რაიე, ვებედერი ვეზ-

დეგუსეხ, გერი სერეგე ტერუხერი ვესტიერ. ას ნევე

ვიკასე სერედეჩორორ ვეზედეხემ, ვაუე ვეხო კერე

ჯურე: ლენ-დედე ვეზეჯარლი; ვენარე ძეკი მაზომ ფედე უჩ-

ხონტი, ვამადე სემეხელენ ვეხო კერე ჯურე; „ა შუ ვიკასე

დერ, ვერახორემ ფედე, ლებლანა? ვენი ვეზესევრდემ, სე გუ-

ცაფეგორ სემეხევ, ვიკასე ფედეგორ დეშაშომ ვეტეჯა-

რე, ვეშუარ. არ ვეზეხეჯემ, არ ვერებულებერ ვერენ რეკენერ.

✓ „ye, pſeL bzegerəlf, ade ūarəlfəm uqəsfəʃetxva, təoler
✓ vaſom deoſa. ūam rusare dephəreš, uqədryedəkə! A ūapsəre
✓ rogorəroxer qəſpekaſerəp nañ, moŋjətev ſhənəh, moŋ ſətev
✓ ſhonten, ſçəcənſtəx!.. əhui, riſatlı, rune iməhev ūexihuahəger
✓ be, gəri Leħev ſireſtar. ſəda Aſ fedizev pſeme qočase
raſotələger?

təruz—(gumekev) yeee...e...e. si ſao, Aſ qebərəve pəL... pſe Lepqev
ſəmətgozere, dunayem ſəjev tyeter zə p̄kenəšo vasev zerəri-
məzexere; anañ Leblanev, anañ huħev, anañ zaſev, gəri
pſev dunayem tyetxeme anañ ūəzankev, qerarəħħo zeriher
arə, gəri Aſ nepereməkev... ro, Aſ tətyeməregusħəhev, teregħeħelət.
(Leħev xejetek).

nozemy
molad, mo
ħe?

✓ **ħatu** - ade, deoyeřſəm əhuagħexer əgħeċeketħenev pħoħja?

✓ **təruz**—ə?.. ſəda a phuaġer, əgħeċeketħena ohui? syenegħu əgħeċ-
kełənk. qočasere deoyeřſəmre dunayem zedātyetən aLeķ-
ſtep, thume yazə aderem dunayer qəfiuqebzən faye... (megur-
ħase) Leħev ti qočase ſəfaſte.

✓ **ħatu**—(qəzżeletə) ar qədexunep deoyeřſəsəqəgħem, ūxeoxa təruz!
✓ qədexunep, zeużev qočase təvixumen faye. tħa-ħixom əqek
✓ tħa seho, qočase zəhe tyezəſħayere ķezgħegożenke gəri...

✓ **təruz**—uqembərəsər Aſ yexxure xeməlev, ze zəgevəyav, u bəyauner
zepsteumi ape it, si կal. teri ūam xunew zəfiħuagħer zepəd-
reon tleķeſtep, ar hof uħərak, av qočase te təqovconem
paye, quxek, qubgeni qyedrehi xuneperi šərqi. šərqi deder
phostəmi, qočasi herəħħe dede deoyeřſəm femexxunem se
uʃəseregħi. (ħa ħaqi maqħexer qebleretx, ūye maqħexeri, kuo-maqħexeri qehu)

✓ **təruz**—marə, ti rusexeri qebleretx, ħatu. dər Laħe gorem de-
ruayi, Leħev ūye. (ħatu dər ħam dervayeš meħuye, təruz, təbzezgħore qyeho
kəllem ūye-maqħexer qehu, ħatu qyerezeż, qekolgoze zetxeu, zyeufes, heħlaum
deplə).

✓ **ħatu**—(steuhurev). zegħore qəteru... ruandeme zaqużeze, qeruata...
zerepli runəm kęe, qəteruaše.

✓ **təruz**—(qəzżeletə, ħixxikeri qyepxuata) mə ruandem qoucu, yev, shome,
xegħaż, zəgeħażər... (ħixxiker əreħħażżeż, dər ħam yevcoħħa) ħaġev qətfa-
rorem əgħi tərekeżer pħen... xeta a qarore? ſəda zəzqebgħebħi?
✓ uħeġġi uməstereme zankev qaror!.. (zyevfes, ħunqəm xapħi).
(qarore vyerħen kęla, qaror tyeżagħi, ūħarx-xonəm kęe zejjorx-kęgħi, ənapi Leħ-dedev
yevxum).

ya thonere qıñagu.

şəhərexemre qervaremre.

təruz — (sempler qyeſe) ucu! uxet o?

qeruaiger — šui pkeha ȳu!

təruz — uzəʃəſer qətahui, pkehar ȳumi, bzagemi qetjəſt.

qeruaiger — se səſuipəyep, siyari ſokəſter.

təruz — səda uzfayer?

qeruaiger — (meke maķev zyepIəhə) seri?.. se... məſ... zə...

təruz — uməſtev qaho, sirusere serere nañ ti qurep, tyasə orə,
umənkaṭev qaho, qatedehun şəher.

qeruaiger — qoķase zədeſəher qəsaħu.

təruz — səda zerviſəkager qoķase?

qeruaiger — aʃəke uqəseməurqənke səolehu... qoķase zədeſəher
qəsaħu.

təruz — ege-dedem qerołəſt; av sədev ſətmi uzʃəſeri, qoķase
uzerefayeri qeməho xüſter... (qervarem jekaple, қaſievi meſuyerçə)

yeeee... hofev yerhəlager məxunke, guſe, useregure.

qeruaiger — tham papke..., tham papke zi uməho, vi zuse səqye-
məgaḥ!

təruz — tede-mərvm ushən, ade? marə zerekupev qesələxe pet,
kuperi zavleju-dedi yequ. aħeme, — aġevtəsen. oseħova, mə-
xun hof zyerpħager, uqəzerervarer yeməru, gubren!

gvaſer — arev uməho, tyatez... sLekełtəſter... səzegoutə... səlenəm
sənesər, zəsənqələnəm srıruner... i zə guſəhe zaqoguſe
zexesegħexənke səolehu, təruz. ēmaq... zexesxenke səzəfayer.
əniħħu sLeġunke zəzkeċċopsare he!..

təruz — sədev utħən ade? ye-o-voy guſ!.. aʃərum, məde qaro,
karori zətyexui mov zəʃəgevəl.

ħatu — (təruz qəbrodeħħa) xetə ſəja a kaled? ēgu xaqeķəgħeme sħejrep
nañ, šużəm fedev metħavvseħxa.

təruz — (gublərev) Agu xekqəzezət ba sədiroķi, veħaqev tham agu
xigekəgħaxev ſet a lepker, (əšże fyerelerołəſ) ... marə, məſ il-
fayem ſekkare fryahev qexxurex.

ħatu — zeroqəra?

təruz — zeroqəraſon ſet, av zəmi zəguſəhe-gore yephō zeremə-
xuſter zergaħe, zi plerugħer, zexeoħək?

ħatu — zexeseqək.

təruz — marə ti rusexeri qeblegħejgħex, ro, apegokki, mə dərem
qyejallexenañ gojenxheś qaruaħiev xetəſtəx.
(ħatu mezem xahiex, šuiegozere xeruata).

ya ſenere qıhar.

təruzə izaqu.

təruz — qoқas, qoқas! uլeblan, əgəri uhuñ, av bzəlfərem upev-cun pLekəna uməLekəna?

(harov qerotełərəxemə amaqexer zexerjəkənəv qeblerəgəx. haroxer zərəz, thurəthov, kür qəru-qəruxəv mezəm qəxeqəx, qoқase ape it, a tamexemi, a կահեմ կահեմ).

ya plenere qıharu.

təruzəre harov qerotełərəxemre.

qoқas — vi pkehe չv, themate maſ! šo məſ zəʃəʃorətçələ, zəʃo-
rəpſefə, te tərşərəv, təzəxənka hərəv təqərołər... fəv!.. šəhə-
me qalətrua hərəm rune iher; kələ dede təzhoķəm, mezəm
təxəgoʃa hənəm taznəqv ſəʃtar, gəri pʃəpegore mezəm xet-
həhənəm tərui tyemneçərevi ſətər, av šəhəzəhəxogore
ti nəsəpə qəzyevbətəm, aſi əvјə tikiłər. šəhəv tənəkərem
nañ in çəf əLerüger phomi xunəv, əbzəxər mezəm fedev
qovəvəzəvəv bzebəyer xedrekař. ade sədev ontərūra a šə-
her! ſor zətyetexəxem, uſfediz ziʃerəre lər dətəzənəkə təmə-
dev, əbzəxəri tħodexaʃeti, nyevjə tħələn thui dərəhəxogorem
qəkətħi, təqərołər... av se zreħarōreme an reħeroner ti
„Picvəz“ Laſ arə. lər pətħarev zyeħerum, dər dərəm qiegħa-
ħi, qətferołərāxər, arevi qəʃətənāg. oLerġa, dərəm delev,
zəmi lər rimərehənev yeqererulenke qenāg. (meſxə) aſ fede
ħagore bzedəru pʃəxəmi ya məheke tħa feshon!

apere haqor — a hem fede-gore dunayem tyeter: — dunayem tyet
lev-keçxem ya pi-psexex aħażlaʃer. zə levkeçgħore vħagħev
iċċer ev ziLerurem aſi Lərətev ələcqə xervalħieš, uzegovtənəkə
qəfxetxələnep, pqudəy-xumex, meqacex, megurəmə, ətupjən
ədaxxer... ar, ha!

yathonere haror — se zeresħoremkə, ti hexeme lev keçəm zəxa-
ganemi a iziner aleqħarev arə. ti hexer qədədelalę, qin qədə-
daxu, av pʃemey ya orq-gašoxev, qini, laji zəməxuov, zəm
əleqħarer zi ħxəgoxemēti lev-keçixer zeratərure se zexeshəkən
sleķərep, əgəri haν, dunayem tyetxemē, anañ deyxev qəske-
xix... arəx, begeħġeneqərexer zəfaħore... (zevjev meſxəx).

qoқas — (gubjərev, av zihejjev) vi piyxer feməLerureme, psexer aķəbə
qaʃəħħumərej, zeo šħaħeguixərəkə ui lər qafgena. ui
lelħare pLeru-gozere begešəmə yamərecutx, ronde-qorv
uqosev ui bələm ya mərehi. av pLeruqozere pħua hərəmē,
zəhərem əkəbə bħəm feməreLeroj, ar quvren!

✓ **ya thonere һарор** — (qegubjerev) ti lev-keçxer atəru petev slerunev sətyeferep nañ, zereslerurem tyetev əpsə xezgekənke, kətəv ugeşure fedev zrelenke, mə vañkor si qan!

✓ **va senere һарор** — ti leləre zeratərure hofa, aʃ vələkəxeš pʃəm dəgu təzereʃəharore rahotełən, trağevkənev qətəho... uməheme dəgur pşəm qəjər phonev...

✓ **qoқas** — dəgur tham neməkə zəmi qərəxüter. tham qərəxui, cəfəme qaritər, şəlaşerem zedriye.

һарохер zevjev — təzdeʃəheron zəfatlırem xeti trimərəhan əlekə-step! təzdəʃəfayem təşəheroſt! pʃəxer təvkən faye.

✓ **təruz** — (qoқase qəvrodash, mekə-makəv ryeho) qoқas, mov ze qaxek...

✓ **qoқas** — syate i šeogov təruz si blaşer, səda nyere qərşəhəger, pşəzo uxagenvarem fedev uzəfedefəndər səda? pşəme ya feme-vləmə vgu qyegəjava?

✓ **təruz** — zi uməhogov vashorem qyedehu. (qoқase huyeʃəs zegore ryeho). (ħaroxer ya şərqəv zedeguşəhex, ya zyeruaķekə zeregubjərexeri qerhənev şət, heħe-šuaħexer zeraħħel-lexiš dəyenəmi zəfaraħezer. ħero-ķelise ləxer cacekə araxe, qoқasere təruzere huķarexev zedeguşəhex).

✓ **qoқas** — (Leħ-dedev yedehuştəreze, zegore əgeħajtotv mekəle) səd ohvi?.. itħuane, itħvane?

✓ **təruz** — itħuane səd?.. cəfəme amələrunəm šħaye ronde-qorum qozretəshħar, қarori tyesxüter qosəs, qənaħej, av...

✓ **qoқaz** avor səda?

✓ **təruz** pʃəxeme aħayu mə kipəm zexihuħiħər psteor zerezexixə-rer səqu əħiher. təru qyemərov sħoħej.

✓ **qoқas** — aʃ nāħi deixeri zexixərxev bzəlfər ar, aʃ zyeməgħegħar təruz.

✓ **təruz** — səda əg yetpesəſter mə hofəm, qoқas?

✓ **qoқas** — yeqħe pħoiro-deder yeħi, yeppeſen zəfaphoremi ufit, se sə-pşər, dəyer qəseru.

✓ **təruz** — o, qoқas, arev uməho, uməho, uħəme, zerebzəlfəger zej-təməgħegħirħe.

✓ **qoқas** (gupħasev) səda əg tħeštər... sədev təxuna?.. (zegore əgu qekərem fedev) o, kəl! kęfər mezexe-dede xunķe syenegħu; pʃəm i qvagħexeri tpreməkħejev, jəsəxexsə, təməħaxev xunķe qətaħħeni qeneħstep. arev zəxuķe, švi heħexer šuħti, ħero-dəgoxer qeşu-pħi, gəri qererulexer qeqżurevcux. (təruzha makəv ryeho) ori adar-rui, kętħaħov zeb-żorręgħekəxi, qiegħezel, sərfay-e-xumex uzrotħanev mə dəjxem aħżejj-gorem huvc; se məj səqenēnəs, ti haġek qəħorem, syedehuſt. (qoқase neməkħare qemħanev yekkex).

уа tfenere qīñagu.

qoķasere izaq.

qoķas — мә lerune-is bzəlfərə armevxer sədev reñeronxa, ade? геñerun-dedex šəv! sədəm qəñər-ħo mə bzəlfəger? sədəm i qeron qəxekəga?.. əgu xəgekəgena?.. yeməru raxəgena?.. šhə yegəzə - re iñəke - gena?.. səd yespesən məj!..
 (guñer ronde-qorəm təkə-makən qədoķəş, uķətareze, qoķasev gurhəsev dər-değəm dətəm qəvərodeñi).

уа xenerə qīñagu.

qoķasere gvañemre.

gvañer — (qyerotale) qoķas!.. qo...ka..se!

qoķas — (yerarev zəqyugazəs) səodehu, guñe, qahō uzfayer.

gvañer — (zihejəjən əmələkəv, zəbəanəze) qoķas! o pfede adəřev şəheme bzəlfərə šhafit aLerume, pLeruze vyesarepəš, Leħ-dedev vgeñeronki qenester, ədəri səuvəjt. məj səqeruałev zerepleture pħogubgenəsteri seħe; av səzere guñer zəjəməgħegħi, si doķayi si pħelme zeryaxebze vxərġaxeri zegħi. o upħażżeq, ħapsəre kēlāgom urəqu o, si doķayexeri orəķe xabżer. səguķi sopseki ħułlerunərev pħesihem pħev şəheme ufaserade, zyeroħev şəhexeme usəryaġeneqoqu. uzereselərov aħeqdə səpfeċxur səpsem i peħħi, oħejta degħiħixov, l-ew xegħġumie arəser qəzeroħaġev ħərexxu ġenəre, saġġen daqżeżżənre, ħixonk geonəreke zəjżżeneququ st-tara; pħeše daxxexem anahe zətrażżejt kalexer axamħejekəl, qəfve qezeroħaġegħe gegor oħejta, qoķas? a maħev ħəv gegum uxetev pħeġ-qarbeħ-pařer vanem qəzyeożer, upse vrəgħegħu, ħəv roċċafem vjexxu zəjetem sendaqem sisiv, səne ptyeddəyaġev, səgu pfekezezev, zegħore qərjehenem siraħtev, rune qərħesfər, qoķas. aʃ-neu jem ħəv-šo-zebenem šo-hekaper qaxxertxi, naqqaxeleti, sendaqem uqyedħali, šor qəzsfeozżem, guħonarem siraħexem səgv pħagħi, qoķas!.. a maħem jəvblagħev mafi-keji refhatnəre simħeġ, sənħixxaħħar fedev, dəpri səmərotəl, səxet,.. si li sfelegħu dəšev ihi i bələm oterxemi sə neker aġetxetrep, si-gonesetħxer... səgor ziġer orə, vżehefenesa viye, qoķasev, Ħebħlanem Anaħi blanev qoķas! zə qujżehe hejja-zaqogoremk, gujżehe-fabegħoremk səgu tħamexx qəsferef, si qoķas. vsimħeġ dunayem sətyetħən sħekk, qoķas! ħu səlerv, qoķas, vżfayemi səj. tħarru, guxexxonəgi səfeyetrep, səbdeżże-ron, səbdeħheron, vi jəhekk-eqini qəbdesjeħk, rabi səbdeħ-ħen, səvirusev səħarġem səħħat-maře syetħagħev sħoħġen; o, qoķas! ħuże vseħer, qoķas!.. (ħexxer ənequry exoša, jət).

qoқas — гуаје! имәненхосе жүлғарем дәлә вәлғарер қејәм руаге зәксүкә, а вәлғарер, ye шиакет, ye үүсे yeлеру;aderemki мәдәремки se vzreməserep; gәri arev жәтән faye. o ubzәl- fәr, nefsev qeołayеkәrem kejnәqom mezәm uqifәr, av serә- ке uxeuqo guaјe; bzәlғareme sazerepәl жәher se, sәzрәmә- Lәxer zegorem i шуз. губрохор, mez cunxer, хов врузе kuvxer, arә se si dunav, arә se si жәнәгер. blane sәlәh- xонер, мәше syeherонер, qoxuzә syezeонер bzәlғаре i үү- Lerunәреke se сколәrep. шиағитәнәгер, һәреđeň-qabzer, һxонк- жәрәvr, hеgešo-işәger arxer үү seLerux, үү сәмәLегигахер, sLerункі sәzfemәyer, guaјe.

gvaјer — ово...

qoқas — узәрәl-рsteori retәli, guaјe, шuадеlә roti, vil, uijuLeru- nәger qyejek.

gvaјer — o...o...o... qoқas! (əhaperexer yçәcә).

qoқas — titho tәzeferегеђәгер: se һapsәре шиағитme sajәf, orәшә zаләmem uripxu, xupқaqor uiLә. hav, tәzerogогер, guaјe. opsev, roгumaf, tәruzә virgeroteљәп. (бекев yeketә).

ya blenere qіñagu.

gvaјem izaqu.

gvaјer — (qoқase Lyeje шиay, qәzeқәвco) qoқas!.. (əhexer əneru ryexoš дәрәм zarye- reкә, meгә) o... si psem fed... si үuLerun... si qoқas... (mekem-ka- kev zehone, əhexer əneru qryexetә, zyerpәhi, i qanexeme yauрxu) mmm... ye hеyone-кәрәтәме ya pʃәl, psexalер zi һxәgov begeš, pšešež- tavkem qәlғаре һapsәре gorәru! ora se heкәвә sәzәhev, guaјem i үuLerunәre zәvLegore? мәде ze qaple, haz uge- шur: мә mafem uкexorsәlev, zyerpәarem urәкегоlev uzes- mәjәrem hetiquayeme sryagojenvayep!.. (harov qezrezeňtәгеме ya ored-ho maqе kәlem qyehuкә) ...ye Leguketәn kуп, жәнәрем i xe- kірхәгex, mel-oterev шuzetyerguařa! zegorem zәvgresambәr, sәzjәjer шозрелерun! suiLәntfexeme sui Lәl-pçagexer, rotro гуатров qarәsthusjәnәš, шui-tәoL-кәшome si haxer Aжәzгөh- хен, pʃәlәz-mәrasexev bramәt kуп!! (tәruz qyehi).

ya yenere qіñagu.

gvaјemre тәruzre.

tәruz — нүеқо guaјe uzgeroteљәп... oshuагeуева... qәвdeхun hof zeryemәгәтагер osehoуева si qoјe тәгу? yeovoy... nyero. (əhe yevbәtә, ryefatә).

gvaјer — huк, vihez-шүгехемкә uqsenemәs! (gubjәgauyev yeketә).

tәruz — xe...xe...xe... ti qoқase i жәру-рaste ugu yehigerev qәдеқәn si „nefәne-dax“ arә, arә-guš aʃ i герсәкexer, si „qoјe-nef“ xe...xe...xe... (hupxu).

ya ſenere qežərv.

guafem i une-LENƏQU. guafser myederəm tyes, megurhəse. guafem pe-
kələxev fiacrev gefiashom tyelxeme xurayev PŠAŠEXER atyes.

APERE QİHARV.

GVAJEMRE PŠAŠEXEMRE.

SAS—(guafhev ərem rigeqərər qyeho)

mezəm qəzxahixem kefəm ošo-kafer zeLivrəci, həkəf үu-
çəke dəgur evxumag, mezexe-dedi xure. ɬəvger qyerjev
qəvbli, dəhe xure. həbleri gvarvi pəkəkeri zəxurkəm, tħaməskə
çərur zerestətərem nahi Leħev sti, sənenəger əgu-çəru qəžui-
hi, ķezəzev үu-əLerurem zrigeprəkər. həbler ədəri gognare,
dəpe zə-tho pəkəker ošogum qəʃəgeğur, oʃxə-guatrexeri ɬər-
thapeme zərəz-thurəthov qatyeħrov, ɬərə-pqəme yavtekev,
kuandeme šəşəßer qəxahəniķev qaUBLI, teru səħeme qəxa-
xoz, oʃxəħxo-šərqa xure. ɬəvger goħev, dərəxer ħərzel, үu-
nķə-dedev, sənero-dedevi xure. Adreri үuLerurem zərigeħki
Aħħi qərijeķi, i nasəp, i үuLerunəre tyezəxənke zəfəj əməħejre
piyxev qeruagħexeme Aħżejjixxumərem fedev, tħesəge. ɬəvgemre
mezəm i bərəsər-maqere aķedehugozere PŠAŠEM yevpədər—
„vistereba, si tħarqo-fər?“

„o vsiruseme, sə pse-terum fəj, gəħienemem sraħaqemi
səjteneP“—PŠAŠEM qəħuaġ.

„uqəzerezderu aġemkə uķegożreba, ade, si qərużəi?“—əħvi
yevpədər qeżżeġ.

„cəfi, ħayvani, mazi zvarvi unev qezbřənaġem siġġen
əLekənev dunayem zegore qətyekəner,“—əħvi үuLerurem
ərše zriħaġ.

„ade uqsaseme vi үuLerunəre roseqənva?“—əħui zye-
uəṛḍəm: „oshuare-Ba,—tede vrūaqemi, vaujə səzeriməkəstər?
səvišuzən, səviħħərċun, səvi-šeorgun, ədəri pjerahi səpfeċun,
avjəm siħade qəbdaretəLətħəner tħaxrov zəfeseħeru?“

PŠAŠEM qəhoftər rimərevəxev, ləm qəzfiqudəyi, pətev,
pətev yevbevər...“

guafser—o... o... o... zehun SAS, aʃ naħre qeməhu... o... o...

SAS—(starer). səda qəpšíjərər, ti nefəne-dəs, si pseħeru? qəovzəre
fəha? yefendəm səqyegena?

guafser—(teru zihejjeħrev). ħav... zi qəskiħəger, zəmi ubqyeməg. vi
pħəseż-żebi syedehunəm syezesħeर, arə neħer. aʃ nahi naħeħu
zə orex-xen-gore qəsfashuhui.

sas—səd anahev qathome phoigor, ziushan?

guafær—šuzfeye-deder qašuho.

(sase ored psenke-çeru-gore qəxyezə, pšaşexer yeqəox. A dərem, bətev, həle-bequ şxeyixer zetritaqov, bzəv qyefə, guafem vərdefi. Pšaşexeme oreder zaparevrep, av nañi meqav qaho).

yat'onere qiharu.

isərexemre bzəvre.

bzəv—vipkəhə-ju, si goſe-dəſ.

guafær—(bzəv femətegev). yeblər bzəv. (pšaşeme afyehoš) oreder fəzüreti, švi une şuroq. (pšaşexer şeve-şabev yekələx).

yaf'enere qiharu.

bzəvre guafemre.

bzəv—A si thə-LAP! səd-guſe qərſəbi, si goſe-dax? unapə sədev ḫekəre, si goſe-dəſ! usmagə? qəoſuruxereme neqəpṭarafə-remi s̄herəp, si thərqaſər?—thəhəxom yereməd!

guafær—zi qəskīhəger, bzəv, təs mov. təsi qebər zeſhəkəxəv zəherxərə ſəheme, qəsaħu. o pħen faye, zeuſev zəxeoxə. qəfme aguqəkə-petreri qəvaməhov oħej.

bzəv—(myeder cərem tyetəshie). A, uməho, uməho, si nalmesev, si nal-quṭ. zə-guſi sleruṭrep vi melahək-negov, negu-kefəndem nepereməkəre. vi nepe-çərov, tərem fedev lədəftərem, deħagħ-məgoxeri tede-ħura, si nefəne zaqu, ze vzepħətərə-guſeyeme, si goſe-nagu. tħ... tħ... tħ... (zerošooq, əhexer zegvyexə, yeqəħaq).

guafær—səda saujə uqəzfihəger?.. zi qəsħəħəger əgəri!.. tħeru səsmegar... nəkepe si ḫəye iquqer, gəri pħəħ-deyxer sleru fedev fətər.

bzəv—A si thə-LAP! səd ohui, səd ohui! pħəħ-deyxer phuara? tham xayrə yeqəx, av degor ar, degor si psem əznəqu, degor si goſe-LAP.

guafær—(yemdeħurem fedev). səda deyev qarəkəre a pħəħ-xeme, si bzəv?

bzəv—(šeħħix zəħorem fedev). A pħəħxeme qarəkəreri, si psem i nefən: guafem i tħəsər pħəħ-heyexer siLeru-ħume, i une għuru-żənət-ri qyerunqə bzage, si zivshān. Af fedek pħəħixer quafem əLeġ-rov qəziublerem, i qəfkeri, i unagui, yeħri zeraxetev dəper zeblixun faye... veħħaga, si pse-ħerū, a pħəħixer pħerov qəzər-ħtaġer?

guafær—veħħaqegu... veħħaqegu, bzəv.

BZƏV—(i շերպев) AMAL ihep təsərər umxolənev. mə təzdejəsəm չeyr-
յԱՐՈ zeriməLələm bedede maյe səzeryegucafere. taʃəməʃxer
Pʃəm i dəgu qifhexev qavblar; əgəri Pʃəm i ſənəgv, i Լəri
Lətenərə fəryaməhev qaruaհ. A հAPsərə ūhAPagexer utešo-
ՐԱΡԵХ-ՇԵՎ... vx, vx, vx... յum uʃəməgur! յum uʃəməgur, Legu-
կetənə səzfexun; qəfme zexahuaհev qavblagem i zaqomi
tçagore, guյvarore uʃagəgurənər, si goʃəzaqv.

guաʃər—(զահեկչով). səd ohvi? səd, səd ahore phvargi? qahova, na-
səpəndez-gašv!..

BZƏV—(ʃarem fedev) uqəsfeməgubj, si goʃe-dəš. ſəhoqvare-guʃ, ſə-
xevquare-nahzəmi zegore əhov zexesxəger, zexesxəgaxer,
siane-əps zexesəməxəyek!

guաʃər—(gubjərev). qaho pšežəme yanəzev, PʃəLnasəpənd. serme-
qevke quevgeլagər ar; zegore xelev ſət-nah., qaho gə-
dedem!

BZƏV—(շերպе-dedemkə ſtarev). qeshost, qeshost-guʃ ſəpsem fed, uqəsf-
məgubj arə neher... zexesxəger... (zyerLahə).

guաʃər—səda չuker əgəri?.. qaho seho!

BZƏV—(xeʃetəkə)yeoooy-guʃ zexesxəger qubgen, si qoʃedax, zexahua-
xfrə yemərū... (xeʃetəkə, əhegušo ənəpəšv կյեղհազ) ū հAPsərəmə ū Ա
hazu-ʃərev, ū զոկաս րunenđev zəhəjətev aho, si tərenen-
guաʃ. ori zəkeʃ-gorem a qokasem uſervnarev, qəvdegusəheneri
əmədev, auijərpere hABz-rorəvgəm fedev uqəhuiřərev qeba-
rer xat̄hupřəhīAG, si goʃe-bzəv... yeoooy, yeoooy pçə-guʃer avsə,
vi pserodi aňte... (ʃarem fedev)... ade, thā qəsavi, si nefən, mə
qebarer Pʃəm zexixəqomel sədev təxsiləxen?

guաʃər—(Lehev qeʃtevhurev, gəri gubjərayev). məde qedahu, bzeguhiez qe-
rarənk, zexeoxa,—zegore չuker ſəher! zexeoհəkə?—zi չukar-
ter seho! qəfəme ahorem ſəsevi Pʃəm zəgore hukələ չukter.
zerehuməkələstəmi o phe il amalev ſəheme aʃəfi qevğane
չukter. ar zəp̄herem dəšeke vzrelen. vğesekagər nəha, orəre
serəre təzerehent ro zəhuyegex!

BZƏV—(unem yekətəre-pet). a si goʃe-hxorev, goʃe nelat, qanilarev ze-
xep̄həhəger bededi, əgi oſtełə... fi... fi... fi... (yekətə).

ya plenere qifhagu.

guաʃem i zaqu.

guաʃər—(əhAPexer əqəcən uner qyerVahə). Ade, sədev igvaga se qəskihəger..
sədev, sədev səzfeməsaqəlev səgu-məgom i կայem zədyezge-
həxi, rogořpxeng sətyehi... sədev, ſəpse zestən si moradev
յusLerigem ſəjəgaye səfexui si psem i məlkü-յԱՐօxeri

✓✓ syeməgurkəsaxev, həro-qodəyem, jexaslhi... yeooy-mərvn նս-
dede slerust a կaler, səfzegoutət, zeʃənərev fəsihem səgur
qəfeyegəxət... si aqələ səfizərem fedev, նülegunəre qəsfə-
zihe səhuçag səhoğər, ti orqigešoz, cəruxemə anañ նürahoge
✓✓ səfədəguri, səgor shejum ilev pezgoxər... ooy-guʃe! ade, səd
yeməru! si նülegunəger səgum qərixı, si բկəfi daxexeri
mezəm xiteqołər. ye mezəm xes həivan! əgə qebərixer sfə-
huati, qəzdehəjxev xəniłər a հapsəre կerətər. si նülegu-
nəger əquti, sə pser zəxyexəm, qehutə siyən, si napi psəvzəm
xiLeşvəhələnəm divblər... av qəbdexunər ar! sLə səeləşvnə-
thə seho, thə seho! (sase qyehə).

ya tfenere qīñarū.

gvəʃemre sasere.

✓ SAS—A si goʃe-nef, pʃər qərołər. vədełə qīñā xusłtme qəkevṛde.
✓ guaʃer—(metxəo). pʃər ohui... mov տeru orebiyavi, se gə-dedem...
(sase yekełə).

ya xenere qīñarū.

gvəʃem i zaqu.

✓✓ guaʃer—(guazov). sədev səstera ade... sədev zərejełəner qina vgu
meħioħxor ʃəzażet xume. ler vgerçagrev uʃeməzeʃəge, zəxurem
vi bzedeħəge pçəke sədev xegeroķełərgnaye... av amal ihep,
zəgerət, si goʃe-dax, յuhə pħagħem vnuķelər. (iħħacxer zeryegħefet
i gani reuρxu aħħəl, myederem tyeru alħieħe, zi qəfiməħərem fedev pʃem i qīñā zəfye-
reħażżeż, pʃeri qyehə).

ya blenere qīñarū.

guaʃemre pʃəmre.

✓✓ guaʃer—(pʃem pegoķe). uqerołəga si pʃ? Leħ-dedev təpfezejəremi vi
ʃetxure, vi məlkure qaxevgħexxaġe ʃəħeme, ta'għeu ħołənəm
tħejgur.

✓✓ pʃər—(pegħu bavtev). qiegħagħem fedev otem, guaʃe, si deməsən nañ
qəozerkə segure. sədeməsəz zəxurem, haķev qəovaħeri ʃemə-
hev zəgerpsefərō uyefek səhoğər... məlkū ohui! — məlkū hoħem
ugu fegħpsef, si goʃe-ċəru: — ħebzišem xarov ʃəħeme anañ
qabzev pħaż-axetev, haċċoxeri zeraķərgov zepżej-ħaġiem qəħos-
fər; ʃetxu kien nartəxer cəfhem ażżeżgħi rħaqi użregur
uqəsferaza?

✓✓ guaʃer—(zəv imerejħarem fedev). vi nasəpə sədiroķi se ʃek-ħaġo xas-ħe-
stəġer, av ʃetxu hoħem ʃeməj-ħaġi xəolħeke syenegħye.

✓ **րիթ**—(ziregusarev). uqzeresfemraze ʃəha, gucafegore zerepħere ʃəha, guaʃe, si ʃətxu vi məsqara? səda qexurer?

✓ **guasher**—(qəzereletarem əməregumekəxev), vi ʃətxu zi məsqarer serep, si րիթ, serep əgəri vi լərere, vi blenagere gucafe afezəhev, Adeñaxere...

✓ **րիթ**—(gubjərgayev). Ade xet? xeta deoyepʃəm i ʃətxure, i davħre anesarev zi լərə qəfiəger? gədedem qəsaħu, axeme se səzeredyazyerore pLerun!

✓ **guasher**—(i məsqerašov). uqəzeheməfi si լideruz, terv-dede qashoremi qyedehu:—ħapsəremə zeraʃəprvaħieħu qərfeżxunkę uze-refeməyer renfagħeva? arməremə ya ħxonkeo-maqem timərge-ħəyeħev vi mez ʃəvgeħeronixeyej.

✓ **րիթ**—(Leħev qəzeheħiarev). səd ohui. ħapsərexer afəpsə qəzepħekəge-xeš Ara! gərem nesə zi qəsešuhuagħerəš Ara! məde ze zəzur-ressambər րիթ, hejone-kup; šui ħħafitnər ʃukegħu xiegħu pʃxeme šuašħiaħerov švyesareħħa kę ar se ūfesədeneper šərpq... Afəpsə qəzepħekəgeħ, oħra! ya għinapqie uazgħixerun kę use-regure, guaʃel... maħoġe qvagħexer zrestənəš, katek spsaħi, əgəri šui qəfxeri ade kċeliev aterume əkċebv zexegħeħiagħev s-fel-lənix. səd šużżeġgħire... (gubjərev uner qyervah).

✓ **guasher**—(i məsqarev) vi gujżeheke zəməħeġev xedahorem, reħegħonəħi-xogore brex-xagħev, ħapsərexeri vi dəgu ipfəlġəgħar ħoħen... ha... ha... ha... av səzeryenegħuyerem kę ħapsərexer PAROŠ, qoķese zaqom fejn użxuna-umtəxuna... ha... ha... ha...

✓ **րիթ**—(zeroqħarev). mə ħapsəre goġurərom əcę SAPAŠHE qəʃeməhu! qəʃeməhu seħol!.. րիթexer a ukətendem əmələtenev, zevi rimə-zenxe imoradħiħħay, ze zərereħat arre təzereħen!

✓ **guasher**—(Leħev starem fedev). A səfayegħu si րիթdəšeħ-zaqu, zyemħet əgəri or-orev dərħaye ziməħejt. qiegħaze imħeġev qoķase zereħero belaħier, stener əməħeġev zerebħ-ənħaħer oħjeva si devay? iċ-ri-ruġe vy-empti, i լərē zdarorem unahe tyerget. ar bov neqqo-qorg Jənāġv-ASLANEM fedev għibjəpx, bagħem fedev xoħier... a sidevay, użżeġ, cevhux-pi umħażże, Leħev səz-pi regumek, eunje vimħi.

✓ **րիթ**—(għibjēn ċiex zrimreħżeżeñ). uje zetyelħi, qerevgo Lepq! o vi aqə zənesen qujżeħi a qeshuagħexer. shuaħer zeblixun əlekkien zegħore ʃħaxxes, əgəri nyeuſre zəmaħtem bleməķev, zeroċ-ċhaġev, si ġarrxek tyesev, a qoķese deror se qəfeshiħnəš, yerha րիօಗori, yerha րիօගori o zerephu zerepħ; u fayem, րիթ ġie. (Pdem fyergħażi). tyexarv!.. (tyexaro qyessi).

уа yenere qıñaru.

isarexemre tyexarore.

tyexaro — ziushan uqsegaga?

pʃər — həv thoķithv refazerə, seri hə zešhaqe vane sfətyelh...

(guasem ryeho)... se səronəš ſərənixer zeblesxun, aʃ nevjə səhət

mafe tyeł, ozereh guas, qezrezetme յuñafħxənke uzreguħon.

guasjer (guru iħaqem fedev). o, sif... o pʃemədeł ſəħħaru uməħe... zəmi
uməru, qeucv!

pʃər — (zeregħibjergom tyetev). ozereh... (tyexaro ſətev zyelerum). əgəri ujəta?!

oshvarer umgecekaġev ujəta?

tyexaro — həv uaner zətyesħħastəm, səkevṛdenke səqevcur; — ħixu —

anterha kemdera zətyesħħastər?

pʃər — zətyerħħa pħoiġo-dedem tyeħħi, uħayeme kemdem tyeħħi.
nyero... (yeħeqi. tyexarui iċċelonev pʃem ənvja iħarr).

guasjer — tyexarv...

уа bronere qıñaru.

guasemre tyexarore.

tyexaro — (querezeż). səd si nefən?

guasjer — məde qaro, zegore oshon faye.

tyexaro — səodehu, si nefən, uzfayepsteori zgresekenəm səfeħazər,
si zivshen.

guasjer — bedederi vi ȳulerunəre tħa ſəphuķev, i guru qəsfepħejər,
av sħoše xurep, əgəri xurep.

tyexaro — ȳu useħeru, guas, si ȳulerunəri qezrenefenəm sə-
feħazər.

guasjer — sħoħe xunəgem uķexopsa?

tyexaro — qah, guas, uzfayer, sħha fəxesħħianəm ujəseguġə.

guasjer — aħəġum qedahu, tyexaru: — qokase qəħənke pʃər yeħag,
av a lər qeħərgħa fejxunku syeneguye. arev zəxurem pʃe-
għibjergem qokaser hekkenken syeneguyeš, səfaſte. pʃem
a qokaser yeməġrenək, PSAOV qokaser quvveriħa?

tyexaro — ar gujheha xuna, si gożełda, o pħoiġome se səħażərba.

spse syeməbleżen, qokaser zəfahorem əpse patev vapašħie
qəfizgrenəcon, si zivshen.

guasjer — (guħov) aħəġum... aħəġum... si tyexerv nagi... (zəħu jkərċeż-
əneġu karrle). vi ȳuherni sħoħe xun, əgəri... əgəri... ro...
pʃem zfiħu ġager għesaq.

tyexaro — (guħov). aʃ fede guħiago qəseħużen evi yegħiex sħoħe
xunayej... sero!.. sero!.. (yeħeqi).

уА РՅенере զիհարу.

guasem i zaqu.

guasem — (զշեկութեա). hisap zedetleruլնոմ i vaxte qesər... (կեֆեհօ ihev). qoκesez+çerum səzjədehajxəstər qesər!.. ha!.. ha!..
(hurxο).

уА РՅenere զeյərv.

rsəx o nəgəm կaroxeme aroqəʃahərexev, almeqher aʃheme akelev, dər
zeye-thuayeme adelexev, qoκase i ruse կaroxer medəyex. qoκase i ruseme
aʃəsev nevřri-thu, hurotərev, qererulexev sətəx. qoκase dəyerep, rxe teqe-
zəm tyes. dəyexere makəv dəyepərxə yeox, zarori xegusəhəhəx. kefər me-
zaxə.

APere զiհարу.

qoκasere i rusexemre.

✓ **qoκas** — sədev zeʃərov quzezogu ade... səgui pšexu yefekəgem
fedev, onteru, si rehətənəge zərəuağe... (զըսցաօ). ənap... i
✓ oşogune melehič naper ssha kuçə xetəshəgeš sīgerefətərep...
heronəremi səgu pəkətər. çəfi, hi, məzəm i duneyere dexenəgi
sarequjolrep. keʃnəqo rehətəm səxetev, զvagoxer zeutəre
ošvəhəxom sədəsev, lə dəhetəreri qəsapʃe-gozere se
sepe, səzegovətə... (զըսցաօ)... dəsəʃev sədyezyervar, —i go-
kəye հqabzexeme saʃhəʃəruvi, i չuLerunəreri səzgezəyəg...
sədev daxev i quʃəhexer, i psal stħarume qrižestəga, ade!..
vrevəcun umLekəʃt fərtənem fedev չuLerunərev qəsfriher
i guʃəheme qəsfarenefəg... i unəgui, i Lepqi yaməneguyeqev
əgu se qəsfihər... a si nefəne zaqov rehəgəmət anaħidax!
əgə-dedem aρler osjəkev shupjithumkə vi nepsəxer zgeru-
şələnəm duneye məlkur Ləstənke şərpə... o, gupsefev səogu-
pħəsen sLekərep, si goʃedexe mərgu!

✓ **təruz** — (əʃhie qyehetəš). yeee, uzeryerLənəmke, ti qoκase չuLerunə-
rem xevroreyar. hof derop ar... səron, qəxesxətər-nəh i-
neper. (qetegəs qo κase brodehie)... qoκas, ade o uðəyerep, səda qə-
pʃiħəger? tapem, upşəgev uqəzərołrem, uqafeməgevʃəlev
bov dəyekəh i pʃəstəge. əg səorli usugeħago. səda qəpʃiħə-
ger, qəsaħvi syeredehol.

✓ **qoκas** — uqəseməupd təruz.

✓ **təruz**—səorLeme unape tyedərev seLeru, odə uxur, uzeķerua. ✓ uyate srišeoru šħaķe, orore, serre təzerogoruš, ȳu-dede useLeru. Aʃ qəxekke uzregumekere qəsephoten faye, səda qərſiħəger?

✓ **qoķas**—o, təruz!.. ȳuLəLerunəger ugu qirvašev, zevjев uzəzexidekə, seri qəskiħəger zexerħəkəst... səzeroķər təruz, ȳuLəLerunərem siubətər! ȳu seLeru!

✓ **təruz**—(əqu xekev) guaſer arəme ša?

✓ **qoķas**—arə, təruz, arə!

✓ **təruz**—yeoooy qoķas! bzəlfəre šħieubete guſher PAROŠ zegorem ġeronərem i tċago upiħešuner səgu-ṛħəsev qifianəgħeyep, mə qaphore zexesəməxəreyem. mov ze zəplahet, qoķas, oLerua dunayem i dexenəre, uašom i zeresħet oLerua?—sədev, zo-ruaber tyeteqoħġiem fedev, qelədra! uarə kċej-ħəvxeme ya ruazev „tyemərqezeqi“ indedev qaxesi, teri ti ruaze ar; mə-de uqapLeme, vunagħome uzerzedepsev stər qareLagov, „zogoz-zeħiblieri“ zexeməkəxev, zexesəx... dħəhetarekē fħarjeħev mez-ħxoxer, xov bruze ġenagħi, tħaġer-għad-daxx, qušħam qəjəħure ħerv-maqer... sədev daxx, ade, a psteor! qušħa xupe-ṛjerxeme aħżejre mezprkenəm i dexxare xeta yeneqqunev o pħiere!, əbzexer zətrirepLarev, šəħier mez-tcunəm zeresħeżyedere, ħarov, Aʃ əvja itev, Ləđerem i zimħejtək! o, si qoķese zaqu, arixer ze vgu qiegħekkət, marg! uzereqoķesagħem utyemək, si šav! „xulfərer, ȳuLerun bzəlfəregorem hoċċe xulfəgar, it, zəħuķerem—šuzə meħutlə“,—əho stəre uattività sišeorum. šuzəpem uiməvcu qoķas; uzerexxuLfərer zəjəmə-għixur, gəri i gurui pħha iġek.

✓ **qoķas**—o, təruz... syate dyeler, šħaķe, se səzħuķaġe reħeġem āħiħa, ħapsagħorem fed ħuġaġev jətərejxem, i guſħe zebli-xułtanit.

✓ **təruz**—ȳuLerunərem uzeriġeroķəgeš, phoxereri pħejżeġ. v qaf šħafitev, ħapsagħev jəhemm uanħi xipprex, pħexer dunayem tyerLagħom məxużi tħegħid, əd quażżeq, qərova ui pəoy i šuzə ufezeja? yeoooy, usħejtrep qoķas!

✓ **qoķas**—təruz! ȳuLerunərem xebze revcure ihep, si pəyxeri məj qəzerexha hexxere jəher.

✓ **təruz**—səd reħeġon zexesxre! stħarumem ī-ċaħi atyeLəl ļev jəhemm ya l-leye ļ-ġurūm əqom uriqosev, vyateżev pħem ġa-żalma ġe tħamexxaqoq, yerođel ġarem əl pħerġur, fatiqoye gożej šħavbatem pħel-ħa u fejn uqċċopSA! tħa sehv, Aʃ yes-pesən səməħejreke.

qoқas—о, тәгуз. әгәрем ui нәвтәқаге բілігүрхетәгев қәдеқән-
наһ, мә qaphoxere zexesxәnхеуер. Bzәlfәрев, үу uzәLeru-
rem i dexehonәgi, i үuLerunәgi ui нәвтәқегүм имәңегахев
жәтә! arev жәтме, тәгуз, oy naһ thamәsкере, naһ nasәрәndere
dunayem tyesәmLeruaгер шәрпә. Bzәlfәрев uziқасем i zye-
ruaқере i гүжәхақере сәдәм fediza txaғов гибuaғов uzʃa-
regurre, yegүрхәsey aʃ!.. yeooу, ser-mәgo A psteuor se зро-
тәгахев жәтәг, ав іром қесәмәгәиев, дестеқуңәре—naһ.

тәгуз—qoқas, әгәрем nesә ui гүжәхеке қелеңәров, zә ſhia үu-
Lerunәрем әгевнеzагем, qәhoreme afezredar, av sәхеу-
quаг. zereħapsәге хегедов тәвгерçаг, arev zәжүргеке vasho-
rem qyedehv!

quasie kеLešu-çәruгore qәtxapʃev, tәqyemәгевhoy, qәt-
хесәнеv әрре qәtxirotestep, tritәsәreP, ar zәjәmәгегүрхе!

qoқas—(qinke zihejetev) шәрпә qeρhuагер, тәгуз... шердәгегеke узаf...
әрре qәtxirotestep, tritәsәreP... (dәyexereme afyegazeš)... yey, sibla-
rexer, ūqeteg,—neferi qešәr.

(ħaroxer zәrәz-түрәтүхов, күр-күрхев qetegex, haħexeri, haħexeri авгоiје).

apere ħaror—(zi qudәyev). nәkerep zәlөнжәге keletal sħereP, av bov
keletal deyəg. Leħev ketel bәrəsərər.

yathonere ħaror—arә, arә:—pšħaparag, ketel reħatsəzər, әгәри
pқәh zefeshħafxeri qastyezeregeuагев. pšħaprev saġedħayuагер...
səstestər, ūv... hia... hia... hia...

ya jaʃenere ħaror—xetә i ħarua nәkerep pқәhme aгestагер?.. oleħia
reħegonәm! għażienemer pқәh ѾumħaLerugħem, ħarome nefā-
reke aLerov, zәjәmәnenxe jħeġi, səmħejerege ūv.

ya tħonere ħaror—sənūkәnki, pқәhев slerurier qesħejtrep... av
Leħev guzezuaře sit-tedev, si heħel spēruneru гore ļaġe
fedev goxekħi xiha.

apere ħaror:—mezqotzereħxmaqde stħarume imekħev, qome
zegore sħuaħħev atyesxhażenem amal ġiem sħemexu sħoħev, nә-
kerep sħaġra. aʃ fede pқәh qaf yelerva?

ya pħenere ħaror:—o..., pқәħer sermeqeoP ūv. bov hoħebħo
yequ pқәħer si bev. pқәħer kuov aħħar cəfxeme. pқәħem
qətiġaħexere, гүжәhem šħaķere...

ya ūjenere ħaror:—...gužjehem šħaķe użereħayuāner pқәħem qye-
reħa... (zevjev meħxex)... pқħime zi qareħaġoreP, әгәri zeruż-
xere jħeġi. aħixer zexerħuħaħev, cəfxeme agu gengeħi qim-
ħaħi, neħżeu yəgħi qatyeġan... uħeroner qərtyefereP o, nә-
oxeme qebbar afeħħuħatev genaqom udesəner pħeħuħe
naħi.

✓ **ya p̄lenere ḥaror:**—(gubjərev). xet, sera nəor? səzeryeneguye-remke səzere ḥarori, təzer zefederi ozgrağeme uiğasev jətəş, zəreñazər! (i qemeku qryexəs zeonəm zəfyereñazərə).

✓ **qoқas:**—(təruzə kəlrekətə). o, kəl, nyere təzereḥaroreme aui, nyeuʃə tadejə tərojəst. avjərqere mafem ti nəsəpə lev-keçev qəfişter ben faye. šo nevři-p̄le psə-iğəgozəm šurui, aʃ qəfəşuvbli, šuqəteru. te nevřiſe afərsə xəfiere psəxocərum i ḥepsəyeſupe aʃ təfəšojet, ade qenarexemkə šo uqelegore břəm šudervay, aʃ šuqəfətaʃ, məderexer qəzəthukəjke, mezer qetəvzere, a quşhem təqyeyeruſət. arev zətəhəke, bedede təuqənki qeneſter... hame šuyadəl, šutxətçəhu, neferi qeşər. (ḥaroxer fiame yaşuyexeš avgoiłəx).

✓ **təruz:**—nərkədətə mez-ataqexer tədedev huagexesə, mefətju-dede tapə qeķənki qeneſter. ḥero neħanexemkə, mez-ataqexer ɻev zəhorem, nəsəpəm i qerezergü, arə si šaoxer.

✓ **qoқas:**—səd qərenefen əleqəna ateqe qodəyem? p̄ke ziməhe guşəhex arxer!

✓ **təruz:**—śərpətdede phostme aʃ fede neħanexer seri gejegonev si ҳoşxer. bov sə ḥeroz se; bedederi mezi, gubgrui, quşhi, xoui saʃəħeruaġet-ħiakə, zə neħanegore, mər gejegonə shonev ollaħia səməlerure.

✓ **ħatu:**—(šofəm əlenəqə mapLeš). ta Lenəqo zegore, qyeṭaqev qaro. šo-leħua sapev qahetərem i vali?

✓ **təruz:**—(a Lenəqom mapLe). a qaroxere mez-p̄kenəxeme oħja?

✓ **qoқas:**—(a Lenəqom mapLeš). mez-p̄ken ruakəp a slerureme ya ruakə.

✓ **apere ḥaror:**—axer mez-p̄kenxeme, shatmafe tyeħaq phona, təvkəstəm rune ihep. (i runeru ryeho). məde, ūn orvi-thugore qəset.

✓ **ya thonere ḥaror:**—apev uuķare p̄kener qəseptənə-xumex ostən.

✓ **apere ḥaror:**—ui ūn əvase Lepaho, av amal ihep, sərəraz. məde qaħi ūnər.

✓ **ya thonere ḥaror:**—ade, səda uzʃəgurəger, -ħəner, si blare, əg leħev Laje xixi, ar oħja?

(i ūnəle qəryeretequš orvi-thu ryetə).

✓ **qoқas:**—(dərəm deruayeš mapLe). haġ, a qarore mez-p̄kener, ħəv kuper phonev gepsəge. xeta qəfferonev jəher? haķexev šohua?

✓ **təruz:**—(dərəm deruayeš). arə!, šərpə!.. av haķexeb valo teħix.

✓ **qoқas:**—ade arev jətme, —ze teżurah.

✓ **təruz:**—ze phonti mekaħex... ye... ye... ye... səzeneguyagħem tyeħafejke uyeneġuyen. sənixer əgħeri bov kəl mapLex. useregħujo qoқas, ui blere deoypi xafar, ħəu kuper iġusev, haķex qərfaro, av ħu qəmħirek syeneguye.

zə ħarogorem:— (ʃterayev). zexešoxa? zexešoxa? deoyeřjəm ħəv-kup i rusev qesər! təzeroqapxenəš taſest.

ħero zavle:— xet? xet? deoyeřj ohui? ħəukup i rusevi? ar xu-neř ſəv! pçə ouſə! tħa seho šərqedek, əg-dede qoķasere təružre aħov zexesxəre.

səda əg tħejstər?

pħħia zəfeħu iħaħ!

uxeldeleħənər gubgen!

ade, qoķase sədev tħejst?

fayeme, qəddxereħaħ!

aʃ ufeħaqumek, ħuħe arigeħħəneř vyemənegui

qoķase məxox, tħeqżur ħaħ!

nyeru!.. nyeru!..

(ħtarexev zeħżei zyedexev mezəm xehħaħ. qoķasere, təružre, ħature qenagħex).

yə thonere qħiħar.

qoķasere, təružre, ħature.

təruž:—(qoķase əuļə itev dərħem qyexxətə).

ti ruseixer xehħaħ. zəzaqo jexxi qətlexenagħer..., qaroxereme ruadie tafriməqunqę qeneħtep, qoķas. tauķən... tħha huteżgħexxət i mezəm i pətare tyeqżur ħaħ, armərme əg-dedem deoye-pħaż-xaħxfem i orq-tħażżeġ i rusev qənesənəš xehħaħ tħo festep.

qoķas:—(məgv-tekħxev). qarome təperħenba. qətfiħəre jəhemmi zedre-ħen tħa vyegħejseui yethon.

təruž:—(gumekk). qaroxere beded, te nevrijsa yex təxxurep,— qoķase məxuzego tħeqżur ħaħ, qoķas, uyate sħiħa k!

qoķas:—(tyebvətarev). ha kip qəzeħu kagħev qadexere parak səxehħa-ħləner si ħeneħ! qəsfayev qəslexxurem səħuken zyezgerotənəm səfħiħazər... (məgu tekħxev)... šo məs̊ šuqəħemənvcu, šurojt. zureż-zejjev šużerot kie syane qəšourfdəm, —ħəbz oterer qyefəšə qoķase qerot, —yeħvho. sħerpxuxer qəskew pħdexem, —darye genarħexer qəšuftyehħəš qoķasev, šui delfer qerot, —yaħvho. — si qoķase tede jəh? —əħov syate qəšonrfdəm, —qolebzəv xer zəjżexaorem si ha-de jəlexunev sfyeħħoħ.

ħatu:—dərħaye uż-żejħarem uis-səmənenev tħa shuarešə, rusek qəs-ħtenev səoħelu, qoķas!

qoķas:—pħəm uyeħxi īħarr vikassem, qevcu, si qoħ-nahħek. aنجəm səzereolħure qəsfaj, təruž, —rojt. si pħaxbe uke tev səzerep-ħələnəm i ħatərmi urojt kie se səoħelu.

тәгуз:—(əshıa yeresəsə). sərołən sLekəstər, qoқas, ugu qəseməgav. sərołme, һapsəremə səda yasevrehostər?—qoқase zə կele қəru i rusev dərəye qisənər zəshoқe һapsər nəoxer qəzde-һaşxənəx... həv, qoқas, tənkəstmi, məj səhiķənər... (məgu mekəxev i һonk retəre һteukev hulər yereterezə, pəiəm zəfyerəfiazərə).

qoқas:—arev şohome nevriji təzedelənev qədəkən. tħa-ħxom əhuager qəddexun. o, ruķev dunayem tyetme ya pʃev, ha-zeme yathiev Lepš, deuapə uqətfeхunke təoLehu!.. zəzurəfəzər, si blagexer, marə deoye-pʃə-xaferi qesər!

(zarefiazərə. həv kurev qakorem, i һəleuј maqexer qehux. scyenem tyetxer zi aməhov, zamərəxəyev fətəx. deoyepəm i kür zekevəjə itev qətyehə, deoyepər APE it).

ya ſenere qīħagu.

Jəħaġexemre, Pʃemre, i orqxemre.

Aper orqər:—A... A... A... marəx, oħra, һapsəre gogəroxer!

yathonere orqər:—šutəubətəge-va əg, ti blagexer?

Aper orqor:—šuuķəx, šuyav!

zevjxeme:—...šuyav!.. šuuķəx!..

Pʃər:—ze šuzetyevcu!

(orqəxeme zi ahoqrep).

Pʃər:—A! ya uķego ti fejən, ar hofep. arep se səzfayer, se zə-nevře zaqo, əpse pətev, səmgot-məxunev məjxeme axet... (qoқase fyegazeš). Əhə, һapsəre һħanek, səda əg qeronev fəher? si nepeLeru uķexopsə fedev bededere qəsəħołər... marə, səqferua! qaho ui doķaye! dərəye pxe-taqev səda uzfəjətər? uſtagħa?

qoқas:—(zeqorek 5omərem fedev, məgu mekəxev). arə, qerħuagexer šəp-qe, deoye-pʃə-xaf! ui nepeLeru səzkexoħesre bedede һаге, əgəri haħeķe təzerəgoķəner siķas, lə sərogoķər shołənəri sigur, av ruse bedede vihešə, vi ləre xexonki qenener. vi zaqov uzyekoner zereuigerodedederi nyep neħer zəsħaġer... uqerogaxem, uqəzeresfayev se səħażər. qaho, məj uqeżə-fəremi səxeredahv.

Pʃər:—(qiegħibjərev). mə çəf-kerətəm əhuager zexeshoxa, si orqxer? A! fede gujżehe zəbħere uķərże! (zə orq-gorem qoқase qəuķənəm zətyegħepsəħie).

Pʃər:—ucv!.. (qoқase fyegazeš). təzeriqure pħaġer oħeru, šutəuķəneri tħoħiħlep, av šuzere nevrijev səšvfayep! šo nevṛiħo srułən şħome roġumafex, orəsə qoқas, si һə ərxeķe utyesev pʃə hegum usħənəš, guażeem tənke uyestnev, si һərxeķe qyeħes!

qoқas:—yeooу, рjexaf!, uxeuquагeкe segure. hax ya qoқese zaye о рjahorep. Рjenevi qaptyefemi, zәfуеорехә. һәрхекrәser i dagoшә zergahe, рjошә mәxureme ui gofе-nагo yevрdi, аj uigerozenki qenener.

pjær:—(qәхеhагem fedev). ye, Leguketenem qәlfәr! аj fedе quvren si шузә yephәlev dunayem utesemегетен, hazәr zeraukew uxezrefen! (orqeme aryehoš). i hade һәкem рjәлагев ѫofem ryezure LAS!.. һxonkәr qyhetәш qoқas әukәnev zәtryerpeshia, рjem ar әhеfe nesә qoқase i һxonk әвгәрә rirevcorax).

hurxor qrathupfexe.

(hurxo қәвәm һxonkeo-meqe zәthuq qәfetu, qeme-sehxo zeutek maqexeri аj qexahie, kuo-maqexeri qehux:—„ar Afedreruner!.. ar Afedreruner!... шumgarox, шumgarox!.. zeroqәpx!.. рәtahov!.. рәtahov!..“).

вәrsәr-maqer meke-maкe gozere mevtame, tәnk-dedi meксuлә.)

ya tfenere qeҗeгу.

quasem i une Lenequ. guaſer pde qәhuxәgem hut, mapLe. koz e uner yepхeкә. qumran, legenxer zerifev sase unem qyeha, yeketә. xepjekәnev guaſer meguzazo.

APere qifагu.

guasem, koz, sas.

guasem—sәdev bere qetәxere ade!.. тәremi hazarev zәqihetәr, һәрсегеšorgvi xure, qerołxerер nañ...

koz—sәda рjемre, i orqxemre qasiжәnev uzeneguyere? аj nañ bahori qetәxev aqәri xure, mazeri qәxetәrexevi qәхеkәr, qerołәrexе nañ. umәdumek, si nefne-dax, qerołәnәx axer.

guasem—(i thәsәre qyeraуә) nyere qesetәnәx ade. sәda шәрде-dedem-ke qasiжәstәr? аj fediz yaʃenagov зер a һapsәre xervahxer, рjeri, i orqxeri zәfәstenә-fediz e iquxerеп... av se sәzfemәre-hatev sәzfestevhure sжerep... (myederem tyetәsfi) sәzetyeutәnem fedev sejxә sжohev, nәkere pкәh slerure, әgәri sәjxre petev sәqenәjәtәr, —рjær qerołme siregujәstev qәdeкәn.

koz—sәda a һapsәre thamәskeme рjem apirotenev uzjәgurre? һxonk կәрce zәrәz yaheshә atyerpхен phonti, һurәhүke qәvam-gehәnke senyeguye. Lehev һharo-һtarpхexev жәtәxеsә, hahe amәhәgев агезеләnәr aһoyegerogest.

guasem—si рjә, xate rәpjahәn-phomi, iqun-fediz һxonk zeriroтә-ләjәstev se sejhe. sәda, һapsәrexeme ya һxonkәz, lәlәjәrexer рjem zerijәstәr? arep аj qәsfihenev zәferuaiger, —qoқase PSAOV, қeleçәrum fedev zeroqәrxagев qәsfihәnem sәjigegrev yeqar, se si рjær... ar a nәkere sәzeregujuagem fedev sәgu qәzdyehев sәzjәgukәstәr, si koz. zexejhәkәra?

koz — qoқas ohui, si nefəne-zaqu! qoқas qəfihənev pʃəm uigegu-
gareš Ara? Ara phuauger, si goße-dəš?

gvajer — səda unexer qibelev uqəzfəseplre, pšezi nasərənd? səda
aʃ-fedizev bgeħagore, zebħebontekgħej se si īe pʃel qəməħe-
ger? vi qoқase sədəm qərīreləna?

koz — ti pʃev, ti zivshane pʃel qəməħegħaxev se shorep, si nefəne-
zaqu, av qoқase fed ġəħżeġ. qoқase pʃel ħeġi. ħade xurayev
roħenki, pʃəm iħprxek qyeħe sev zəqrir ħənejn syenegħu.
yeoo yəħo, si goße-nef, səda zəkvevgeruagħi, səd-məgorom
uimərehha ji ti pʃezaqov, ti davte. pħiux pʃen feyagħer.

gvajer — (qetx oħra) nyere sħha siguruje-naħi, remek mafegorem
mə qepħuagħexer zexesew-żżeġ xəgħixem, avweze sefāroxem
vryazgħejni, kurg senaħxem vafażżeġ, avjərqere pšeżem
naħyev saner Laqoķe aferfżeż ozreħ uni, haż-żorrəgħ-ż-ż-
av ui nasər... si īe i blenage ui məsqara? i īe ui caħ-
tyelba?

koz — o, si nefəne bziy! pʃəm īvare nepermek səgħum fim-ħeġġ
səfašteti shuagħe-naħi, sədeħiħx-xənər pķeħi evi səgu qifhaġer. ti
davte i-żejt xu təzeriġereñ fayer sera zəməħħere? zere blani,
zere břənaħi, zere bayeri tera zəməħħere, av səħatxeri
zetyefexerep, tham yereməd, anaħi cəf deymi anaħi deror
yefequl ev mexxuti, ti pʃi awxumenev thame safyeleħu qeshon
si moradər, si təgħen-ġuaj.

gvajer — thame ufyal-ħeġġi yeməru, vzerep pʃel zəjżem għegħi,
egħeri thame APAŞHE si pji jemvien. serə aʃ feleħon fayer-
naħi orep.

koz — səodehu, si nefən. seħo sexol. (sase unem qyeħad).

ya thonere qifhaġu.

gvajer, koz, SAS.

SAS — (lęt qəjjeġen em-lek) A, si goße-dəš, zegore zexesxəge...

gvajer — səda zexerxəger?

SAS — cəfme ahov zexesxəgħem zi xesħxek qlekk...

gvajer — zexerxəger terezev qah!

SAS — pʃəm i orqixer kərgow qeroġiex aħħaġ, meke-meke-dedev qe-
roġiex aħħaġ...

gvajer — ade ugez-żżeġek qadexev qiegħi tħallix? qəz-żagħżejt
sədiġok meke-makku qeroġiex ax-

SAS — uķəġev pħawla kieze zegore qahħeħ aħħaġ.

gvajer — səd?.. səd ohui? uķəġev... pħawlem tyel ohui? (egħeri zə pħa-
še qyeħad).

ya ſenere qıñarı.
itərəxemre pšaſev qıñaremre.

ya thonere pšaſer—o, si goſe-LAP! orqixer qerołeſe, qoķase, uķarev pčavleke qədaħħa, te ti orqəxeme Aſeſ-gori uħarev qaſejt.

gvaſer—səda zexeſuhuħħexere?.. zi qəzgurfen sLeķereP! (ya ſenere pšaſer qyelade).

ya p̄lenere qıñarı.
itərəxemre qıñaremre.

ya ſenere pšaſer—ye si goſe-bzəv, ti orqxeme Aſeſev zə ħəv-gore qadəv əg-dedem slerure. zerederem tyetev qeməvcu-xeze zə qebar tħaməsķagħogore arihonev qisihuag, av zi qeb Leħev qəsihonev iro ifaqer, aſ fedizev Leħev deſtare.

sase—(pdeħurom hut) varə... varə, zegore yetħuṛjərev talenəqo qadē!

gvaſer—o, ser-məgo!.. səd-guſe əg qexui?

sas—uарə, guaſe, uарə qadē, zenqabzev qətfiunetər...

bzəv—(pdem hut) ude, ude kələv ħəvixer meke-maķev qerołəx...

ya thonere pšaſer—gə-maqxex zexesexəx! paħi-maqi qəsehu!

ya ſenere pšeſer—seri zexesexə!

zeķeme—marə... marə... gə-maqe qehu... paħi-maqe qehu...

gvaſer—(pdeħum qəħoġġa) o, si tħa LAP... səd-məgo guſeri qetegi? xetguſer aħayere mə orqme? mə ħapsəge nasaħħendher ara məf fedizer paġeħəkew ti une qahħət!

sas—(pdeħum hutev) marə ti orqme Aſeſev uķarui ſavm qədeledaq..., ħeri riħxəreš məf qaro... (zevja medaħoх. uķaro qyeha, pđem reħeqet leżen).

ya tfenere qıñarı.
itərəxemre uķarore.

gvaſer—(qin-dede jəxov zihejeze) səda qebar nəvħekew pjeim qəuiġieħiġer?

uķaro—gvaſe!.. tħaməsķagħov qəzedekkiħiġer oshoner qəseħħa lekxa...

gvaſer—(zirepatarev) səd i tħaməsķagu... ar?—qaho. səd qeruagħem refha tev syedehun...

uķaro—o uiħev devayev, teri tipſi lepeħxor ħapsərem qənəkəgev qahħət...

pšaſexer—vavav, səd zexetxare? a si tħa LAP!

gvaſer (dekarev əgu yehejt) ade... zəvqəger... tede jəh ar?

uķaro—ħəkem iħarev qərfasie ziushan.

gvaſer—(onexer melədəx) qezerephoremkə əpse pət, ara?

uķaro—arə nefən... əpse pət!

gvaſer (əħarixer əċċevel) m...m...m...

(xulfiġże rəmaqer qeblare, żu-dehev zexerxħonevi qexxur. orqip-le pčabler ahə-rev pdeħurom qəħoġġex, pčablem pjei fiader tyel, қaror tyeżag. uķaro zəjyerezżej- qəħuħarexer qryethuṛjəħha, pčabler arevċu. gvaſer rərep. fiadem qəderotlarexeri unem itərəxexi zi aməħov fətəx).

me,

vy A

bielxex.

suret.

уа xenere qıñagu.

itərexemre, hader qezħaġexemre.

gvaſer—(meket-makiev hadem yerualeš bededere djeXAPLe). ujheqer si ziushan vi huare uksamereħa l-aww uqəsfanek i si... (orqxeme qaryehoš) tede jeha mər zi se riħaxxer?

uķaro—məde jeh, nefən.

(tyexaro qyeha, aš euj itev orqitho əblərqə ketxev qokase qraſe. qokase uheraye).

уа blenere qıñagu.

itərexemre, qokasere, qezħagħexemre.

tyexaro—(šabev av vase zeffiħetev) ui goķaye drecaķeme tħoirov. qokase pSAVov qetvibetnem tħarġib gozere, ta'pe zrišeši ti pji qat-ħviukarr.

uķaro—qokasek zogħixere ħaż-żejżer Lepvaſev qətfadekəg. Pħoi-għor qətemħaħo għagħejem... (heute yēħeš zəvrum ryeroq).

(Leħ-dedev əreħaġov, əgħiżi səmexxaħerem fedev, əne trimxek, qokase yerle. qokase pħażżev L-er qvedexx əlaqome yerarev atyet, av qemvixxex għallem dje-xer Leżen).

suret.

gvaſer—(qokase ryehoš) ora zənəkəre?.. ora?

qokas—(vegħġeġ, emaqe zeraozere). ser! arev zerexxurri sħoirogo ġeħixu, av qonəżer qəznesəmre sev xexrešxener si ħero xabzeti, mə plerure qəteċċuLag.

(Jid psejmi qokase qəħħaġer aħoġibgen, zehušešejx).

gvħiſer—(qokase beblarev qiegħva ieš, zegozev) ori... ui he ħouxhem k... mə... deuayeri... yeoooy, sədev sənasa ħərenda ade!.. šħaruiħtu gużeq qəstyeżere fi... oo-y-məgo-guże-ooy! (emaqe qəżoħov mepafha).

zeķem—səd, fiaunap qətkiħżer! tipiħam əħxər! pjeħləm ənəkər!

gvaſer—pjev jəhemme yalayev, si deoyejx ġużeq ħapsəremi yahe əħxər!.. šur-gużeba! šumaqe yetħu pżerrev švifxem i haġe zgħajnej! šui šuaħxeri zehesutxri, qamjek ħużeq -šooħ... o, sədev sənasa ħərenda se ġużeq zaqov siħarri sħorodi, si Ħażzaq għużeri qəsfasnək... (qokase fuqazzex) orme zəħaġer o pħaż-żebha ti lepqa qəsħiħe għadha ozżej f-faċċa... pjev uukarem iha ġeġi oriu u kəre... (pjeħi i qawm qryexx qokase yevu kəre) ədgħar!

qokas—(ċeru-ċerov yerošexxexere) SPSe...xeķə...ħu...u...se...Le...ru... (mal).

suret. (ħuṛxu).